Strategija razvoja grada Klanjca 2014. – 2020. godina

IMPRESSUM

Izdavač:

Grad Klanjec

Glavni urednik:

Zlatko Brlek

Uredništvo:

Željko Kolar, Milan Husnjak, Filip Sever, Dalibor Šoban, Alisa Šoban, Darko Novosel, Branimir Lovrečki, Goran Iveković, Gordan Šoban, Milan Kušanić, Igor Jambrešić, Tanja Ivek, Božidar Gorup, Ivan Petrišić (ml.), Snježana Horvatin, Mladen Županić, Martina Jantol, Melita Ulama

Autori tekstova:

Gordan Šoban, Snježana Horvatin, Tanja Ivek, Matija Čičko, Alen Hutinović, Nataša Hlaban, Helena Matuša

IZRAZI KOJI SE KORISTE U OVOJ STARTEGIJI, A IMAJU RODNO ZNAČENJE, KORISTE SE NEUTRALNO I ODNOSE SE JEDNAKO NA MUŠKI I ŽENSKI SPOL.

GRAD KLANJEC ZALAŽE SE ZA PROMICANJE TOLERANTNOSTI, PRIJATELJSTVA I JEDNAKOSTI U DRUŠTVU.

SADRŽAJ

SADRŽAJ **1**

POPIS GRAFIKONA **3**

POPIS TABLICA **3**

POPIS SLIKA **3**

1 UVODNA RIJEČ GRADONAČELNIKA **4**

2 SAŽETAK **5**

3 OSNOVNA ANALIZA **10**

3.1 GEOGRAFSKO KOMUNIKACIJSKE KARAKTERISTIKE I PRIRODNI RESURSI 10
3.1.1 Geografske i klimatske karakteristike grada Klanjca 10
3.1.2 Komunikacijska povezanost 11
3.1.3 Prirodni resursi i kulturna dobra 12

3.2 POVIJEST GRADA KLANJCA 14

3.3 DEMOGRAFSKE KARAKTERISTIKE I KRETANJA 15

3.4 TRŽIŠTE RADA 17
3.4.1 Nezaposlenost 17
3.4.2 Zaposlenost 19
3.4.3 Korisnici mirovina 21

3.5 DRUŠTVENA INFRASTRUKTURA 23
3.5.1 Predškolsko i osnovnoškolsko obrazovanje 23
3.5.2 Srednjoškolsko i visokoškolsko obrazovanje 24
3.5.3 Zdravstvo 25
3.5.4 Kultura 26
3.5.5 Sport 28
3.5.6 Organizacije civilnog društva 29
3.5.7 Socijalno osjetljive skupine i socijalna politika 31

3.6 KOMUNALNA I PROMETNA INFRASTRUKTURA 32
3.6.1 Prometna infrastruktura 32
3.6.2 Telekomunikacije 33
3.6.3 Opskrba energijom, vodoopskrba i odvodnja 34
3.6.4 Gospodarenje otpadom 36

3.7 LOKALNO GOSPODARSTVO 38
3.7.1 Poduzetništvo i obrti 38

3.7.2 Poslovna zona ... 40
3.7.3 Turizam ... 41
3.7.4 Poljoprivreda ... 44

3.8 STANJE OKOLIŠA ... 46

3.9 DRUGA PODRUČJA RELEVANTNA ZA RAZVOJ ... 47

3.10 ANALIZA KAPACITETA LOKALNE SAMOUPRAVE ... 48
3.10.1 Zaštita i spašavanje ... 51

4 SWOT ANALIZA ... 52

5 CILJEVI I PRIORITETI RAZVOJA ... 59

6 USKLAĐENOST STRATEGIJE SA EUROPSKIM, NACIONALNIM I REGIONALNIM STRATEŠKIM CILJEVIMA U RAZDOBLJU 2014. – 2020. GODINE ... 72

7 PROVEDBA STRATEGIJE ... 80

7.1 AKCIJSKI PLAN ... 80

7.2 BAZA PROJEKATA GRADA KLANJCA ... 86

7.3 FINANCIJSKI OKVIR ... 87

8 PRAĆENJE PROVEDBE STRATEGIJE ... 88

8.1 IZVJEŠTAVANJE O PROVEDBI STRATEGIJE ... 89

9 INSTITUCIONALNI OKVIR PROVEDBE STRATEGIJE ... 90

10 KOMUNIKACIJSKA STRATEGIJA ... 92

PRILOG I – PARTNERSKO VIJEĆE ZA IZRADU STRATEGIJE RAZVOJA GRADA KLANJCA ... 95

PRILOG II – AKCIJSKI PLAN ... 96

PRILOG III – PRIJEDLOG OBRASCA ZA PRIKUPLJANJE PROJEKATA ... 98

PRILOG IV – MINIMALNI SADRŽAJ BAZE PROJEKATA ... 102

PRILOG V – FINANCIJSKI OKVIR ... 103

PRILOG VI – OBRASCI ZA IZVJEŠTAVANJE ... 104

TUMAČ KORIŠTENIH KRATICA ... 110

POPIS GRAFIKONA

GRAFIKON 1 Kretanje stanovništva na području grada Klanjca, 1991.-2011. 15
GRAFIKON 2 Obrazovna struktura stanovništva grada Klanjca – stanovništvo starije do 15 godina 16
GRAFIKON 3 Broj nezaposlenih na području grada Klanjca, 2010.-2013. 18
GRAFIKON 4 Nezaposlenost muškaraca i žena na području grada Klanjca, 2010.-2013. 18
GRAFIKON 5 Obrazovna struktura nezaposlenih osoba na dan 31.12.2013. 19
GRAFIKON 6 Osiguranici prema osnovama mirovinskog osiguranja (31.12.2013.) 20
GRAFIKON 7 Osiguranici mirovinskog osiguranja s obzirom na osnovu osiguranja, 2010.-2013. 20
GRAFIKON 8 Osiguranici mirovinskog osiguranja, 2010.-2013 21
GRAFIKON 9 Studenti prema vrstama visokih učilišta i načinu studiranja u ak. g. 2012./2013. 25
GRAFIKON 10 Izdaci iz proračuna Grada Klanjca za civilne udruge, 2011.-2013. 30
GRAFIKON 11 Izdaci iz gradskog proračuna za socijalnu skrb, 2009.-2013. 31
GRAFIKON 12 Subvencioniranje obnovljivih izvora energije u kućanstvima na području grada Klanjca, 2011. - 2013. godina 36
GRAFIKON 13 Obrtnici prema djelatnosti na području grada Klanjca, 2011.-2014. 38
GRAFIKON 14 Broj tvrtki prema djelatnostima na području grada Klanjca tijekom 2012. i 2013. godine 40
GRAFIKON 15 Broj posjetitelja galerije Antun Augustinčić, 2008.-2013. 43
GRAFIKON 16 Površina OPG-a prema vrsti uporabe poljoprivrednog zemljšta, 2012. godina 44
GRAFIKON 17 Potpore poljoprivrednicima sa klanječkog područja, 2011.-2013. 45
GRAFIKON 18 Kretanje proračunskih prihoda, rashoda i suficita/deficita, 2008.-2013. 49
GRAFIKON 19 Udio poreznih i neporeznih prihoda i ukupnim prihodina Grada Klanjca, 2008.-2013. 50
GRAFIKON 20 Usporedni prikaz proračunskih rashoda s obzirom na funkcijsku klasifikaciju tijekom 2012. i 2013. godine 51

POPIS TABLICA

TABLICA 1 Popis kulturne baštine grada Klanjca, 2014. godina 27
TABLICA 2 Poslovni rezultati poduzetnika sa područja grada Klanjca tijekom 2012. i 2013. godine 39
TABLICA 3 Pregled indikatora po ciljevima i prioritetima 82

POPIS SLIKA

SLIKA 1 Položaj i teritorijalni ustroj grada Klanjca 12
SLIKA 2 Dostupnost širokopojasnih priključaka na području grada Klanjca 34

1 UVODNA RIJEČ GRADONAČELNIKA

Strategija razvoja Grada Klanjca za razdoblje 2014.–2020. godine koja je pred Vama, temeljni je strateški dokument koji u sebi ima dugoročne ciljeve i razvojne mjere koje je potrebno provesti kako bi se ostvario razvoj baziran na obilježjima, prednostima i ograničenjima na području Grada Klanjca i ovog dijela Krapinsko-zagorske županije. Izrađen je u skladu sa smjernicama politike regionalnog razvoja Republike Hrvatske, standardima EU, te strategijom razvoja Krapinsko-zagorske županije

Strategija razvoja je dokument koji se daje na uvid potencijalnim investitorima, koji bi željeli ulagati na području Grada Klanjca, dok je za fondove EU i resorna ministarstva, ona osnovni dokument na temelju kojeg odlučuju o raspodjeli bespovratnih sredstava.

Zahvaljujem djelatnicima gradske uprave i svima koji su dali svoj doprinos izradi ovog strateškog dokumenta za Grad Klanjec.

Posebna zahvala članovima Partnerskog vijeća, kojeg čine predstavnici gospodarskih, kulturnih, sportskih i društvenih subjekata s područja Grada Klanjca, na izdvojenom slobodnom vremenu i trudu kako bi kroz radionice dali svoj doprinos izradi Strategije.

Također, hvala Zagorskoj razvojnoj agenciji koja je pružala stručno vodstvo pri izradi Strategije.

Provedba Strategije nije samo prioritetni zadatak Gradonačelnika, gradske vlasti i gradske uprave, već i svih udruga, tvrtki, pa i svakog pojedinca kako bi u narednom razdoblju postigli ciljeve koje smo si zadali, koje želimo, možemo i trebamo ostvariti.

Zlatko Brlek

Gradonačelnik Grada Klanjca

2 SAŽETAK

Postojeći zakonski okvir (Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, Zakon o proračunu) jedinicama lokalne samouprave jamči važnu ulogu u upravljanju, organizaciji i izravnom pružanju javnih usluga građanima. Gradovi u upravnom sustavu zauzimaju ključnu ulogu u unaprjeđenju života ljudi te uspostavi prosperitetnih zajednica. Premda se organizacija lokalne samouprave značajno razlikuje od organizacije trgovačkog društva, ona mora biti jednako učinkovita kako bi postigla svoje ciljeve. Okolina u kojoj djeluju dionici lokalnog razvoja zahtijeva od njih fleksibilnost i spremnost na promjene kako bi što učinkovitije upravljali sredstvima u korist svojih građana. S obzirom na raspoloživa sredstva u EU i drugim fondovima, koja će biti moguće „povući“ isključivo temeljem kvalitetnih strateških planova i projekata, apsolutna je nužnost podizati kapacitete lokalne zajednice za proaktivno i poduzetničko djelovanje. Stoga je važno kreiranje relevantne strategije razvoja lokalnog područja koja će doprinijeti osnaživanju i modernizaciji grada Klanjca.

Potreba za izradom Strategije proizašla je iz osnovnih premisa učinkovitog planiranja lokalnog proračuna. Temeljem Zakona o proračunu iz 2009. godine (NN 87/08) gradovi i općine obvezni su prilikom izrade proračuna, osim općeg i posebnog dijela, izraditi i plan razvojnih programa. Ovaj plan razvojnih programa predstavlja planirane investicijske rashode za naredne tri godine. Ujedno, ovi planovi predstavljali su samo jedan dio proračuna, odnosno jedan isječak financijskog plana. Izmjenama i dopunama Zakona o proračunu iz 2012. godine (NN 136/12) mijenja se i sadržaj i srž planova razvojnih programa. Naime, jedinice lokalne samouprave obvezne su izrađivati planove prema novoj metodologiji i to na način da on sadrži ciljeve i prioritete razvoja lokalne samouprave, a ti ciljevi povezani su sa programskom i organizacijskom klasifikacijom proračuna. Tako ova Strategija predstavlja osnovni strateško planski dokument koji pretpostavlja povezivanje svih strateških aktivnosti sa proračunskim planiranjem.

Osim kao poveznica sa proračunskim planiranjem, Strategija je važna i u kontekstu pripreme Grada i svih dionika za korištenje sredstava iz fondova Europske unije. Naime, programi i projekti koji će se financirati putem fondova moraju imati jasnu vezu sa strateškim ciljevima i prioritetima na lokalnoj razini, a poštujući vertikalnu usklađenost sa ciljevima razvoja, mora postojati i jasno uporište u regionalnim i nacionalnim ciljevima razvoja.

Proces izrade Strategije grada Klanjca započeo je početkom 2014. godine te se temeljio na osnovnim načelima strateškog planiranja:

1. Uključio je glavne dionike na lokalnoj razini;
2. Temeljen je na realnoj procjeni resursa;
3. Počiva na definiranoj viziji i misiji razvoja;
4. Kreirao je ciljeve razvoja poštujući SMART princip – ciljevi su specifični, mjerljivi, dosežni, realni i vremenski ograničeni;
5. Uspostavio je održiv sustav procjene učinkovitosti provedenih mjera i prioriteta unutar pojedinih ciljeva razvoja što omogućuje kontinuirano praćenje i izvještavanje o postignutim rezultatima temeljem objektivno postavljenih indikatora.

Strategija se izrađuje za razdoblje 2014. – 2020. godine. To razdoblje predstavlja programsko (proračunsko) razdoblje na razini Europske unije te je, poštujući pristup *odozdo prema gore,* usklađeno s razdobljem / periodom unutar kojeg se planiraju i razvojni planovi nižih razina – nacionalni, regionalni i lokalni.

U procesu strateškog planiranja u gradu Klanjcu sudjelovali su članovi *Lokalnog partnerskog vijeća* (popis članova dan je u PRILOGU 1) s kojima su održane 3 radionice, provedene ankete vezane za SWOT analizu, identifikaciju snaga i slabosti, ispitivano je mišljenje o glavnim razvojnim pravcima te je osmišljena vizija razvoja. U procesu je sudjelovala i šira javnost popunjavanjem upitnika o slabostima i snagama klanječkog područja te je proveden proces javnih konzultacija sa širom javnošću. Prikupljeni komentari i sugestije Lokalnog partnerskog vijeća te lokalne zajednice ugrađeni su u Strategiju razvoja grada Klanjca.

Strategija je izrađena kako bi se postigao kontinuitet i konzistentnost aktivnosti budućeg razvoja grada Klanjca. Ciljevi razvoja proizašli su iz definirane vizije razvoja, odnosno grad Klanjec do 2020. godine želi postati:

Definirani ciljevi razvoja proizlaze iz predložene vizije i predstavljaju operacionalizaciju misije. U procesu strateškog planiranja razvoja u obzir su uzeti ciljevi razvoja na višim razinama (regionalnoj, nacionalnoj i europskoj razini) te su jasno identificirane poveznice između sektora i sudionika na način koji ima multiplicirajući efekt na lokalni razvoj i središnje programe. Strategija predstavlja alat za poboljšanje nacionalnih i regionalnih programa razvoja – urbanih i ruralnih te djeluje kao integrirano teritorijalno ulaganje. Kako bi Strategija mobilizirala sve raspoložive resurse potrebne za dostizanje zadanih ciljeva, ona predlaže suradnju između:

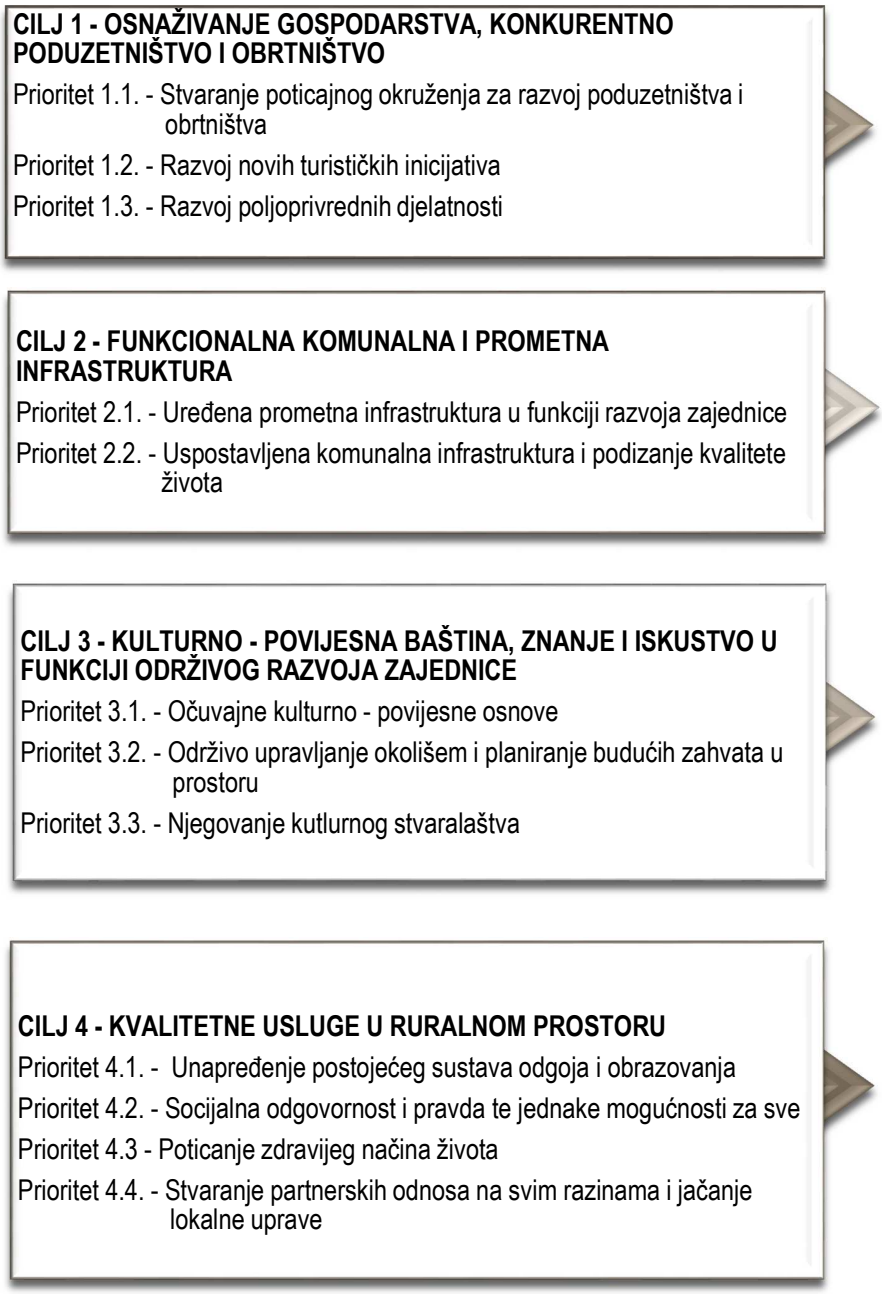
→ Lokalne, regionalne i nacionalne uprave;

→ Javnih i privatnih organizacija i organizacija civilnog društva;

→ Lokalnih institucija i institucija na višim razinama;

→ Područja koja predstavljaju problem i područja koja nude prilike.

Definirani ciljevi razvoja su:

Struktura Strategije razvoja grada Klanjca poštuje metodologiju izrade strategija temeljem *CLLD* pristupa koji se primjenjuje u planiranju lokalnog razvoja na europskoj razini – *Community-Led Local Development.* Osnovni dijelovi strategije su:

1. ***Osnovna analiza*** koja na sažet i objektivan način prikazuje trenutni razvojni položaj Grada Klanjca te identificira razvojne potrebe i prilike;
2. ***SWOT analiza*** koja prikazuje razvojne snage, slabosti, prilike i prijetnje;
3. ***Vizija i misija*** razvoja;
4. Strateški ***razvojni ciljevi i prioriteti*** sa definiranim aktivnostima;
5. ***Usklađenost*** sa relevantnim regionalnim, nacionalnim i europskim strateškim dokumentima koji definiraju prioritete razvoja;
6. ***Institucionalni okvir*** koji definira organizacijski sustav provedbe na dvije razine – razine lokalne samouprave i razine lokalnih dionika razvoja;
7. **Dodaci:**

    a. Model za ***praćenje i izvješćivanje*** o provedenim aktivnostima javne uprave, civilnog i privatnog sektora;
    b. ***Financijski okvir*** koji prikazuje potrebna (udružena) financijska sredstva za provedbu Strategije i predviđenih aktivnosti;
    c. ***Komunikacijska strategija*** koja služi kao okvir za uključivanje lokalne zajednice u provedbu Strategije.

3 OSNOVNA ANALIZA

3.1 GEOGRAFSKO KOMUNIKACIJSKE KARAKTERISTIKE I PRIRODNI RESURSI

3.1.1 Geografske i klimatske karakteristike grada Klanjca

Grad Klanjec nalazi se u zapadnom dijelu Krapinsko-zagorske županije. Na sjeveru graniči s općinama Tuhelj i Kumrovec, na istoku s općinom Veliko Trgovišće te na jugu s općinom Kraljevec na Sutli. Zapadna granica općine, koja s neznatnim odstupanjima ide rijekom Sutlom, ujedno je državna granica prema Republici Sloveniji. Grad Klanjec jedan je od sedam gradova u Krapinsko-zagorskoj županiji, a osim središnjeg naselja Klanjca, obuhvaća još 18 naselja: Bobovec Tomaševečki, Bratovski Vrh, Cesarska Ves, Dol Klanječki, Florijan, Goljak Klanječki, Gorkovec, Gredice, Ledine Klanječke, Lepoglavec, Letovčan Novodvorski, Letovčan Tomaševečki, Lučelnica Tomaševečka, Mihanović Dol, Novi Dvori Klanječki, Police, Rakovec Tomaševečki i Tomaševec. Područje koje obuhvaća grad Klanjec prostire se na površini od 25,52 km^2 te na području koje grad obuhvaća, živi 2.915 stanovnika.

Prostor grada Klanjca topografski je vrlo razveden te prevladavaju nagibi veći od 15%. Obzirom na reljefna obilježja, na području Klanjca može se izdvojiti nekoliko cjelina: masiv Cesargradske gore, središnji brežuljkasti prostor te dolina rijeke Sutle. Masiv Cesargradske gore nalazi se na sjeveru grada Klanjca i njegova najviša kota nalazi se na 505 metara nadmorske visine. Potom je tu cjelina središnjeg brežuljkastog prostora. On se proteže u smjeru sjever – jug i doseže visinu od 200 do 300 metara nadmorske visine. Ova cjelina ujedno predstavlja razvodnicu porječja Sutle (na zapadu) i Lučelnice (na istoku). Konačno, tu je i široka dolina rijeke Sutle. Ona se na sjevernom rubu klanječkog prostora sužava u kanjon. To je nizinsko područje podložno poplavama i dodatno ugroženo erozivnim procesima u pribrežnim zonama.

U geološkom smislu područje grada Klanjca zajedno sa čitavim područjem Krapinsko-zagorske županije pripada istočnim alpskim ograncima koji se protežu sve do doline rijeke Krapine. Formiranje brežuljkastog, rebrastog reljefa određeno je laporskom i pješčenjačkom geološkom podlogom. Cesargradska gora u jezgri je izgrađena od trijarskih, karbonatnih stijena na koje se vežu vapnenci, saramiti i kongerijski lapori i pijesci. Vapnenački masiv gore uglavnom je pokriven šumom, dok se laporasti tereni koriste kao obradive površine.

Gledajući pedološka svojstva, na području Klanjca može se izdvojiti nekoliko vrsta tla. Na brežuljcima klanječkog pobrđa i Cesargradske gore zastupljen je tip tla pod nazivom rendzina. To je tip tla koji

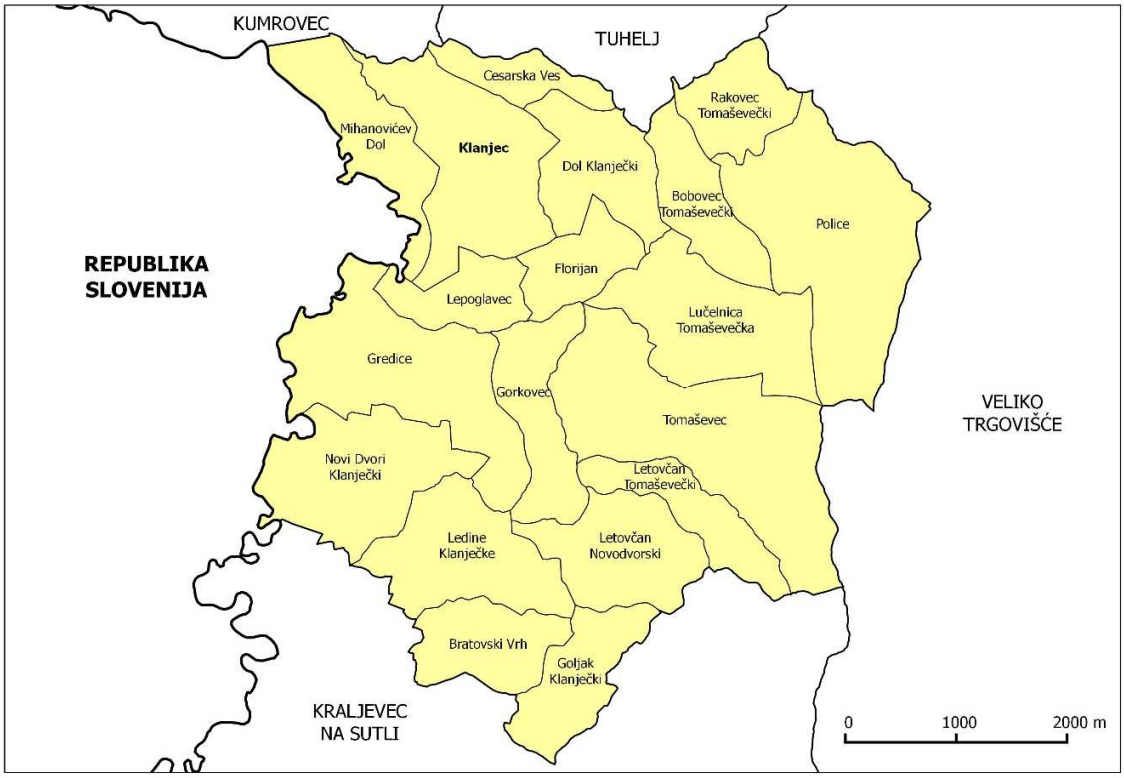
se razvija na brežuljkastim i/ili umjerenim i strmim padinama brežuljaka. Od ostalih vrsta tla, po zastupljenosti se također ističe pseudoglej. Ovaj tip tla prisutan je na brežuljcima blagih i umjerenih padina na lesiviviranim mramoriziranim sedimentima. U podnožju brežuljaka, u uvalama i na platoima razvio se luvisol.

Područje Klanjca karakterizira kontinentalno humidni tip klime, pri čemu ne postoje značajnija odstupanja od prosjeka za ovaj dio Republike Hrvatske. Najznačajnije obilježje ovog tipa klime su umjereno kišovita i topla ljeta te hladne zime. Najniže temperature bilježe se u siječnju (prosjek -2,5^{o}C), dok se najviše temperature bilježe u srpnju (prosjek 18°C). Prosječna temperatura koja se bilježi tokom godine iznosi 11,7^{o}C. S obzirom na količinu padalina, evidentirano je kako su najvlažniji mjeseci svibanj, lipanj, srpanj, rujan i listopad dok je najsuši mjesec siječanj. Prosječna količina padalina tokom godine je 980 mm a srednja relativna vlažnost zraka iznosi 81%. Reljef na području Klanjca određuje smjer i jakost vjetra. Najučestaliji su zapadni (45% tijekom godine) i istočni vjetrovi (29% tijekom godine). Najjači vjetrovi bilježe se u periodu od kasne jeseni sve do početka proljeća. Masiv Cesargradske gore zaštićuje dio Klanjca od jačih vjetrova. Za dolinu Sutle karakteristična su jača zračna strujanja u smjeru SZ – JI. Mogućnost za pojavu magle prisutna je tijekom cijele godine a posebno je izražena u dolinskom području Sutle. Zahvaljujući reljefnim karakteristikama prigorsko područje ima povoljnu insolaciju koja pogoduje vinogradarstvu. Godišnje se prosječno pojavljuje 66 vedrih dana uz srednje godišnje trajanje sunčanih razdoblja od 1800 do 1900 sati.

3.1.2 Komunikacijska povezanost

Sa stajališta prometne povezanosti, Klanjec karakterizira nepovoljan geoprometni položaj budući da je prometno izoliran i isključen iz sustava prometnih koridora koji prolaze područjem Krapinsko-zagorske županije u smjeru sjever - jug. Ova činjenica uvelike je odredila razvoj grada Klanjca kroz povijest. Povezanost Klanjca sa autocestom Zagreb – Goričan riješena je lateralnim spojem državnom cestom (D205) koja vodi do Kumrovca.

SLIKA 1 Položaj i teritorijalni ustroj grada Klanjca

Izvor: Zavod za prostorno uređenje Krapinsko-zagorske županije

Dolina Sutle predstavlja geografsko područje kroz koje se Klanjec, posredno preko Zaprešića, otvara prema Zagrebu. Upravo dolinom Sutle osim županijske ceste prolazi i željeznička pruga. Premda se nakon izgradnje željezničke pruge 1956. godine očekivao veliki poticaj daljnjem razvoju okolnog područja, do toga nije došlo radi činjenice da pruga nikada nije izgrađena u punoj duljini, tj. sve do spoja s prugom Zidani Most – Maribor. Iako se Klanjec nalazi u pograničnom području, granični prijelazi na njegovom području imaju samo lokalni značaj i ne generiraju značajan tranzit prema Republici Sloveniji.

3.1.3 Prirodni resursi i kulturna dobra

Grad Klanjec posjeduje resurse kao što su šume, poljoprivredno zemljište, prirodne i krajobrazne vrijednosti te bogatu kulturno povijesnu baštinu.

Šume predstavljaju jedan od značajnijih prirodnih resursa na području Klanjca. Premda dolazi do smanjenja šumskih površina radi proširenja građevinskih površina i krčenja radi prenamjene zemljišta, velike površine i dalje su prekrivene šumama. Očuvane šume na području Klanjca karakterizira rascjepkanost. Prema podacima Uprave šuma Zagreb, Šumarija Krapina, na području

Klanjca u privatnom je vlasništvu ukupno 749 ha šuma, dok se u državnom vlasništvu nalazi svega 33 ha šuma. Brdska područja sa neutralnim i slabo kiselim tlom prekrivaju hrastove i grabove šume. Na strmim padinama sa plitkim tlom na vapnenačkim i dolomitnim stijenama rastu šume hrasta medunca i crnog graba. Površine sa kiselim tlom prekrivaju šume hrasta kitnjaka i pitomog kestena. Raširen je i bagrem koji može rasti na gotovo svim vrstama tla te je pogodan za pošumljavanje jače nagnutog zemljišta čime se sprječava nastanak klizišta. Osim spomenutih, na brdskom području još su prisutne divlja trešnja, klen, gorski javor, velelisna lipa i poljski brijest. Od grmolikih vrsta na brdskom području rastu lijeska, bijeli glog, crveni glog, obična kurika, obični likovac, kalina i svib. Upravo su se šume na brdskim područjima tokom povijesti često krčile i pretvarale u naselja i poljoprivredno zemljište. U nizinama rijeka i potoka poput Sutle, Lučelnice i Breznice rasprostranjene su šume johe i hrasta lužnjaka. Na povišenim dijelovima ravnica rastu hrast lužnjak, obični grab, klen, malolisna lipa, srebrnolisna lipa, divlja kruška i poljski jasen.

Značajne površine na području Klanjca zauzima poljoprivredno zemljište. S obzirom na kvalitetu i pedološke osobine tla za poljodjelske kulture, razlikuju se tri vrste zemljišta - zemljište za ratarske kulture, potom zemljište za vinograde i voćnjake te zemljište za livade. Karakteristično je da na području Klanjca prevladavaju sitna gospodarstva s ekstenzivnim načinom gospodarenja. Na osunčanim padinama bregova Cesargradske gore i na južnim dijelovima pobrđa nalaze se vinogradi. Na blažim padinama gorja te u dolinama rijeka i potoka nalaze se manje parcele sa oranicama na kojima se uzgajaju kukuruz, pšenica, ječam, zob te krmno bilje. Voćnjaci su većinom u sklopu okućnica te su u njima većinom zastupljene domaće sorte voćaka (kruške, jabuke, šljive).

Područje grada Klanjca posjeduje vodotoke koji pripadaju slivu rijeka Krapine i Sutle. Osim rijeke Sutle na ovom području također treba istaknuti potoke Lučelnicu i Brezinu. Premda je vodeni potencijal po količini oskudan i nedostatan za energetsko korištenje, u posljednje vrijeme sve se češće koristi u druge svrhe (izgradnja manjih akumulacija i ribogojilišta).

Slično kao i područje cijele Krapinsko-zagorske županije, područje grada Klanjca ne posjeduje značajnije mineralne sirovine. Od većeg gospodarskog značenja je jedino eksploatacija građevnog kamena kod Cesarske Vesi.

Kulturno povijesne vrijednosti Klanjca imaju izraženu povijesnu, umjetničku, dokumentarnu, arhitektonsku i etnološku vrijednost. Od spomenika kulture koji se nalaze na području grada Klanjca svakako treba izdvojiti franjevački samostan i crkvu navještenja Blažene Djevice Marije, Cesargrad, dvorac Novi Dvori Cesargradski, trg Antuna Mihanovića, spomen groblje, kapelicu sv. Florijana te kapelicu sv. Filipa i Jakova. Ovome svakako treba pridodati Galeriju Antuna Augustinčića, zavičajnu

zbirku franjevačkog samostana te vrlo jaku duhovnu i memorijalnu baštinu vezanu uz život i djelovanje povijesnih osoba.

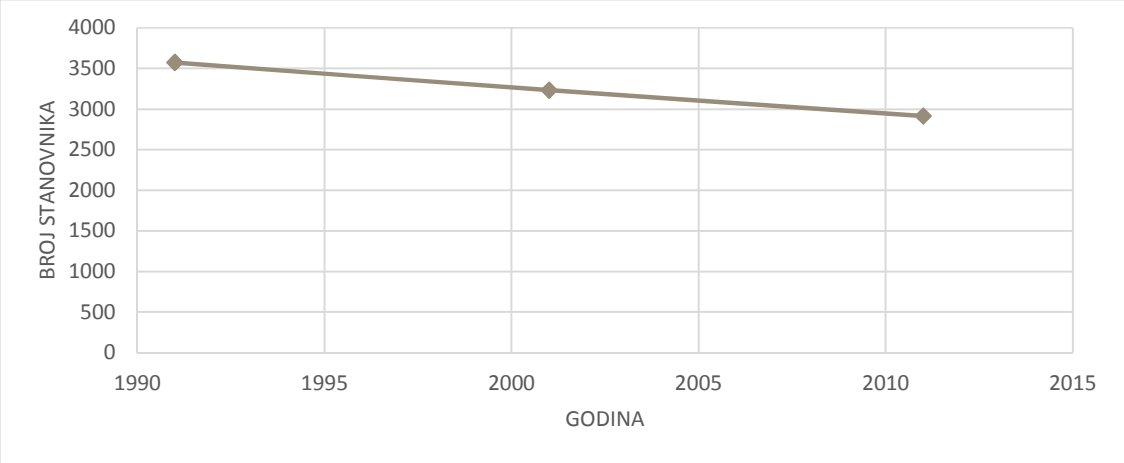
3.2 POVIJEST GRADA KLANJCA

Obzirom da je smješten na brežuljku uz dolinu rijeke Sutle, kojom je nekad prolazila rimska cesta, smatra se da je Klanjec nastao kao podgrađe utvrde Cesargrad. Premda je Cesargrad najvjerojatnije izgrađen u 12. ili 13. stoljeću, on se u pisanim dokumentima prvi puta spominje 1399. godine. Sam grad Klanjec se u povijesnim dokumentima prvi puta javlja 1463. godine, a naziv naselja uvjetovao je njegov smještaj na ulazu u klanac Zelenjak. Status trgovišta stekao je 1598. godine i zadržao ga je sve do 19. stoljeća. Upravo će u 19. stoljeću Klanjec imati najveći zamah u razvoju. Krajem 19. stoljeća u Klanjcu živi nešto manje od 700 stanovnika. Klanjec i dalje ima status trgovišta, sjedište je kotarske oblasti, kotarskog suda, u njemu djeluju općinski ured, oružnička postaja te kraljevski poštanski ured. O gospodarskoj važnosti Klanjca u 19. stoljeću dovoljno govori podatak da su u njemu zastupljene razne vrste obrta poput zidara, mesara, krojača, bravara, postolara, lončara, bačvara, krznara i draguljara. Tijekom 19. stoljeća, upravo radi činjenice da je sjedište okolnog kraja, u Klanjcu se osnivaju i djeluju brojne društvene i kulturne organizacije: 1847. godine podružnica Hrvatsko – slavonskog gospodarskog društva; 1881. godine Matica hrvatska; 1890. godine Kulturno vijeće; 1889. godine Dobrovoljno vatrogasno društvo; a od 1891. godine u Klanjcu se nalazila Hrvatska štedionica. Za razvoj školstva na području Klanjca važan je podatak da je 1841. godine u franjevačkom samostanu otvorena prva javna škola. U Klanjcu su rođene brojne ličnosti koje su dale doprinos hrvatskoj kulturi, umjetnosti i znanosti poput: Ivana Broza (jezikoslovac i tvorac prvog hrvatskog rječnika sa F. Ivekovićem), Franjo Iveković (filolog, zagrebački kanonik), Oton Iveković (slikar), Ćiril Metod Iveković (arhitekt i arheolog), Josip Canić (muzikolog i glazbenik), Antun Augustinčić (kipar), Kvirin Broz (pčelar). Iz svega iznesenoga jasno se vidi kako je Klanjec oduvijek bio najvažnije središte gospodarskog i kulturnog razvoja okolnog područja.

3.3 DEMOGRAFSKE KARAKTERISTIKE I KRETANJA

Kako je vidljivo iz prethodna tri popisa stanovništva, ilustrirano Grafikonom 1, na području grada Klanjca prisutna je depopulacija koja je dijelom posljedica migracije aktivnog stanovništva prema atraktivnijim područjima, povezana uz procese industrijalizacije i deagrarizacije u proteklom razdoblju. Kao i na cjelokupnom području Krapinsko-zagorske županije, i ovdje je prisutan trend starenja populacije i produljenja radnog vijeka praćen negativnim prirodnim prirastom što može dovesti do nepovoljnog omjera zaposlenika i umirovljenika, posljedičnih problema u fiskalnoj politici (nedovoljni prihodi javne uprave, smanjenje prosječne mirovine) kao i probleme u strukturi radne snage (smanjenje radno aktivnog stanovništva, nedovoljan priljev mladog, obrazovanog kadra u radnu snagu).

GRAFIKON 1 Kretanje stanovništva na području grada Klanjca, 1991.-2011.

Izvor: Državni zavod za statistiku; Obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

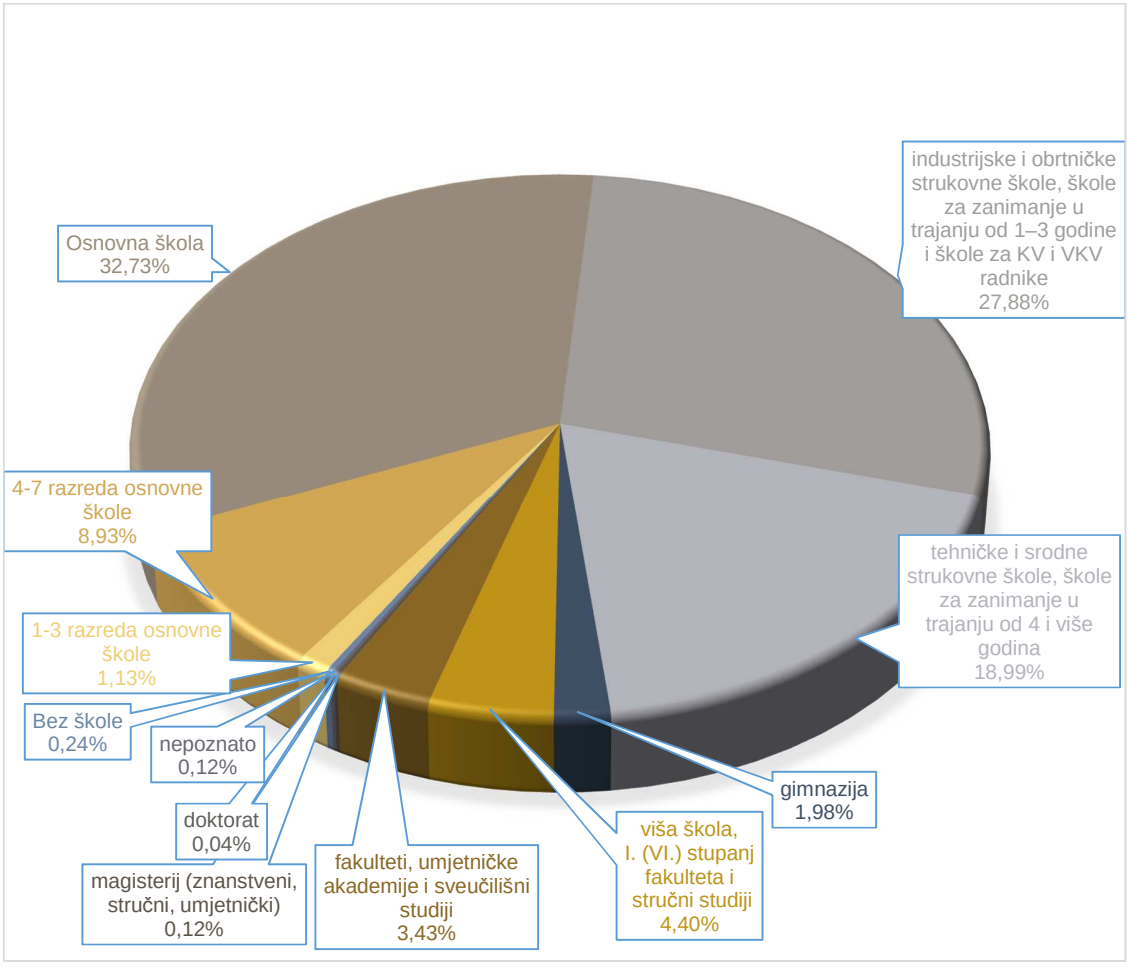
Prema službenim statističkim podacima iz Popisa stanovništva u 2011. godini, na području koje obuhvaća grad Klanjec živi ukupno 2.915 stanovnika, od čega 50,74 % čine žene. Gustoća naseljenosti je 114,22 stanovnika/km^2 i veća je od prosjeka Krapinsko-zagorske županije (108 stanovnika/km^2) i od prosjeka Republike Hrvatske (76 stanovnika/km^2). Prema statističkim podacima iz 2011. godine, evidentirano je 971 kućanstvo te 821 obitelj.

Vidljiva je pojava demografskog starenja, što je posljedica smanjenog broja mladih osoba uslijed manjeg broja novorođenih i produženog očekivanog trajanja života. Prosječna starost stanovnika je 41,6 godinu, a indeks starenja je 113,4 (kod muškaraca 87,3, a kod žena 141,5) dok je na razini Krapinsko-zagorske županije 112,6. Indeks starenja (postotni udio osoba starih 60 i više godina u

odnosu na broj osoba starih 0 - 19 godina) veći od 40 posto, ukazuje na proces starenja stanovništva. Statistički podaci najzornije ilustriraju trend demografskog starenja na svim razinama. Na području Klanjca koeficijent starosti je 23,7 (podjednak onome za područje cijele Županije, koji iznosi 23,5). Treba imati na umu da je koeficijent starosti postotni udio osoba starih 60 i više godina u ukupnom stanovništvu, a kada on prijeđe 12% smatra se da stanovništvo ulazi u proces starenja. Promjene u dobnoj strukturi stanovništva imaju mnoge nepovoljne utjecaje, prije svega vezane uz tržište rada (lokalno i regionalno) te mirovinske rashode na nacionalnoj razini.

Udio umirovljenika u ukupnom stanovništvu, prema podacima Državnog zavoda za statistiku, iznosi 26,96%. Ovo predstavlja veliki problem za održivost mirovinskog sustava budući je udio mirovinskih troškova u ukupnom bruto društvenom proizvodu visok.

GRAFIKON 2 Obrazovna struktura stanovništva grada Klanjca – stanovništvo starije do 15 godina

Izvor: Popis stanovništva 2011. godine, DZS

Obrazovna struktura stanovništva grada Klanjca prema Popisu stanovništva iz 2011. godine ukazuje da ukupno 41% stanovništva ima završenu srednju školu (48% stanovništva starijeg od 15 godina), osnovnu školu završilo je 36% stanovništva (42% stanovnika starijih od 15 godina), a visokoobrazovano je ukupno 6,79% stanovnika grada Klanjca (8% starijih od 15 godina). Obzirom na obrazovnu strukturu stanovništva Krapinsko-zagorske županije, u gradu Klanjcu viši je udio visokoobrazovanih stanovnika u odnosu na prosjek KZŽ (5,8% u KZŽ). Značajno je manji udio stanovnika sa završenom samo osnovnom školom u odnosu na prosjek Krapinsko-zagorske županije (10% manje), a istodobno je viši udio stanovništva sa srednjom stručnom spremom.

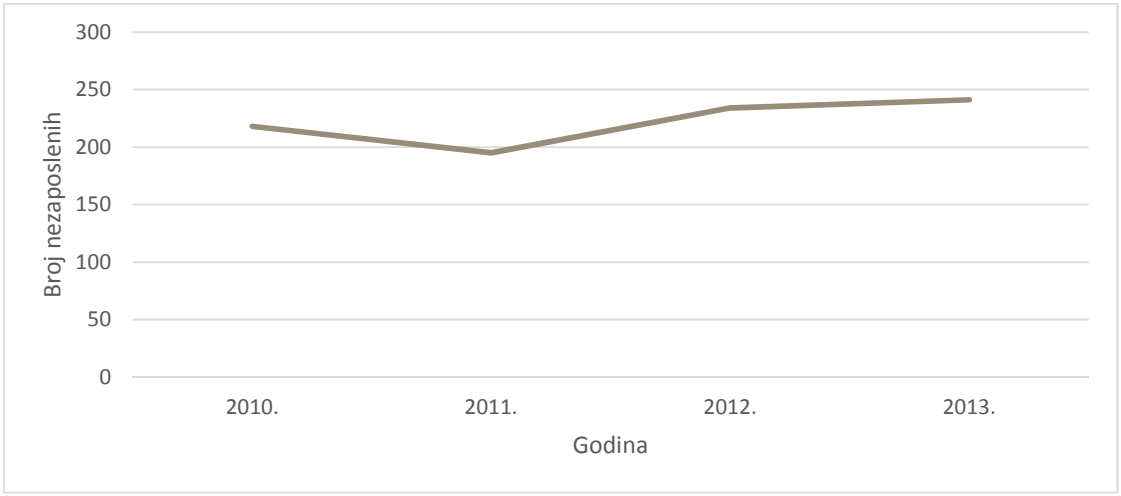
3.4 TRŽIŠTE RADA

3.4.1 Nezaposlenost

Nezaposlenost u Krapinsko-zagorskoj županiji bilježi rast zbog utjecaja recesije koja je uzrokovala smanjenje obujma poslovanja tvrtki te time i smanjenje potrebe za radnicima, a karakteristika je to dijelom prisutna i na području grada Klanjca. Broj nezaposlenih na području grada u promatranom periodu – od 2010. do 2013. godine, ilustriran Grafikonom 2, varirao je. Vidljivo je smanjenje broja nezaposlenih u 2011. godini, dok je u posljednje dvije godine brojka relativno stabilna. Porast nezaposlenosti unatrag nekoliko godina rezultat je pada obujma poslovanja pojedinih tvrtki, zatvaranja poslovanja ili premještanja proizvodnih pogona. Tijekom 2013. godine na području Klanjca zabilježena je 241 nezaposlena osoba, što predstavlja porast u odnosu na 2012. godinu kada je evidentirano 234 nezaposlenih osoba. Stopa nezaposlenosti na području Klanjca tijekom 2013. godine iznosila je 21,5% (20,8% na razini Krapinsko-zagorske županije te 20,7% na razini Republike Hrvatske).

Pri analizi tržišta rada općenito je važno naglasiti da se osiguranici bilježe po mjestu rada, a ne po prebivalištu, dok se nezaposlene osobe bilježe prema mjestu prebivališta. Ova činjenica u analizi aktivnog i radno sposobnog stanovništva grada Klanjca ne predstavlja poseban problem budući da su dnevne radne migracije ujednačene.

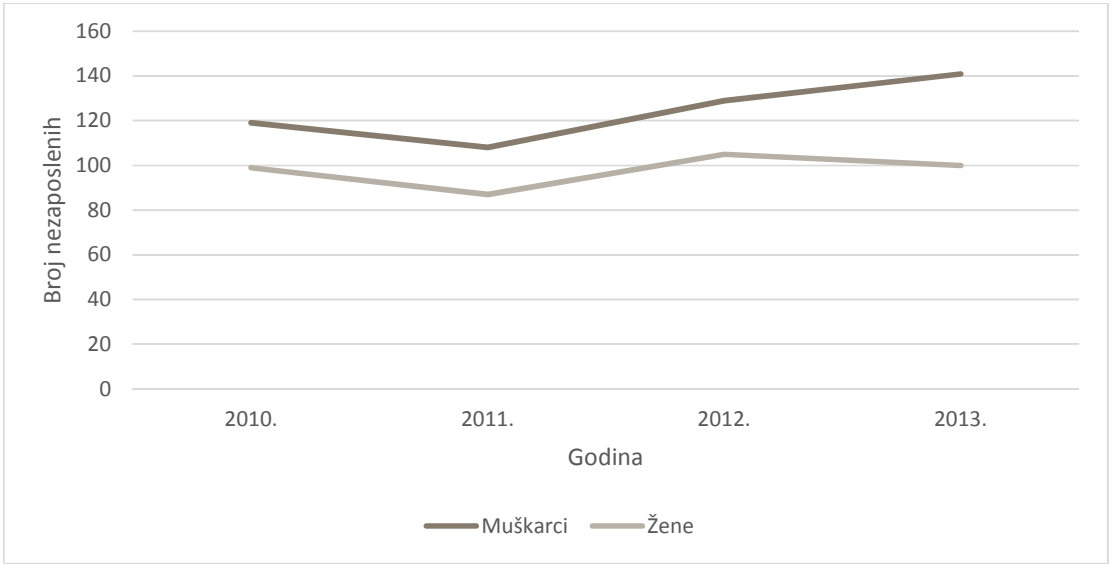
GRAFIKON 3 Broj nezaposlenih na području grada Klanjca, 2010.-2013.

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje; Obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Analizirajući broj nezaposlenih osoba obzirom na spol, može se uočiti kako većinu nezaposlenih čine muškarci. Primjerice, 2013. godine evidentiran je 141 nezaposlen muškarac što predstavlja 58,51% od ukupnog broja nezaposlenih osoba te predstavlja porast u odnosu na 2012. godinu kada je evidentirano 129 nezaposlenih muškaraca (55,13% od ukupnog broja nezaposlenih osoba). Odnos nezaposlenih muškaraca i žena na području grada Klanjca u vremenskom razdoblju od 2010. do 2013. godine prikazan je na Grafikonu 4.

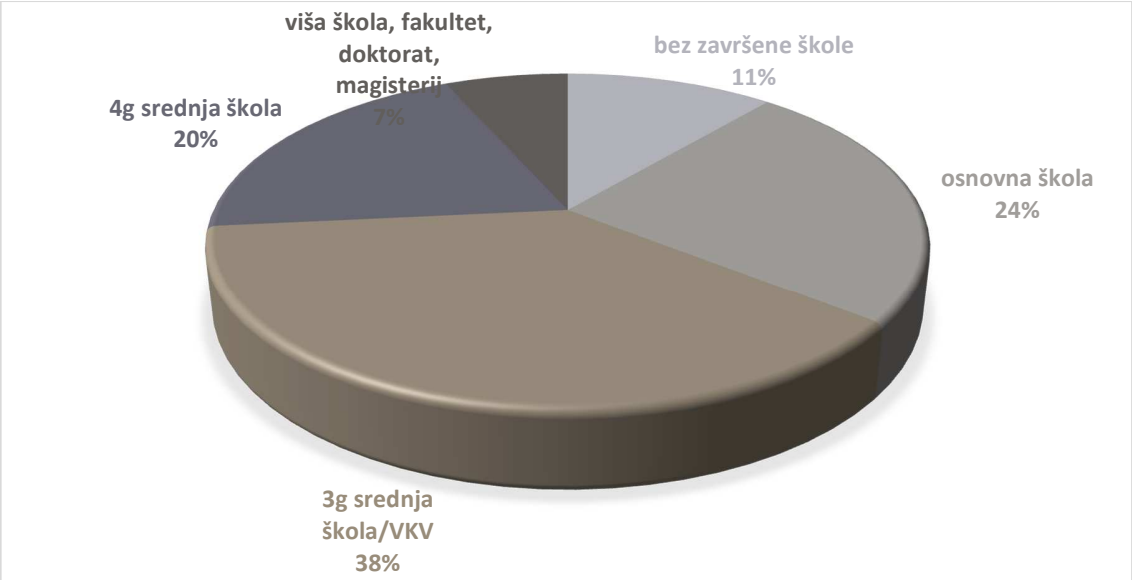
GRAFIKON 4 Nezaposlenost muškaraca i žena na području grada Klanjca, 2010.-2013.

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje; Obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Broj nezaposlenih osoba na području grada Klanjca prema stručnoj spremi, prikazan u Grafikonu 5, pokazuje da najveći broj nezaposlenih osoba čine oni sa završenom trogodišnjom srednjom školom, odnosno KV i VKV radnici (38%), potom osobe sa završenom osnovnom školom (24%), dok su na trećem mjestu osobe sa završenom četverogodišnjom srednjom školom (20%).

GRAFIKON 5 Obrazovna struktura nezaposlenih osoba na dan 31.12.2013.

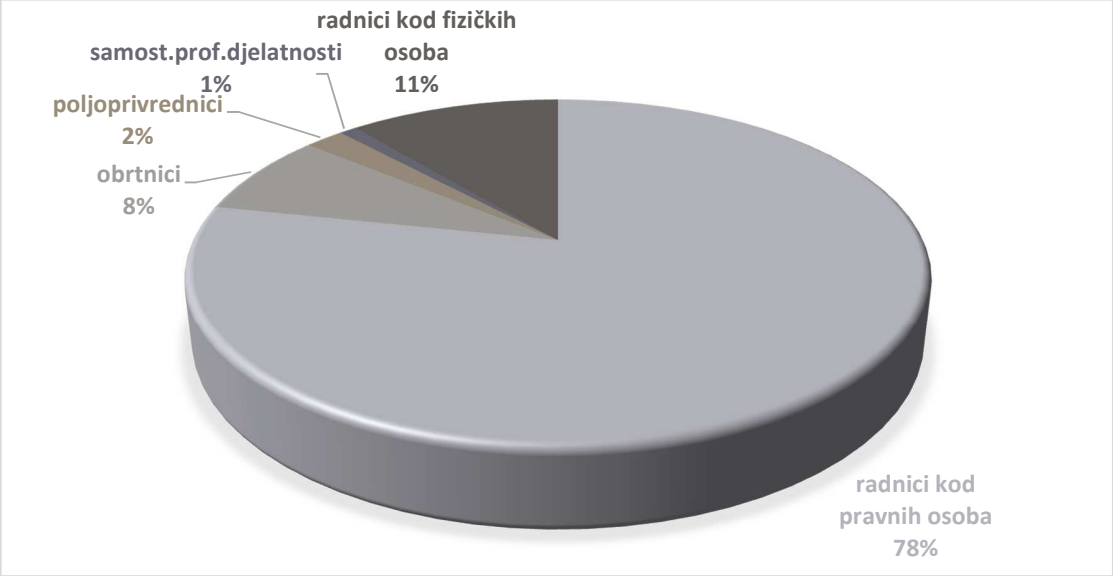

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje; Obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

3.4.2 Zaposlenost

Prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje tijekom 2013. godine na području grada Klanjca evidentirana je 881 zaposlena osoba. Gledajući osnovu osiguranja, većina ih je zaposlena kod pravnih osoba (690 radnika). Prema brojnosti ih slijede radnici zaposleni kod fizičkih osoba (97 radnik) i obrtnika (68 radnika). Detaljan prikaz osiguranika mirovinskog osiguranja prema osnovama mirovinskog osiguranja dan je u Grafikonu 6.

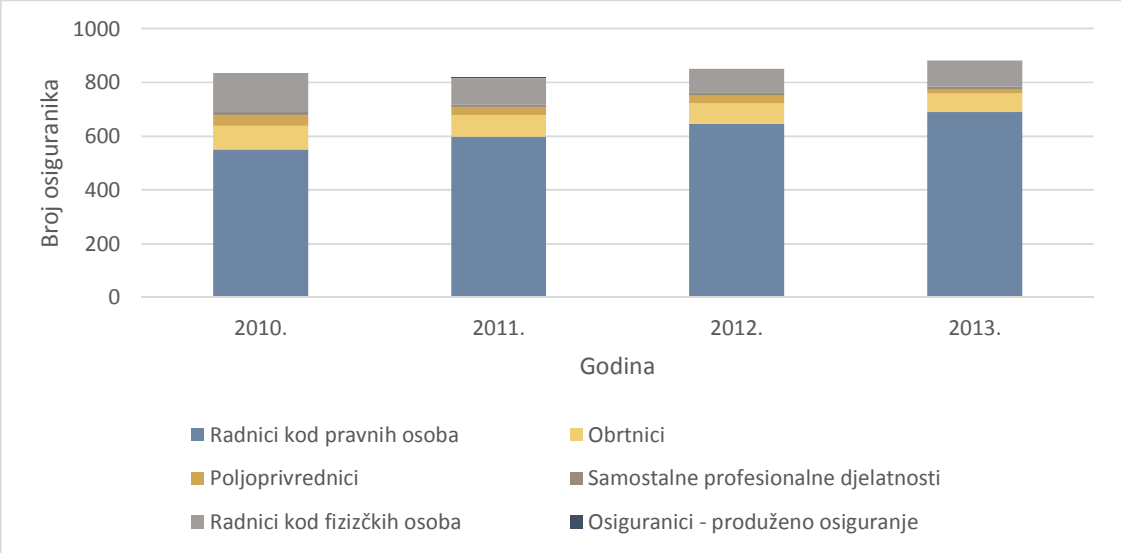
GRAFIKON 6 Osiguranici prema osnovama mirovinskog osiguranja (31.12.2013.)

Izvor: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje; Obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

U vremenskom razdoblju od 2010. do 2013. godine vidljiv je porast radnika zaposlenih kod pravnih osoba uz istodobno smanjenje zaposlenih kod fizičkih osoba, obrtnika, poljoprivrednika i radnika u samostalnim profesionalnim djelatnostima. Tijekom navedenog vremenskog razdoblja najviše zaposlenih je bilo kod pravnih osoba (prosječno 70% od ukupnog broja zaposlenih), a najmanje kod poljoprivrednika i u samostalnim profesionalnim djelatnostima. Grafički prikaz koji prikazuje strukturu osiguranika mirovinskog osiguranja s obzirom na osnovu osiguranja u vremenskom razdoblju od 2010. do 2013. godine dan je u Grafikonu 7.

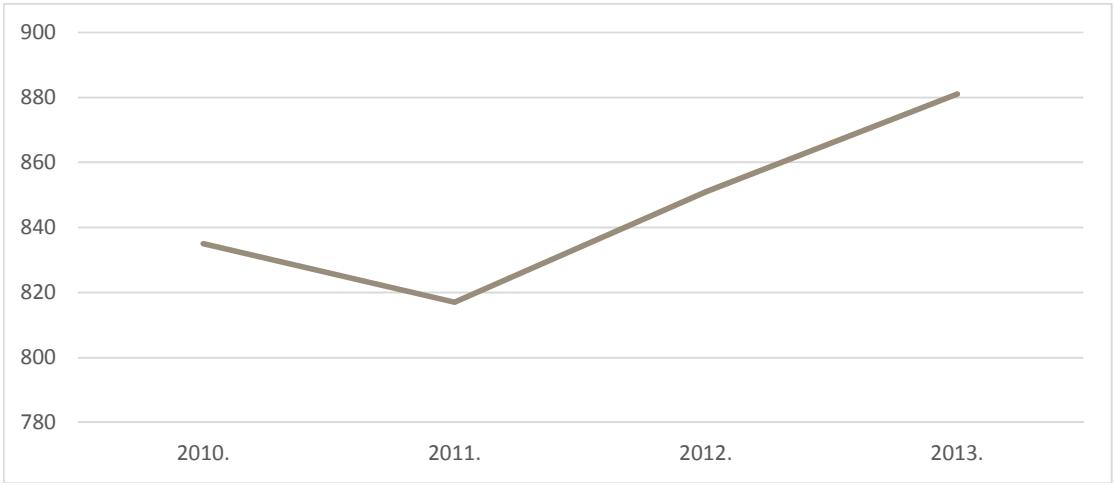
GRAFIKON 7 Osiguranici mirovinskog osiguranja s obzirom na osnovu osiguranja, 2010.-2013.

Izvor: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje; Obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Spomenuto je kako je tijekom 2013. godine evidentirano 881 zaposlenih na klanječkom području. Ovo predstavlja porast u odnosu na 2012. godinu kada je evidentirana 851 zaposlena osoba. U vremenskom razdoblju od 2010. do 2013. godine zabilježen je porast broja zaposlenih nakon inicijalnog pada. Tako je najmanje zaposlenih evidentirano u 2011. godini (817 zaposlenih) dok ih je najviše evidentirano u 2013. godini (881 zaposlena osoba). Sukladno podatcima navedenim u Grafikonu 6, vidljivo je da je do porasta broja zaposlenih došlo u sektoru zaposlenih kod pravnih osoba. Broj zaposlenih (osiguranici mirovinskog osiguranja) na klanječkom području u vremenskom razdoblju 2010. – 2013. godine grafički je prikazan u Grafikonu 8.

GRAFIKON 8 Osiguranici mirovinskog osiguranja, 2010.-2013.

Izvor: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje; Obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

3.4.3 Korisnici mirovina

Prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje krajem 2013. godine na području Krapinsko-zagorske županije evidentirano je 33.373 korisnika mirovina. Na županijskoj razini odnos broja korisnika mirovina i osiguranika iznosio je 1:0,98 što znači da na jednog umirovljenika dolazi manje od jednog osiguranika (zaposlene osobe). Vrijednost ovog pokazatelja za područje koje pokriva grad Klanjec iznosi 1:1,13 što znači kako na jednog umirovljenika dolazi više od jednog osiguranika (zaposlene osobe). Vidljivo je kako na području grada Klanjca ovaj pokazatelj ima veću vrijednost u odnosu na županijski prosjek (1:0,98), dok je njegova vrijednost nešto manja u odnosu na nacionalni prosjek (1:1,15 u ožujku 2014. godine). Prema tome, jasno je kako je spomenuti omjer umirovljenika i zaposlenih povoljan u gradu Klanjcu u odnosu na Krapinsko-zagorsku županiju te da održivost mirovinskog sustava nije toliko ugrožena kao na županijskoj razini.

Tijekom 2013. godine na području grada Klanjca evidentirano je ukupno 777 korisnika mirovina što predstavlja svega 2,33% u odnosu na ukupni broj korisnika mirovina u Krapinsko-zagorskoj županiji. Od 777 korisnika mirovina na području grada Klanjca, većinu čine žene te na njih otpada 465 korisnika (59,85%). Tijekom zadnje četiri godine (2010. – 2013.) broj korisnika mirovina na području grada Klanjca kretao se oko 780. Prema podacima za 2013. godinu, prosječna duljina radnog staža na području grada Klanjca (28 godina, 9 mjeseci i 10 dana) gotovo je jednaka onome na razini Županije (28 godina, 8 mjeseci i 9 dana). Uspoređujući vrijednosti radnog staža muškaraca i žena na području grada Klanjca, uočljivo je kako muškarci imaju u prosjeku za jednu godinu duži radni staž (prosječni radni staž muškaraca iznosi 29 godina, 3 mjeseca i 20 dana dok prosječni radni staž žena iznosi 28 godina i 5 mjeseci). Ovo je u skladu sa podacima na razini Županije gdje muškarci također imaju dulji radni staž u odnosu na žene.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2012. godinu, većina umirovljenika sa područja grada Klanjca bila je u starosnoj ili prijevremenoj starosnoj mirovini (411 korisnik ili 52,62%). Prema brojnosti slijede korisnici invalidskih (220 korisnika) i obiteljskih mirovina (150 korisnika). Gledajući iznos mirovina može se uočiti kako su najveće starosne i prijevremene starosne mirovine (2.373,47 kuna) dok su najmanje obiteljske mirovine (1.693,33 kuna). Uspoređujući iznose mirovina na razini grada Klanjca i Krapinsko-zagorske županije, uočeno je kako su starosne i prijevremene starosne te invalidske mirovine veće u odnosu na županijski prosjek. Prosječna mirovina (prosjek starosne, prijevremene starosne, invalidske i obiteljske mirovine) koja se isplaćivala na području grada Klanjca iznosila je 2.117,86 kuna što je više u odnosu na Krapinsko-zagorsku županiju (1.990,94 kuna).

Podatci Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2013. godinu pokazuju kako je prosječna mirovina na području grada Klanjca iznosila 2.169,55 kuna što je više u odnosu na prosječnu mirovinu u Krapinsko-zagorskoj županiji (2.042,23 kuna). Uspoređujući prosječne mirovine muškaraca i žena uočeno je kako muškarci imaju u prosjeku za 300 kuna veću mirovinu (prosječna mirovina isplaćena muškarcima iznosi 2.354,16 kuna dok prosječna mirovina isplaćena ženama iznosi 2.045,69 kuna). Ovo je u skladu sa podacima na razini čitave Županije gdje muškarci također imaju veće mirovine od žena. Tijekom zadnje četiri godine (2010. – 2013. godine) uočeno je kako se prosječna mirovina na području grada Klanjca kretala oko 2.100 kuna.

3.5 DRUŠTVENA INFRASTRUKTURA

3.5.1 Predškolsko i osnovnoškolsko obrazovanje

Grad Klanjec osnivač je dječjeg vrtića i jaslica u kojem je prema podacima Ureda državne uprave upisano ukupno 41 dijete (19 dječaka i 22 djevojčice) Pri tome, 15 ih je upisano u jaslice. Vrtić zapošljava 4 stručna te 5 pomoćnih radnika. Prema posljednjim analizama, kapacitet jaslica i vrtića ne zadovoljava trenutne potrebe. Za potrebe predškolskog obrazovanja, odnosno vrtića kojem je osnivač, grad u posljednje tri godine prosječni izdvaja 450.000,00 kuna. Grad sufinancira i boravak djece sa svog područja u drugim vrtićima, no takvih je slučajeva vrlo malo. Iskazana je potreba za izgradnjom novog dječjeg vrtića za koji je spremna projektno tehnička dokumentacija. Ujedno, Prostornim planom definirano je da je moguća izgradnja dječjih ustanova i u drugim naseljima. Također, ostavlja se mogućnost za izgradnju manjih, privatnih i specijaliziranih dječjih ustanova.

Na području grada Klanjca djeluje jedna matična i jedna područna osnovna škola kojima je osnivač Krapinsko-zagorska županija. Matičnu škola u Klanjcu u školskoj godini 2013/2014. polazio je ukupno 161 učenik u ukupno 8 odjela od prvog do osmog razreda. Područnu školu u Lučelnici pohađa 71 učenik u ukupno 9 razrednih odjela, također od prvog do osmog razreda. Veći broj razrednih odjela u područnoj školi sa manjim brojem učenika, prvenstveno je uzrokovan većim brojem učenika koji nastavu polaze po prilagođenom programu, odnosno individualiziranom pristupu, što je izravno vezano uz manji broj učenika u razrednom odjelu, sukladno propisima. Nastava se u obje škole odvija u jednoj smjeni i obje škole imaju organiziranu prehranu za učenike. U matičnoj školi zaposleno je 12 učitelja, a u područnoj školi 14. Također, u matičnoj su školi zaposlena dva administrativna djelatnika te po jedan stručni suradnik u svakoj školi. Prema podacima Ureda državne uprave, u matičnoj školi je 68 učenika putnika, a u područnoj 49. U odnosu na školsku godinu 2011/2012., u obje je škole vidljiv manji broj učenika – u matičnoj školi ih je bilo 171, a u područnoj 94. Od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, opremljenost škole i dostupnost didaktičke opreme ocijenjena je na skali od 0 do 5, ocjenom 3. Izgradnja novih objekata u sektoru osnovnog školstva nije potrebna.

Iz svoga proračuna Grad izdvaja sredstva za osnovnoškolsko obrazovanje, odnosno za nagrade učenicima, tečajeve plivanja, prijevoz učenika, terensku nastavu i školsku kuhinju. U 2011. godini za ove je namjene iz gradskog proračuna ukupno utrošeno 37.900 kn, u 2012. godini 71.183 kn, a u 2013.godini 62.878, kada je Grad ujedno sufinancirao i rad jednog asistenta u nastavi. Porast sredstava u 2012. u odnosu na godinu prije odnosi se na činjenicu da je te godine iz proračuna

krenulo sufinanciranje prijevoza učenicima osnovnih škola, pa je tako u 2012. godini za to izdvojeno 24.120 kn, a godinu kasnije 21.990 kn.

3.5.2 Srednjoškolsko i visokoškolsko obrazovanje

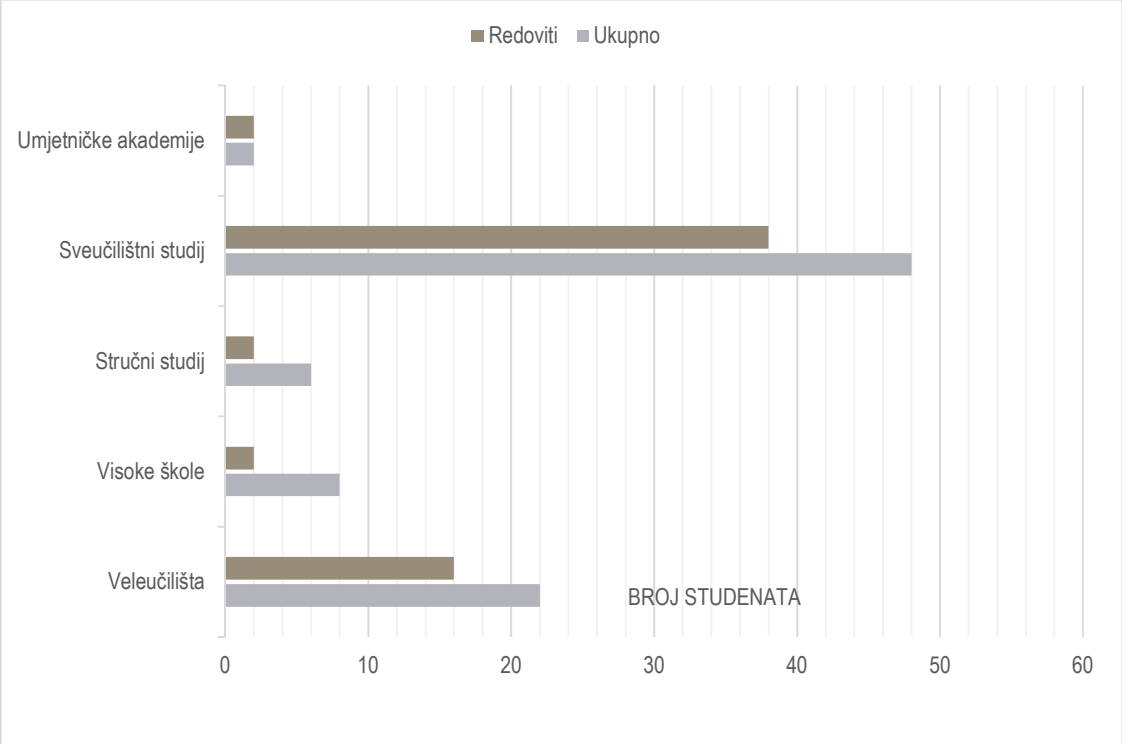
Na području grada više ne postoji srednja škola, a ne djeluje niti visokoškolska ustanova. Mladi velikim dijelom pohađaju neke od 9 srednjih škola koje postoje na području Krapinsko-zagorske županije, a manji broj se školuje u srednjoškolskim ustanovama u Gradu Zagrebu. Grad podupire učenike stipendijama, pa je tako tijekom posljednje tri školske godine iz svog proračuna osigurao sredstva za 10 srednjoškolskih stipendija u iznosu od 250 kn. Stipendije se dodjeljuju sukladno Pravilniku koji uključuje vrednovanje na temelju uspjeha u dosadašnjem školovanju te na temelju socijalnog statusa. Uz to, Grad Klanjec sufinancira i prijevoz srednjoškolaca, te je za ukupno 95 učenika u 2011. godini izdvojeno 110.014 kn, godinu kasnije 80.036 kn za ukupno 99 učenika te u 2013. godini 98.970 za ukupno 97 učenika.

Grad stipendira i studente sa svog područja te je u protekle tri akademske godine stipendirao 6 studenata iznosom od 550 kn mjesečno, pri čemu su i ovdje među kriterijima uspjeh i socijalni status. U prošloj akademskoj godini Grad je iz svog proračuna stipendirao 2 studenta Ekonomskog i Prirodoslovno-matematičkog fakulteta te jednog studenta na Tehničkom veleučilištu i studiju prava.

Sukladno podatcima u Grafikonu 9, vidljivo je da je u školskoj godini 2012. / 2013. ukupno na visokim učilištima studiralo 86 osoba (69,78% studira redovito). U odnosu na prethodnu akademsku godinu (2011. / 2012.), vidljivo je povećanje broja studenata za 8,8% (u ak. g. 2012. / 2013. studiralo je ukupno 79 studenata pri čemu ih je 43 studiralo redovito).

Na poslije diplomski specijalistički studij upisan je 1 student u akademskoj godini 2010. / 2011. i 1 student u akademskoj godini 2012. / 2013. godini. Doktoranda, odnosno osoba u postupku stjecanja doktorata znanosti u promatranim akademskim godinama (2011. – 2013. godine) nije bilo.

GRAFIKON 9 Studenti prema vrstama visokih učilišta i načinu studiranja u ak. g. 2012./2013.

Izvor: DZS, Statistička izvješća, Studenti u akademskoj godini 2012. / 2013., Zagreb, 2014.

3.5.3 Zdravstvo

U Klanjcu djeluje ispostava Doma zdravlja Krapinsko zagorske županije. Postojeći dom zdravlja u Klanjcu ne zadovoljava u potpunosti planirane potrebe stanovništva te je moguće u sklopu zona mješovite namjene izgraditi ambulantu.

Postojeća ispostava Doma zdravlja obuhvaća ambulante u Klanjcu, Kumrovcu, Zagorskim Selima i Tuheljskim Toplicama. Ambulanta u Klanjcu uključuje ordinaciju obiteljske medicine, ordinaciju dentalne medicine, ambulantu za zdravstvenu zaštitu žena, medicinsko biokemijski laboratorij i patronažnu službu. Isto tako, u gradu Klanjcu djeluje ispostava Zavoda za javno zdravstvo Krapinsko-zagorske županije. U slučaju drugih potreba, stanovnici grada Klanjca moraju otići u središta sa razvijenom mrežom zdravstvenih ustanovama. Zbog blizine, većina stanovnika grada Klanjca odlazi u Zabok koji predstavlja zdravstveno sjedište Krapinsko-zagorske županije. U Zaboku su između ostaloga smješteni dom zdravlja, opća bolnica, brojne specijalističke ambulante i hitna služba.

3.5.4 Kultura

Kako je navedeno u uvodnim poglavljima, Klanjec se uistinu može smatrati gradom višestoljetne kulturne tradicije. U gradu, koji se u povijesnim dokumentima prvi puta javlja 1463. godine, tijekom proteklih stoljeća živjelo je niz značajnih osoba koje su izravno ili neizravno utjecale na kulturu. Primjerice, među njima je obitelj Erdödy koja je utjecala na način života sumještana. Također značajan utjecaj imalo je i brojno sitno plemstvo. Naime, povijesni izvori sa kraja 16. stoljeća bilježe postojanje čak 36 plemićkih kurija na širem području Klanjca, od kojih danas, na žalost, nije sačuvana niti jedna. Povijesno gledano, u razvoju kulture bitne su odrednice i postojanje škola, čitaonica i sličnog. Literatura kao prvi spomen škole navodi podatak da je 1629. u blizini crkve i prebendarske kuće u kući Reta Bare djelovala škola. Školska spomenica navodi postojanje privatne škole oko 1830. u kući Janka Pavunca, a koju je polazio i Antun pl. Rubido. Godine 1841. u Franjevačkom samostanu je otvorena prva javna škola. Narednih godina škola će se seliti po brojnim privatnim kućama, da bi 1888. g. bila svečano otvorena nova školska zgrada koju su posjetili ban i župan Radoslav pl. Rubido. Nadalje, 1886. zalaganjem Alberta pl. Jakopovića, kotarskog suca, osnovana je i čitaonica. U Klanjcu kao središtu tog dijela današnje Krapinsko-zagorske županije su se tijekom 19. st. osnivale i djelovale brojne društvene i kulturne organizacije. Primjerice, 1847. osnovana je podružnica Hrvatsko-slavonskog gospodarskog društva, 1881. Matica hrvatska, 1890. Kulturno vijeće, 1889. Dobrovoljno vatrogasno društvo, pjevačko društvo Vila cesargradska, a od 1891. Klanjec je imao i Hrvatsku štedionicu. To je nedvojbeno i razlogom da su u gradu Klanjcu rođene brojne ličnosti čiji je doprinos hrvatskoj kulturi, umjetnosti i znanosti neizbrisiv.

Na području grada Klanjca danas djeluje nekoliko bitnih ustanova kulture i umjetnosti – Galerija Antuna Augustinčića, jedna od specijaliziranih jedinica Muzeja Hrvatskog zagorja, potom Kulturni centar i Gradska knjižnica i čitaonica, a na području grada djeluje nekoliko udruga koje se bave kulturnom i umjetnošću.

Za grad Klanjec je potrebno posebno napomenuti da je tijekom godine mjesto odvijanja niza kulturnih manifestacija koje su edukativnog, promotivnog, stručnog i drugog karaktera. Posebno treba navesti Noć muzeja, program izložbi i koncerata Pasionska baština u Klanjcu, potom redovito obilježavanje Međunarodnog dana muzeja, raznovrsnog kulturno-umjetničkog programa prigodom Dana grada Klanjca te literarnu manifestaciju Klanječki književni susreti. Nadalje, svake se godine organiziraju Dani Antuna Mihanović, a potom koncerti iz ciklusa Heferer, likovni program obilježavanja Međunarodnog dana mira, potom se održava iznimno bogata i raznovrsna manifestacija Zahvala

jeseni u Klanjcu, a treba spomenuti i programe uz Mjesec hrvatske knjige te prosinačku manifestaciju Blagdani u gradu.

O gradu Klanjcu determiniranom kao gradu kulture, svjedoči i projekt novijeg datuma – Kuća europskih himni. Riječ je o jednom od najznačajnijih gradskih projekata u zaštiti, promociji i prezentaciji bogate klanječke kulturne baštine i njenog stavljanja u funkciju kulturnog turizma. Projekt podrazumijeva uređenje Kuće europskih himni sa Zavičajnom zbirkom u prostoru franjevačkog samostana. Ministarstvo turizma je u okviru Programa "Fond za razvoj turizma" podržalo ovaj program te će ga sufinancirati u ovoj fazi bespovratnim sredstvima, a s već odobrenim potporama Ministarstva kulture za 2014. godinu, Grad Klanjec i Kulturni centar uložit će do kraja godine u realizaciju ovog projekta oko 550.000,00 Kn. Dugogodišnjim ulaganjima Ministarstva kulture RH u sanaciju i obnovu Franjevačkog samostana u Klanjcu kao vrlo vrijednog spomenika hrvatske kulturne baštine, pridružuje se tako u zajedničkom projektu svojom potporom i Ministarstvo turizma. Sinergijom kulture i turizma ovaj bi projekt trebao postati značajan razvojni potencijal lokalne zajednice jer uz muzejske sadržaje predviđa i niz drugih proizvoda kulturnog turizma, ali i povezivanja s gastronomskom i enološkom ponudom. Kulturna dobra koja su potencijal daljnjeg razvoja grada Klanjca i svih pripadajućih naselja, a nalaze se u registru Ministarstva kulture, prikazana su Tablicom 1.

TABLICA 1 Popis kulturne baštine grada Klanjca, 2014. godina

Naziv	Vrsta kulturnog dobra
"Brozova zgrada", Trg Antuna Mihanovića 2	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Crkva sv. Florijana	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Galerija Antuna Augustinčića - muzejska građa	Pokretno kulturno dobro - muzejska građa
Inventar predmeta u crkvi Navještenja Blažene Djevice Marije i u Franjevačkom samostanu	Pokretno kulturno dobro - zbirka
Knjižni fond franjevačkoga samostana	Pokretno kulturno dobro - pojedinačno
Kompleks franjevačkog samostana s crkvom Navještenja Blažene Djevice Marije	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Kulturno-povijesna cjelina grada Klanjca	Nepokretno kulturno dobro - kulturno – povijesna cjelina
Oltar sv. Florijana	Pokretno kulturno dobro - zbirka
Spomen-groblje	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Utvrda Cesargrad	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Zbirka inkunabula iz knjižnice franjevačkoga samostana	Pokretno kulturno dobro - zbirka
Zbirka stranih knjiga 16. st. iz knjižnice franjevačkoga samostana	Pokretno kulturno dobro - zbirka
Kapela sv. Filipa i Jakova	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Kompleks dvorca "Novi Dvori Klanječki"	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno

Izvor: Ministarstvo kulture, Registar kulturnih dobara, 2014. godina

Prema svemu navedenom, vidljivo je kako kultura predstavlja potencijal i temelj dijela razvoja grada. Za potrebe kulture iz proračuna se godišnje izdvaja preko 500.00,00 kuna.

Prostornim planom grada Klanjca stanje kulturne baštine i akcije koje su provedene u razdoblju posljednjih 20-ak godina ocijenjene su manje zadovoljavajućima. Naime, uz konstantne napore gradske uprave i lokalne sredine, identificirani su problemi u zaštiti kulturnih dobara:

1. Djelomično dotrajali i neodržavani povijesni građevinski fond;
2. Nezadovoljavajuće prometno rješenje centra Klanjca;
3. Napuštanje povijesnih naselja i njihovih dijelova (pojedina tradicijska naselja) te preseljenje na nove lokacije (novi centar Klanjca, izgradnja uz glavne prometnice);
4. Loši zahvati estetske i arhitektonsko građevinske prirode na povijesnim građevinama;
5. Niska razina obnove kulturnih dobara i povijesnih građevina te nedovoljno ulaganje u obnovu povijesne arhitekture;
6. Pitanje vlasništva te nacionalizacija nakon II. Svjetskog rata koja se negativno odrazila a sudbinu kulturne baštine (npr. Novi dvori Klanječki).

3.5.5 Sport

Na području grada Klanjca djeluje nekoliko sportskih društava: Nogometni klub Klanjec, Sportsko ribolovno društvo Sutla, Šahovski klub Zelenjak, Moto klub Sokol, Streljački klub Predionica, Lovačko društvo Kuna, Planinarsko društvo Cesargrad, Sportsko društvo Centar, Sportsko društvo Letovčan, Sportsko društvo Lučelnica, Sportsko društvo Novi Dvori. Od sportskih manifestacija na području Klanjca valja istaknuti: tradicionalni ribički Memorijal Anđelko Petek Pajo; Šahovski turnir grada Klanjca; Malonogometni turnir grada Klanjca; Otvoreni turnir u streljaštvu grada Klanjca; Rekreativno pješačenje Pinklec na rame i put pod noge; Malonogometni kup grada Klanjca; Malonogometni turnir Novi Dvori.

Tijekom zadnje tri godine za financiranje sportskih udruga Grad Klanjec je iz proračuna izdvojio gotovo 500.000,00 kuna (141.000,00 kuna tijekom 2011. godine, 159.000,00 kuna tijekom 2012. godine, 161.500,00 kuna tijekom 2013. godine). Kriteriji za dodjelu financijskih sredstava određuju se prema potrebama pojedinih udruga.

Potencijali za daljnji razvoj sportskih djelatnosti prepoznati su u razvoju športskog ribolova u potočnim dolinama te na području grada Klanjca postoje lovišta gdje je moguće razvijati lovni turizam.

3.5.6 Organizacije civilnog društva

U gradu Klanjcu djeluje veliki broj udruga civilnog društva osnovanih od strane različitih društvenih skupina. Od udruga civilnog društva koje djeluju na području Klanjca mogu se izdvojiti: Dobrovoljno vatrogasno društvo Klanjec; Ogranak Matice hrvatske Klanjec; Kulturno umjetničko društvo Antun Mihanović; Ekološka udruga Japica; Društvo Naša djeca Klanjec; Udruga Korak po korak do zdravlja. Dobrovoljno vatrogasno društvo Klanjec je udruga osnovana radi promicanja dobrovoljnog vatrogastva i unapređenja zaštite od požara. Vatrogasno društvo osnovano je još davne 1888. godine te danas broji 85 članova pri čemu je 20 članova koji su pripadnici vatrogasne mladeži. Vatrogasno društvo je aktivni činitelj u zaštiti i provođenju preventivnih mjera zaštite od požara, gašenju požara i spašavanju ljudi i imovine ugroženih požarom, te u spašavanju ljudi i imovine prilikom prirodnih nepogoda. DVD Klanjec djeluje u Vatrogasnoj zajednici grada Klanjca uz društva Mihanović iz Gredica, Lučelnica i Rakovec.

Ogranak Matice hrvatske Klanjec broji 48 članova i zadužen je za promicanje narodnog i kulturnog identiteta hrvatskog naroda na svim područjima umjetničkog, znanstvenog i duhovnog stvaralaštva. Osim toga, velika pozornost se posvećuje mladima kroz poticanje njihovog sudjelovanja na području znanosti i umjetnosti.

Kulturno umjetničko društvo Antun Mihanović osnovano je sa ciljem očuvanja kulturne baštine na području Klanjca. Sekcija za dvorske plesove KUD-a veoma je aktivna te je 2014. godine sudjelovala na 25. susretu hrvatskih plesnih ansambala u Karlovcu gdje je ostvarila vrlo pozitivne kritike.

Ekološka udruga Japica Klanjec osnovana je 2006. godine radi očuvanja okoliša i zaštite prirodnih vrijednosti klanječkog kraja. Kako bi se ostvarili navedeni ciljevi udruga provodi aktivnosti poput poticanja i provođenja zaštite prirodnih vrijednosti, očuvanje ugroženih biljnih i životinjskih vrsta, razvijanje ekološke svijesti stanovništva, popularizacija zdravog načina življenja, suradnja sa sličnim udrugama na području drugih jedinica lokalne samouprave. Udruga broji 48 članova i njihov cjelokupan rad je volonterski.

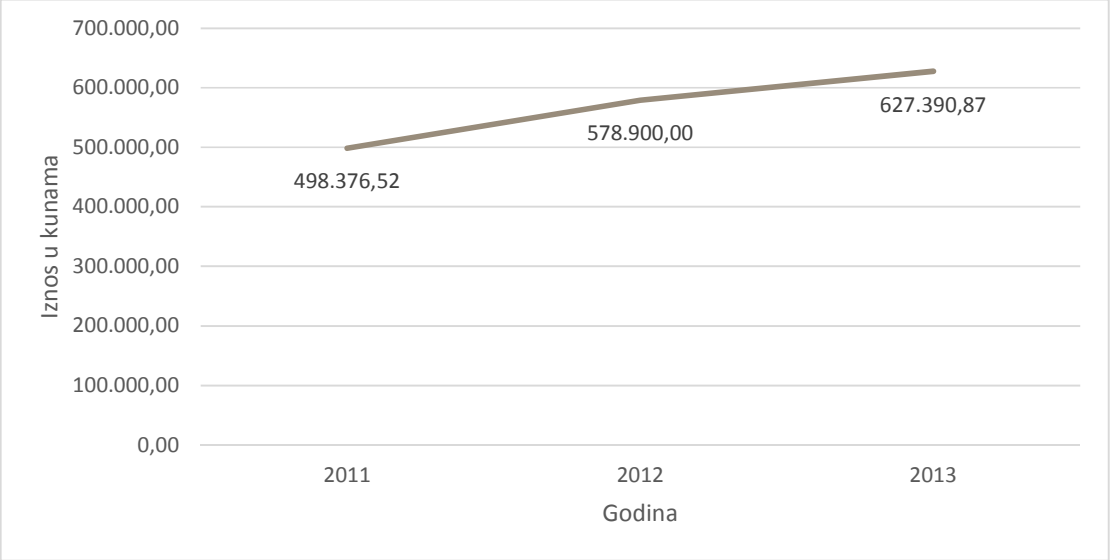
Društvo Naša djeca Klanjec je nevladina humanitarna udruga čiji je cilj poticanje i vođenje osmišljenih aktivnosti djece u njihovom slobodnom vremenu. Društvo također pruža stručnu pomoć roditeljima vezanu za odgoj djece.

Udruga Korak po korak do zdravlja osnovana je 2010. godine radi promicanja zdravlja na klanječkom području.

Na području grada Klanjca prema Registru udruga Ministarstva uprave Republike Hrvatske postoji ukupno 31 udruga. Temeljem podataka iz proračuna grada Klanjca vidljivo je kako u periodu od

2011. do 2013. godine raste iznos sredstava koja se izdvajaju za subvencioniranje rada udruga civilnog društva. Tijekom 2013. godine za rad udruga civilnog društva iz proračuna Grada Klanjca izdvojeno je 627.390,87 kuna. Ovo predstavlja povećanje u odnosu na 2011. godinu kada je za istu namjenu izdvojeno 498.376,52 kuna. Opravdanost subvencioniranja udruga civilnog društva prati se njihovim izvješćima o radu za svaku godinu. Detaljan prikaz novčanog iznosa koji je iz proračuna Grada Klanjca izdvajan za rad udruga civilnog društva od 2011. do 2013. godine dan je u Grafikonu 10.

GRAFIKON 10 Izdaci iz proračuna Grada Klanjca za civilne udruge, 2011.-2013.

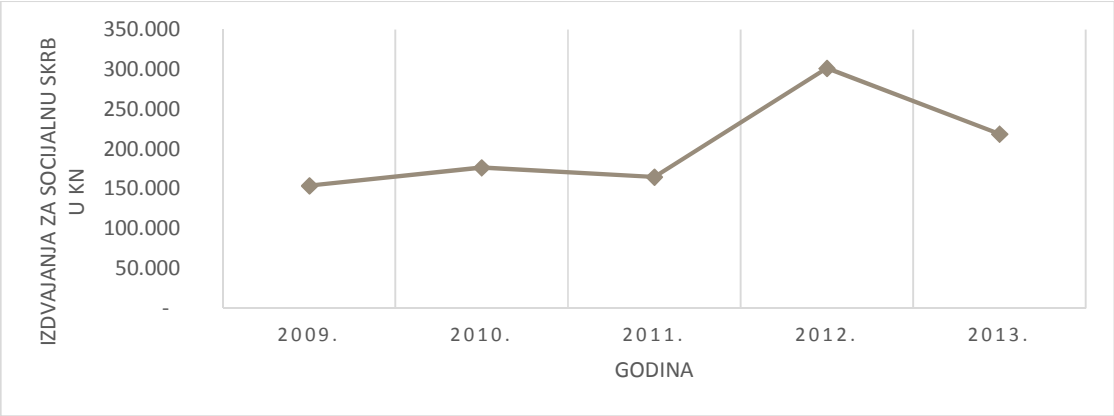

Izvor: Proračun Grada Klanjca; Obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

3.5.7 Socijalno osjetljive skupine i socijalna politika

Provedbu socijalnog programa, Grad Klanjec realizira prvenstveno kroz sufinanciranje socijalne skrbi koji uključuje tri glavne aktivnosti – naknade građanima i kućanstvima u novcu, darove rodiljama te naknade građanima i kućanstvima u naravi. Logopedskog kabineta na području grada Klanjca nema, ali se planira uspostaviti kabinet u suradnji sa jedinicama lokalne samouprave bivše općine Klanjec i Veliko Trgovišće. Sukladno popisu stanovništva 2011. godine, na području grada Klanjca žive ukupno 543 osobe s teškoćama u obavljanju svakodnevnih aktivnosti. Oni predstavljaju 18,6% stanovništva grada Klanjca, a najviše ih je u dobi od 60-64 godine (14,00%). U radno aktivnoj dobi od 15-60 godina starosti nalazi se ukupno 39% osoba s teškoćama, odnosno 7,40% ukupnog broja stanovnika.

Najveći novčani iznos za socijalnu skrb Grad Klanjec izdvojio je tijekom 2012. godine kada je za tu namjenu izdvojeno 301.406 kuna. Do smanjenja iznosa koji je iz proračuna Grada Klanjca izdvojen za socijalnu skrb došlo je u 2013. godini kada je izdvojeno 219.201 kuna. Općenito, izdvajanja za ovaj program u posljednjih pet godina bilježi trend rasta, kako je prikazano u Grafikonu 9. Socijalno ugrožene obitelji sufinanciraju se ovisno o broju članova te se po članu isplaćuje 80 kuna. Do porasta sredstava koja se izdvajaju za socijalne usluge najviše dolazi zbog povećanja naknada građanima i kućanstvima u novcu i naravi, dok darovi rodiljama bilježe smanjenje u 2013. godini u odnosu na 2012. godinu i to za skoro 50%. Ovi podatci podudaraju se sa stalnim trendom depopulacije i negativnog prirodnog prirasta. Stoga je potrebno razmotriti dodatne mogućnosti pronatalitetne politike kroz intenzivnije subvencije za roditelje. Novčana naknada za svako rođeno dijete iznosi 1000 kuna, a za drugo i svako sljedeće po 2000 kuna.

GRAFIKON 11 Izdaci iz gradskog proračuna za socijalnu skrb, 2009.-2013.

Izvor: Proračun Grada Klanjca; Obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

3.6 KOMUNALNA I PROMETNA INFRASTRUKTURA

3.6.1 Prometna infrastruktura

Nepovoljan zemljopisni položaj grada Klanjca, sa stanovišta prometne izoliranosti i isključenja iz sustava značajnih prometnih koridora koji prolaze područjem Županije u smjeru sjever - jug, nalaže orijentaciju na prostor sutlanske doline i uspostavljanje gospodarskih, turističkih i trgovačko uslužnih veza sa pograničnim područjem susjedne države. Činjenica da granica koja prolazi rijekom nije prostorna barijera, nego štoviše, kontaktna linija, bez dvojbe pruža povoljne mogućnosti za razvoj grada Klanjca kao prostora dinamičnih, propulzivnih malograničnih kretanja stanovništva s obje strane u čemu treba naglasiti potrebu poticanja razvojnih reciprociteta.

Promet je karakteriziran prostornom razdvojenošću cestovnih odnosno željezničkih sustava. Glavni cestovni pravci unatoč određenim pokušajima, nisu se povijesno razvijali sutlanskom dolinom već dolinom Krapinčice i potpuno su mimoišli ovo područje, pa je time u mnogome determiniran razvoj grada Klanjca. Njegova veza na autocestu Zagreb-Macelj, riješena je lateralnim spojem državnom cestom (D 205) koja vodi od Kumrovca. Granični prijelaz II. reda ima samo lokalni značaj i ne generira značajan tranzit prema Republici Sloveniji.

Prema podacima Zavoda za prostorno uređenje Krapinsko-zagorske županije, područjem Klanjca prolazi 4,05 km državne ceste D205 Razvor-Kumrovec-Klanjec-Gubaševo, potom ukupno 10,20 km županijskih prometnica – u smjeru Mihanović Dol – granica s Republikom Slovenijom, zatim Sveti Križ-Lučelnica-Radakovo te Mihanović Dol – Kraljevec na Sutli – Dubravica – Zaprešić (veza državne ceste D 225). Područjem grada također prolazi ukupno 9,17 km lokalnih cesta. Ukupno gledajući, cestovna mreža na području Klanjca ukupne je dužine 78,5 km, od čega je asfaltirano 44,35 km, makadam je na ukupno 33 km, a zemljanih je putova 4,15 km. Asfaltiranje prometnica na lokalnom području nedvojbeno je jedan od prioriteta, prvenstveno kako bi se osigurala kvaliteta života. Prema podacima gradske uprave, riječ je o asfaltiranju 20 km nerazvrstanih cesta, sanaciji makadamskih cesta ukupne dužine 5,9 km te pretvaranje zemljanih putova u makadamske ceste. Procjena je da bi za ove radove troškovi iznosili oko 11 milijuna kuna. Grad je u razdoblju od 2011. do 2013. iz svog proračuna za ceste koje su u njegovoj nadležnosti izdvojio ukupno 2.385.745 kn.

Dolina Sutle je prostorno geografski milje u kojem se grad Klanjec otvara izravno prema Zagrebu (preko Zaprešića). Tim koridorom, uz županijsku cestu, prošla je i željeznička pruga (izgrađena 1956. god), od koje se nakon izgradnje očekivao značajan impuls razvoju. Do toga nije došlo jer pruga nikad nije realizirana u čitavoj planiranoj duljini, do spoja s prugom Zidani most – Maribor. Ova pruga, inače u kategoriji pruga II reda, nije u funkciji već duži niz godina te gradska i županijska razina javne

uprave, svjesni da treba valorizirati njezin značaj za razvoj lokalnog prometa roba i putnika, pokušavaju potaknuti njeno reaktiviranje. Do tada je problem željezničko-cestovnih prijelaza bio izražen u obliku malog broja osiguranih prijelaza adekvatnom horizontalnom ili vertikalnom signalizacijom. Jedno takvo sigurnosno područje identificirano je na križanju u nivou s prugom ceste koja ide prema graničnom prijelazu. Ovaj problem planira se riješiti izgradnjom suvremenog prijelaza u dva nivoa, ali tek nakon eventualnog ponovnog otvaranja trenutno zatvorenog željezničkog pravca.

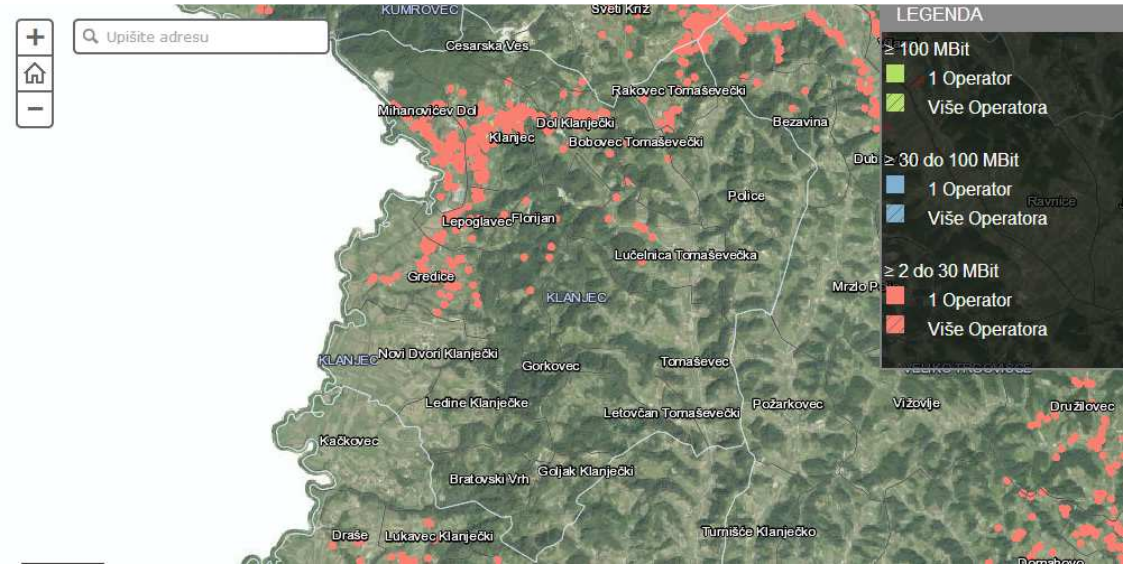
3.6.2 Telekomunikacije

Na području grada Klanjca postoji telekomunikacijska infrastruktura u vidu uređaja za komutaciju (centrala), prijenosnog puta (telekomunikacijska mreža) i krajnjih korisnika (telefonski priključci). Prema podacima iz 1990. godine na klanječkom području nalazilo se 1.097 telefonskih priključaka. Na području Klanjca također se nalazi 11 javnih telefonskih govornica, što znači da na svakih 321 stanovnika dolazi jedna telefonska govornica.

Na temelju odredbi Strategije razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2012. do 2015. godine, od izuzetne je važnosti uvođenje širokopojasnih usluga kako bi se potaknuo gospodarski razvoj i stvaranje društva znanja u Republici Hrvatskoj. Razvoj brzih i ultrabrzih pristupnih mreža ima revolucionarni učinak budući da sve usluge konvergiraju prema digitalnom svijetu i univerzalno su dostupne na bilo kojem uređaju. Prema podacima Hrvatske regulatorne agencije za mrežnu djelatnost (HAKOM) u prvom kvartalu 2014. godine na području Krapinsko zagorske županije postojalo je 20.233 širokopojasnih priključaka. Ovo predstavlja svega 2% od ukupnog broja širokopojasnih priključaka u Republici Hrvatskoj (932.619 priključaka). Prema podacima HAKOM-a o gustoći širokopojasnih priključaka za isto razdoblje, evidentiran je kako vrijednost ovog pokazatelja za područje Krapinsko-zagorske županije iznosi 15,23%. Prosječna vrijednost ovog pokazatelja za čitavo područje Republike Hrvatske je 21,77%, te je stoga jasno kako se Krapinsko-zagorska županija nalazi ispod državnog prosjeka. Da je Krapinsko-zagorska županija pri začelju na temelju ovog pokazatelja dovoljno govori podatak da svega 2 županije imaju niže vrijednosti gustoće širokopojasnih priključaka. Prikaz dostupnosti širokopojasnih priključaka na području grada Klanjca dan je na Slici 1.

Obzirom na analizu stanja u Krapinsko-zagorskoj županiji i stanju u gradu Klanjcu, razvidno je da je za potrebe stvaranja kulturne informativne točke, osiguravanje gradskog *hotspota* kao potporne usluge u razvoju turizma i privlačenja turista, uspostavu e-škole te uopće podizanje kvalitete života stanovnika, nužno ulagati u daljnji razvoj telekomunikacijske infrastrukture (razvoj brze i ultrabrze pristupne mreže).

SLIKA 2 Dostupnost širokopojasnih priključaka na području grada Klanjca

Izvor: Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti

3.6.3 Opskrba energijom, vodoopskrba i odvodnja

Na području grada Klanjca izgrađeno je ukupno 75 km cjevovoda, od čega se 22 km odnosi na glavne, a 53 km na opskrbne cjevovode s priključcima za kućanstva. Ovim cjevovodima upravlja i vodom opskrbljuje tvrtka Zagorski vodovod d.o.o. Podaci govore da je izgrađenost cjevovoda na području grada oko 92%, odnosno za izgradnju je ostalo nešto međumjesnih vodova. Prema podacima gradske uprave, na području grada nema izgrađenih lokalnih vodovoda. Voda kojom se opskrbljuje područje grada Klanjca dolazi iz crpilišta Šibice pokraj Zaprešića i evidentirano je kako je dobre kvalitete (stalne je temperature i dobro je mineralizirana). Može se stoga reći kako je vodoopskrba na području grada Klanjca gotovo u potpunosti riješena, s tek nekoliko kućanstava u višoj zoni koja još nemaju riješeno pitanje vodovoda.

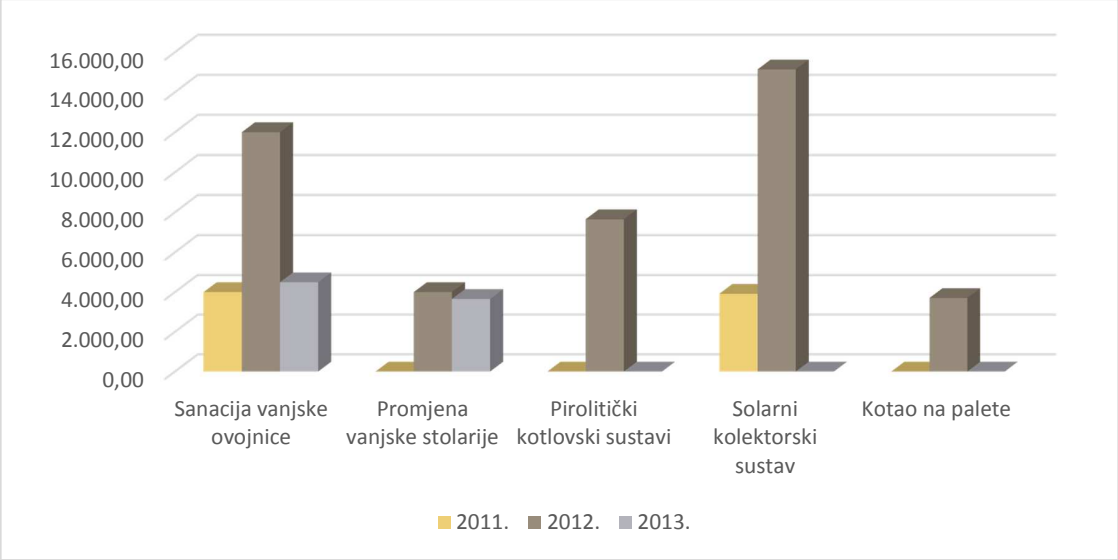
Za odvodnju otpadnih voda zaduženo je poduzeće Zagorski vodovod d.o.o. U svrhu odvodnje otpadnih voda izgrađena je kanalizacijska mreža u duljini od 4 kilometra, koju koristi oko 20% stanovništva. Spomenuta mreža nema pročistača, uporabnu i građevinsku dozvolu te je zastarjela. Zbog toga je potrebna potpuno nova rekonstrukcija i izgradnja cjelokupnog kanalizacijskog sustava. U tu svrhu Grad je financirao izradu nove projektne dokumentacije za kanalizacijski sustav te se ubrzo planira započeti s prvim radovima.

Opskrba plinom na području Klanjca vrši se preko poduzeća Zelenjak plin d.o.o. Osim osnovne djelatnosti vezane za distribuciju i opskrbu prirodnim plinom, poduzeće je registrirano i za ispitivanje plinskih instalacija. Kao distributer prirodnog plina poduzeće Zelenjak plin d.o.o. još je prisutno i na području općina Tuhelj, Kumrovec, Zagorska Sela, Kraljevec na Sutli. Manjim dijelom također je pokriveno područje općina Desinić, Veliko Trgovišće i Dubravice. Na distributivnom području koje pokriva poduzeće Zelenjak plin d.o.o. izgrađeno je 310 kilometara plinske mreže. Područjem Klanjca prolazi magistralni plinovod od 26 bara, koji se od Rakovca Tomaševečkog spušta preko Dola Klanječkog i Lepoglavca, prelazi županijsku cestu, željezničku prugu i Sutlu, te ulazi u državni teritorij Republike Slovenije. Plinska mreža sa većinom korisnika razvija se duž dva osnovna pravca u smjeru sjever – jug: uz županijsku cestu Klanjec – Novi Dvori Klanječki prema Kačkovcu; duž smjera Rakovec Tomaševečki – Radakovo, te kratkim lokalnim krakovima prodire prema središnjem i slabije opskrbljenom području.

Područje-Krapinsko zagorske županije, pa tako i područje grada Klanjca, pripada sjevernom dijelu elektroenergetskog sustava Republike Hrvatske koji se opskrbljuje električnom energijom iz hidroelektrana dravskog sliva i termolektranama sa područja Zagreba i Siska. Ukupna duljina vodova na distribucijskom području Krapinsko zagorske županije iznosi 5.129,37 kilometara. Distributer električne energije za najveći dio Krapinsko-zagorske županije je Elektra Zabok. Ona električnom energijom opskrbljuje preko 66.000 kupaca u 7 gradova i 25 općina. Upravo je Elektra Zabok distributer električne energije na klanječkom području. Elektroprijenosni dalekovod od 35 kV na području Klanjca dolazi iz općine Tuhelj preko Dola Klanječkog do Klanjca i Lepoglavca.

Prema dostupnim podacima, u gradu Klanjcu nema povlaštenih proizvođača električne energije, no promicanje obnovljivih izvora energije provodi se putem sufinanciranja sanacija fasade, vanjske stolarije, pirolitičkih kotlovskih sustava, potom solarnih kolektorskih sustava te kotlova na pelete za kućanstva. Svi prijavitelji za sufinanciranje uvođenja obnovljivih izvora energije u kućanstvima koji su bili prihvaćeni od strane Krapinsko-zagorske županije bili su sufinancirani. Radi sufinanciranja uvođenja obnovljivih izvora u kućanstvima iz proračuna Grada Klanjca tijekom 2013. godine izdvojeno je 8.151,19 kuna (3 korisnika). Ovo predstavlja smanjenje u odnosu na 2012. godinu kada je iz proračuna Grada Klanjca za sufinanciranje ove namjene izdvojeno 42.873,02 kuna (9 korisnika), dok je 2011. godine sufinancirano 7.919,27 kuna za 2 korisnika. Te godine većina novčanih sredstava utrošena je u svrhu poticanja ugradnje solarnih kolektorskih sustava i sanacije vanjske ovojnice. Tijekom prvih 10. mjeseci 2014. godine sufinancirana su 4 korisnika sa ukupno 12.492,60 kuna. Detaljan prikaz sredstava koja su iz proračuna Grada Klanjca utrošena u svrhu subvencioniranja obnovljivih izvora energije u kućanstvima dan je na Grafikonu 12.

GRAFIKON 12 Subvencioniranje obnovljivih izvora energije u kućanstvima na području grada Klanjca, 2011. - 2013. godina

Izvor: Proračun Grada Klanjca; Obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

3.6.4 Gospodarenje otpadom

Tvrtka Zelenjak d.o.o. zadužena je za odvoz otpada sa područja Klanjca. Odvoz otpada se vrši jednom tjedno dok se krupni otpad odvozi dva puta godišnje u proljetnoj i jesenskoj akciji. Odvezeni otpad se odlaže na odlagalištu „Medvedov jarek" koje je smješteno u naselju Lučelnica na području grada Klanjca. Osim grada Klanjca, na istom odlagalištu odlaže se otpad prikupljen s područja općina Desinić, Kraljevec na Sutli, Tuhelj, Kumrovec i Zagorska Sela. Kapacitet odlagališta je 37 000 m^3, a sukladno podatcima Agencije za zaštitu okoliša[1] ukupno je odloženo 50.000 m^3 otpada što ukazuje na potrebu reorganizacije odlagališta i izrade plana upravljanja odlagalištem.

Sukladno *Izvješću o komunalnom otpadu za 2012. godinu* (Zagreb, veljača 2014., AZO), na području grada Klanjca u organizirano prikupljanje otpada uključeno je ukupno 99% stanovništva (2899 stanovnika) što je više od prosjeka Krapinsko-zagorske županije (90%), a u skladu s prosjekom Republike Hrvatske. Prosječno se po stanovniku u 2012. godini prikupilo 163,37 kg otpada što je smanjenje za 15% o odnosu na 2012. godinu. Ukupno je prikupljeno (preuzeto) 473,6 tona miješanog komunalnog otpada u 2012. godini (1,68% ukupnog miješanog komunalnog otpada u KZŽ) pri čemu

[1] *Pregled podataka o odlaganju otpada i odlagalištima otpada Republike Hrvatske,* Agencija za zaštitu okoliša, Zagreb, ožujak 2012. godine

nema podataka o odvojenim vrstama otpada iz komunalnog otpada (razvrstavanje započelo 2014. godine).

Zakon o održivom gospodarenju otpadom definira obaveze gradova i općina koji su dužni krenuti u odvojeno prikupljanje papira, metala, stakla, plastike, tekstila te problematičnog i glomaznog otpada funkcioniranjem jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno uspostavom mobilne jedinice na svom području i postavljanjem odgovarajućeg broja i vrsta spremnika za odvojeno sakupljanje tih vrsta otpada na javnoj površini. Osim same podijele kanti građanima, potrebno je osigurati i vozila koja će prikupljeni razvrstani otpad odvojeno prevesti do mjesta predaje u recikliranje. Za bio otpad je potrebno osigurati kompostanu. Sve to grad je dužan precizno navesti u svom Planu gospodarenja otpadom i to na način da iz tog Plana jasno proizlazi kako će biti u mogućnosti dosegnuti ciljeve u predviđenim rokovima. Grad Klanjec započeo je s organiziranim prikupljanjem sortiranog otpada od siječnja 2014. godine. U suradnji s komunalnom tvrtkom zaduženom za prikupljanja otpada građani su informirani o načinu razvrstavanja i prikupljanja otpada.

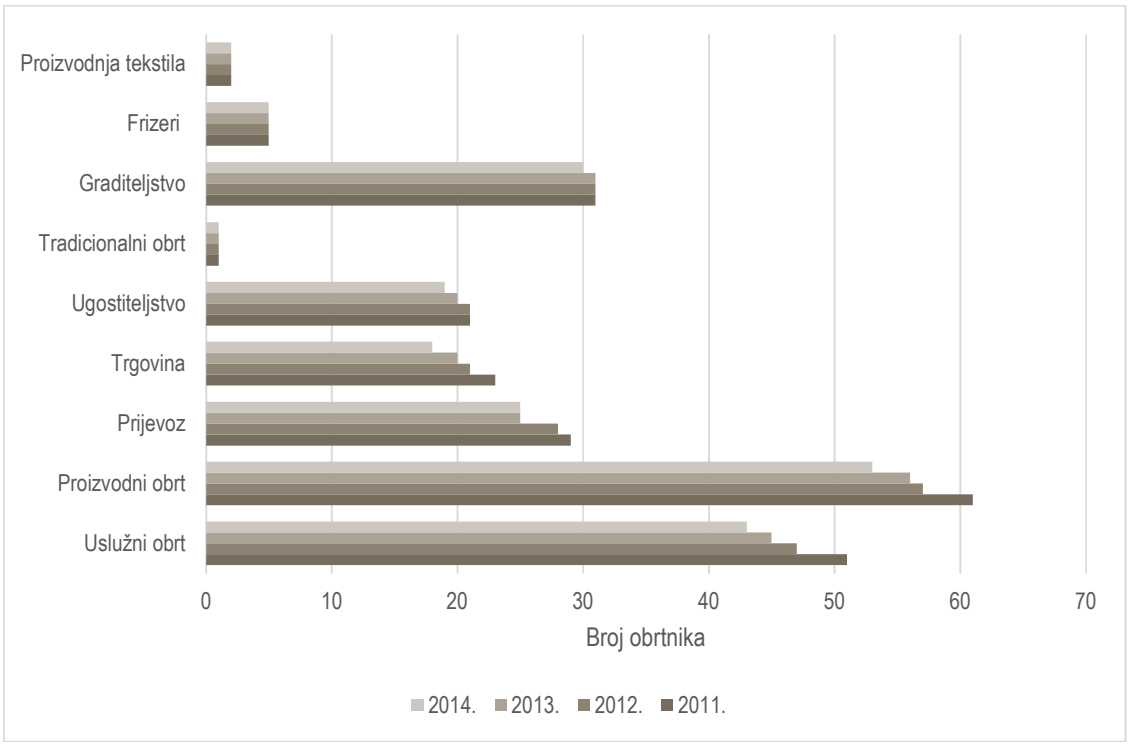
S ciljem poticanja ekološke svijesti i omogućavanja razvrstavanja otpada na području grada Klanjca postavljena su 4 zelena otoka. Trenutno na području grada Klanjca ima 5 divljih odlagališta, a u zadnje 4 godine sanirano je njih 7. Ove godine planira se sanacija jednog odlagališta, a isto tako i sljedeće 2015. godine.

3.7 LOKALNO GOSPODARSTVO

3.7.1 Poduzetništvo i obrti

Prema podacima Hrvatske obrtničke komore na klanječkom području na dan 31.5.2014. godine bilo je registrirano ukupno 196 obrtnika. Od toga, najveći broj obrtnika bavio se proizvodnom djelatnošću, zatim uslužnom djelatnošću, graditeljstvom i prijevozom. Ovo je u skladu sa podacima za Krapinsko-zagorsku županiju gdje se najveći broj obrtnika također bavi navedenim djelatnostima. U odnosu na 2013. godinu došlo je do smanjenja broja obrtnika budući da je tada bilo registrirano 205 obrtnika. Općenito, od 2011. do 2014. godine bilježi se smanjenje broja obrtnika, budući da je 2011. godine registrirano 224 obrtnika. Tokom ovoga vremenskog razdoblja najveće smanjenje obrtnika bilježi se u djelatnostima uslužnog obrta, proizvodnog obrta, prijevoza i trgovine. Detaljan prikaz broja obrtnika prema djelatnostima u vremenskom razdoblju od 2011. do 2014. godine dan je na Grafikonu 13. Na području grada Klanjca u 2013. godini (zadnji dostupni usporedni podatak) posluje ukupno 8% obrtnika u odnosu na ukupan broj u Krapinsko-zagorskoj županiji.

GRAFIKON 13 Obrtnici prema djelatnosti na području grada Klanjca, 2011.-2014.

Izvor: Hrvatska obrtnička komora; Obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Podaci Financijske agencije za 2013. godinu govore kako je na klanječkom području evidentirano ukupno 50 poduzetnika što predstavlja porast u odnosu na 2012. godinu kada je evidentirano 46 poduzetnika. Tijekom 2013. godine poduzetnici su zapošljavali 642 osobe i ostvarili ukupne prihode u iznosu od 1.277.941 kuna. Iako je došlo do povećanja broja poduzetnika i broja zaposlenih, poslovni rezultati poduzetnika su se pogoršali. Tako je došlo do smanjenja prosječne neto dobiti sa 17.434 kuna u 2012. godini na 15.175 kuna u 2013. godini. Usporedni prikaz poslovnih rezultata poduzetnika sa područja Klanjca tijekom 2012. i 2013. godine dan je u Tablici 2.

TABLICA 2 - Poslovni rezultati poduzetnika sa područja grada Klanjca tijekom 2012. i 2013. godine

Pokazatelj	Klanjec		Krapinsko-zagorska županija		Rang u KZŽ		Rang u RH	
	2012.	2013.	2012.	2013.	2012.	2013.	2012.	2013.
Broj poduzetnika	46	50	1.595	1.670	14	13	220	216
Broj zaposlenih	524	642	16.446	16.571	10	9	144	127
Ukupni prihod	1.176.311	1.277.941	9.704.509	9.968.549	3	3	55	52
Dobit razdoblja	23.388	21.598	456.579	466.378	6	4	88	102
Gubitak razdoblja	5.954	6.422	473.972	207.304	13	9	204	166
Neto dobit	17.434	15.175	-117.392	259.074	20	3	53	69

Izvor: Financijska agencija; Obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

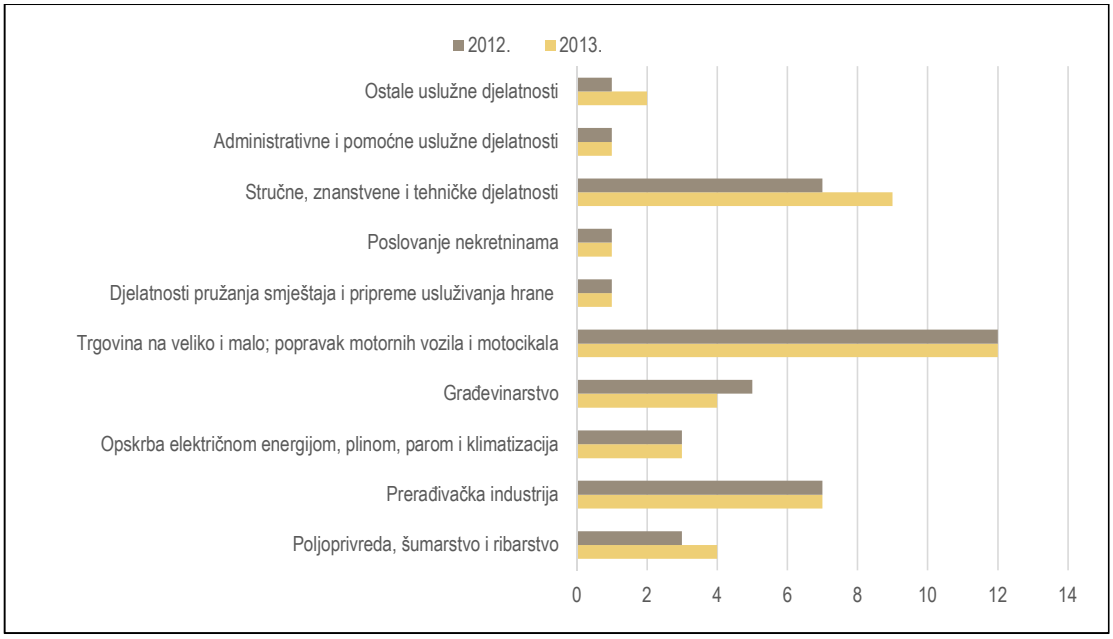
Gradovi i općine su rangirani u Republici Hrvatskoj od 1 do 555, a u Krapinsko-zagorskoj županiji od 1 do 32 od najvećeg do najmanjeg. Plavom bojom u Tablici 2 pokazan je napredak u rangu, a crvenom bojom je pokazano nazadovanje na listi uspješnosti. Iz Tablice 2 vidljivo je da iako u gradu Klanjcu posluje relativno mali broj poduzetnika, kontinuirano ostvaruju visoke ukupne prihode u razdoblju čime drže visoku poziciju među 3 najbolja grada/općine u Krapinsko-zagorskoj županiji. Bolje rezultate od Klanjca u promatranim razdobljima ostvaruju poduzetnici s područja Krapine i Huma na Sutli. Ujedno, u 2013. godini poduzetnici s područja Klanjca ostvaruju 12,81% ukupnog prihoda svih poduzetnika Krapinsko-zagorske županije (povećanje za 0,69% u odnosu na 2012. godinu).

Prema podacima *Hrvatske gospodarske komore*, tijekom 2013. godine najviše tvrtki bavilo se trgovinom na veliko i malo (12 tvrtki), stručnom, znanstvenom i tehničkom djelatnošću (9 tvrtki) te prerađivačkom industrijom (7 tvrtki).

U usporedbi sa 2012. godinom smanjio se broj građevinskih tvrtki (sa 5 na 4 tvrtke). S druge strane, povećao se broj tvrtki koje se bave poljoprivredom, šumarstvom i ribarstvom (sa 3 na 4), stručnom, znanstvenom i tehničkom djelatnošću (sa 7 na 9) te ostalim uslužnim djelatnostima (sa 1 na 2). Broj tvrtki trgovine na veliko i malo i prerađivačke industrije ostao je isti kao i 2012. godine. Prikaz broja

tvrtki koje se bave pojedinom djelatnošću na području grada Klanjca 2012. i 2013. godine dan je na Grafikonu 14.

GRAFIKON 14 Broj tvrtki prema djelatnostima na području grada Klanjca tijekom 2012. i 2013. godine

Izvor: Hrvatska gospodarska komora; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Na temelju podataka iz istog izvora (HGK, ŽK Krapina) vidljivo je kako su poduzeća s područja grada Klanjca tijekom 2013. godine ostvarila 970.929.000 kuna prihoda od prodaje roba i usluga u zemlji. Ovo predstavlja povećanje u odnosu na 2012. godinu kada je od prodaje roba i usluga prihodovano 809.502.000 kuna. Od prodaje roba i usluga u inozemstvo, poduzeća s područja Grada Klanjca su tijekom 2013. godine ostvarila 260.092.000 kuna prihoda. Uspoređujući s godinom ranije, ovo predstavlja smanjenje, budući da su poduzeća tada prihodovala 321.119.000 kuna.

3.7.2 Poslovna zona

Na području Klanjca postoje dvije poslovne zone predviđene za razvoj poduzetništva: Poslovna zona Lepoglavec 1 i Poslovna zona Lepoglavec 2. Od spomenutih poslovnih zona aktivna je zona Lepoglavec 1. Njezina ukupna površina iznosi 7,67 ha i u njoj su svoje poslovanje smjestila poduzeća Predionica Klanjec d.o.o., Splendor tekstil d.o.o. te Bestal d.o.o. Poduzeće Predionica Klanjec d.o.o. zapošljava 106 radnika te se bavi proizvodnjom viskoznog prediva koje gotovo u cijelosti plasira na inozemno tržište. Valja napomenuti kako je ovo poduzeće dobitnik Zlatne plakate u kategoriji srednjih trgovačkih društava.

Poslovna zona Lepoglavec 2 prostire se na 5,79 ha te je trenutno neaktivna. Ukupna površina zemljišta u vlasništvu grada Klanjca iznosi 3,78 ha, a preostala površina u vlasništvu je privatnih osoba. U narednom razdoblju planira se odraditi ostatak infrastrukturnih radova vezanih uz radove na javnoj rasvjeti, kanalizaciji te plinskoj i vodovodnoj mreži. Radi izvođenja infrastrukturnih radova Grad Klanjec će zatražiti da se dio troškova sufinancira iz državnih izvora financiranja infrastrukturnih projekata u poduzetničkim zonama, a dio sredstava će biti osiguran iz proračuna Grada Klanjca. U zadnje tri godine radi izgradnje komunalne infrastrukture u poslovnoj zoni Lepoglavec 2 uloženo je ukupno 498.858,00 kuna sredstava grada Klanjca, 160.000,00 kuna sredstava Krapinsko-zagorske županije te 1.391.838,00 kuna sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske[2]. Radi poticanja ulaganja u poslovnu zonu poduzetnicima su omogućene pogodnosti poput: oslobođenje od plaćanja komunalne naknade u iznosu od 100% tijekom prve godine; oslobođenje od plaćanja komunalne naknade u iznosu od 50% tijekom druge godine; oslobođenje od plaćanja komunalne naknade u iznosu od 75% tijekom treće godine.

Za poslovnu zonu Lepoglavec izrađena je Studija opravdanosti ulaganja koja je pokazala kako se u zoni mogu smjestiti manji prerađivački i industrijski pogoni. Zona ima također zanatsku namjenu te predviđa i smještaj zanatskih proizvodnih i prerađivačkih pogona, servisa, prodajnih prostora, komunalnih građevina i sl.

3.7.3 Turizam

Što se pak tiče turističkih pokazatelja, jer je riječ o sektoru koji je među razvojnim prioritetima Županije, područje grada Klanjca i susjednih mu jedinica lokalne samouprave – općine Kumrovec i Tuhelj, jednako kao i nešto udaljenija područja općina Desinić, Zagorska Sela i Krapinske Toplice – s turističkog su aspekta značajan dio ponude cijele regije. Turistički i kulturni sadržaji uz porast smještajnih kapaciteta unatrag nekoliko godina donijeli su i konkretne rezultate. Prema podacima Hrvatske turističke zajednice broj turista u posljednjih pet godina je u porastu. Značajan je i porast udjela stranih turista koji tijekom svog boravka posjećuju kulturno-povijesne znamenitosti, a većini je bitan i krajolik u kojem borave.

Vrijedi skrenuti pozornost da Klanjec i šire područje, koje uključuje Tuhelj, Kumrovec, Desinić, Zagorska Sela i Krapinske Toplice čini oko polovice ukupnih smještajnih kapaciteta na području Krapinsko-zagorske županije. Dakako, svojim smještajnim kapacitetima posebno se izdvaja

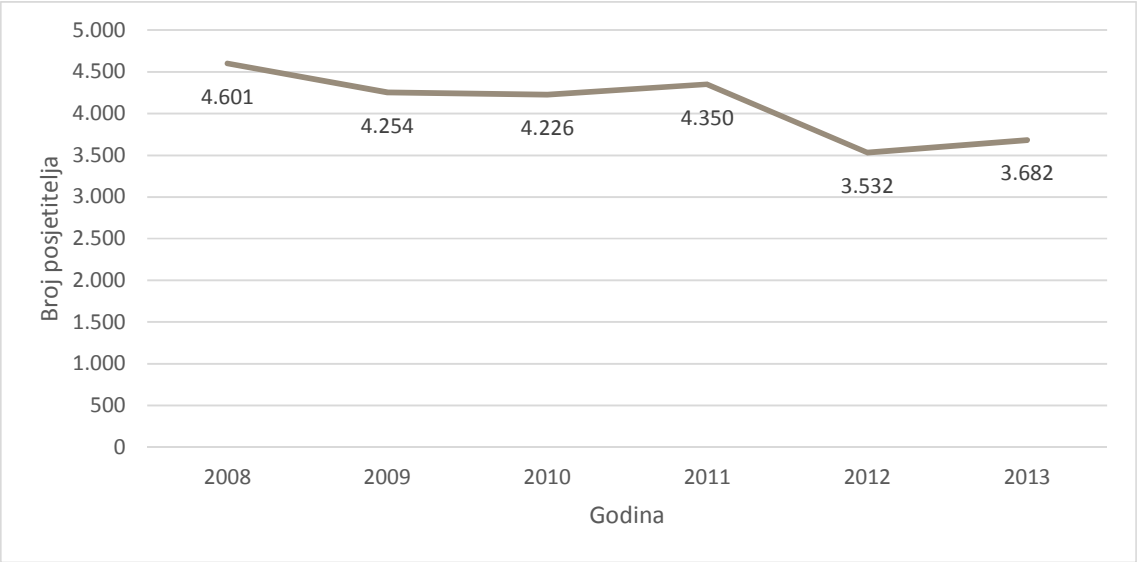
[2] Ulaganja u poduzetničku zonu prema izvorima sredstava za ulaganje u razdoblju od 2004. do 2013. godine

susjedna općina Tuhelj, odnosno Tuheljske Toplice, slijede Krapinske Toplice, a otvorenjem hostela u obližnjem Kumrovcu također je znatno povećan smještajni kapacitet. Razvoj turizma je jedna od temeljnih strateški odrednica razvoja gospodarstva u Krapinsko-zagorskoj županiji, budući da postoji vrlo kvalitetna osnova, kako s kulturno-povijesnog, tako i s prirodno-geografskog aspekta. Vidovi turizma koji se razvijaju i imaju vrlo veliki potencijal na području Krapinsko-zagorske županije su topli?ki (veliki broj termalnih izvora), vjerski (Svetište Marija Bistrica), zdravstveni (lječilišta i centri za rehabilitaciju), kulturni (crkve, dvorci, muzeji) te seoski turizam (seoska gospodarstva). Osim toga tradicionalno u okviru Županije postoji interes lokalnog stanovništva za korištenje sadržaja turističke infrastrukture i posjeta kulturnim sadržajima. Školski izleti, organizirani izleti udruga i poduzeća, te individualni posjeti vidovi su korištenja lokalnih turističkih i kulturnih sadržaja na području grada Klanjca. Od strane lokalnog stanovništva vrlo su posjećene sve atrakcije i događanja, te postoji potreba za njihovom nadogradnjom, kreiranjem novih i zanimljivih sadržaja što je jedan od ciljeva razvoja turizma u gradu Klanjcu.

Ponuda Klanjca temelji se na bogatoj kulturnoj baštini. Od turističkih atrakcija na klanječkom području svakako valja istaknuti: Franjevački samostan i crkvu Navještenja Blažene Djevice Marije; Cesargrad; Novi Dvori; Galerija Antuna Augustinčića; kapelice sv. Florijana te sv. Filipa i Jakova.

Galerija Antuna Augustinčića predstavlja najveću turističku atrakciju na području Klanjca. Galerija je osnovana 1970. godine kada je poznati kipar Antun Augustinčić svome rodnom Klanjcu darovao vlastiti kiparski opus koji je nastao tijekom 50 godina umjetničkog stvaralaštva. Postav muzeja sastoji se od dvije međusobno zavisne cjeline: unutarnji postav koji je tematski podijeljen na intimnu plastiku, portrete i javne spomenike; te parka sa skulpturama koji se nalazi oko same galerije. Prema podatcima Muzeja hrvatskog zagorja, tijekom 2013. godine Galeriju Antun Augustinčić posjetilo je 3.682 gostiju što predstavlja porast u odnosu na 2012. godinu kada je došlo 3.532 gostiju. Ipak, taj broj je u odnosu na 2008. godinu osjetno manji pošto je te godine Galerija imala 4.601 posjetitelja. Grafički prikaz broja dolazaka u galeriju Antun Augustinčić od 2008. do 2013. godine dan je u Grafikonu 15.

GRAFIKON 15 Broj posjetitelja galerije Antun Augustinčić, 2008.-2013.

Izvor: Muzeji hrvatskog zagorja; Obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Franjevački samostan i crkva Navještenja Blažene Djevice Marije predstavlja jedan od prvih ranobaroknih sakralnih spomenika u Hrvatskoj. Uz velik broj sakralnih umjetnina, u sklopu Franjevačkog samostana mogu se vidjeti i dva restaurirana sarkofaga koji predstavljaju glavnu atrakciju.

Cesargrad je srednjovjekovna utvrda sagrađena sredinom 14. stoljeća na istaknutom hrptu Cesargradske gore iznad doline Sutle i današnjeg naselja Klanjec. Planinarima i izletnicima posebno su zanimljivi ostaci utvrde spaljeni u seljačkoj buni 1573. godine.

Od smještajnih objekata na klanječkom području valja izdvojiti mali obiteljski hotel Stara vodenica koji se nalazi podno Cesargrada na samoj hrvatsko slovenskoj granici koja prolazi rijekom Sutlom. Hotel ima 3 zvjezdice i za smještaj gostiju raspoloživo je 9 soba (23 postelje). Valja istaknuti da se u sklopu hotela gostima nudi isključivo domaća zagorska hrana.

Za promicanje razvoja turizma na klanječkom području zadužena je Turistička zajednica grada Klanjca. Iz proračuna Grada Klanjca tijekom 2013. godine izdvojeno je 50.000 kuna za rad Turističke zajednice što predstavlja porast u odnosu na 2012. godinu kada je izdvojeno 40.000 kuna. U vremenskom razdoblju od 2008. do 2012. godine za rad Turističke zajednice Klanjec izdvajano je sve manje novčanih sredstava. Do prekida trenda koji ocrtava smanjena ulaganja, došlo je u 2013. godini kada je porastao iznos koji se izdvaja za rad turističke zajednice. Najveći iznos za njezin rad izdvojen je tijekom 2008. godine kada je iz proračuna Grada Klanjca izdvojeno ukupno 88.112,18 kuna. Koliko je smanjenje iznosa koji se izdvaja za rad Turističke zajednice, najbolje govori podatak

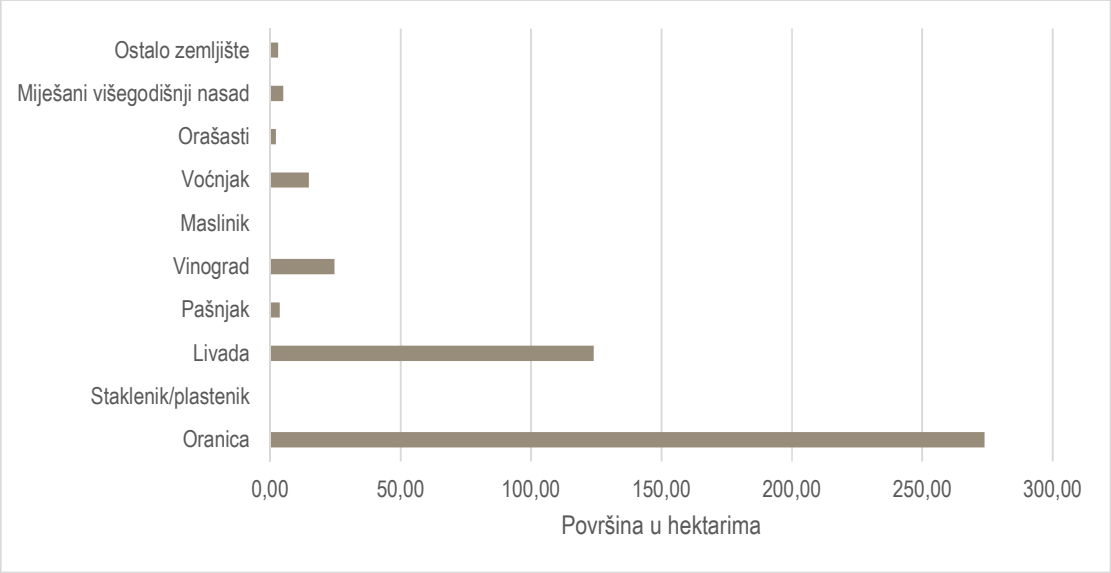
da novčani iznos izdvojen tijekom 2012. godine predstavlja svega 45% iznosa koji je za istu namjenu izdvojen tijekom 2008. godine. Također valja spomenuti kako i tvrtka Gorup d.o.o. izdvaja značajna sredstva za rad Turističke zajednice grada Klanjca.

3.7.4 Poljoprivreda

Na temelju podataka Državnog zavoda za statistiku na području grada Klanjca ukupno je iskorišteno 61,34% raspoloživog poljoprivrednog zemljišta (tj. od ukupno 856,95 ha raspoloživog poljoprivrednog zemljišta iskorišteno je tek 525,66 ha). Također je evidentirano 659 poljoprivrednih kućanstava te 171 obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo u 2012. godini (2,74% ukupnog broja OPG-a u KZŽ). Poljoprivredna proizvodnja većih razmjera nije prisutna radi geografskih i zemljišno-katastarskih razloga. Upravo radi zemljišno-katastarskih razloga, zemljišne površine su usitnjene i prvenstveno se koriste radi samoopskrbe obiteljskih gospodarstava poljoprivrednim proizvodima. Prosječna veličina poljoprivrednog zemljišta po kućanstvu iznosi 0,8 ha što je znatno ispod županijskog (1,1 ha), državnog i europskog prosjeka.

Konfiguracija i sastav tla su takvi da ne pogoduju proizvodnji žitarica i povrća, a s druge strane pogodni su za voćarstvo i vinogradarstvo. Stoga je zanimljivo da oranice i vrtovi zauzimaju najveći udio iskorištenog poljoprivrednog zemljišta (čak 51,27%), dok voćnjaci i vinogradi zauzimaju svega 16,70% iskorištenog poljoprivrednog zemljišta. Od zasijanih poljoprivrednih kultura najzastupljenije su žitarice (88,15%) pri čemu se posebno ističe kukuruz.

GRAFIKON 16 Površina OPG-a prema vrsti uporabe poljoprivrednog zemljišta, 2012. godina

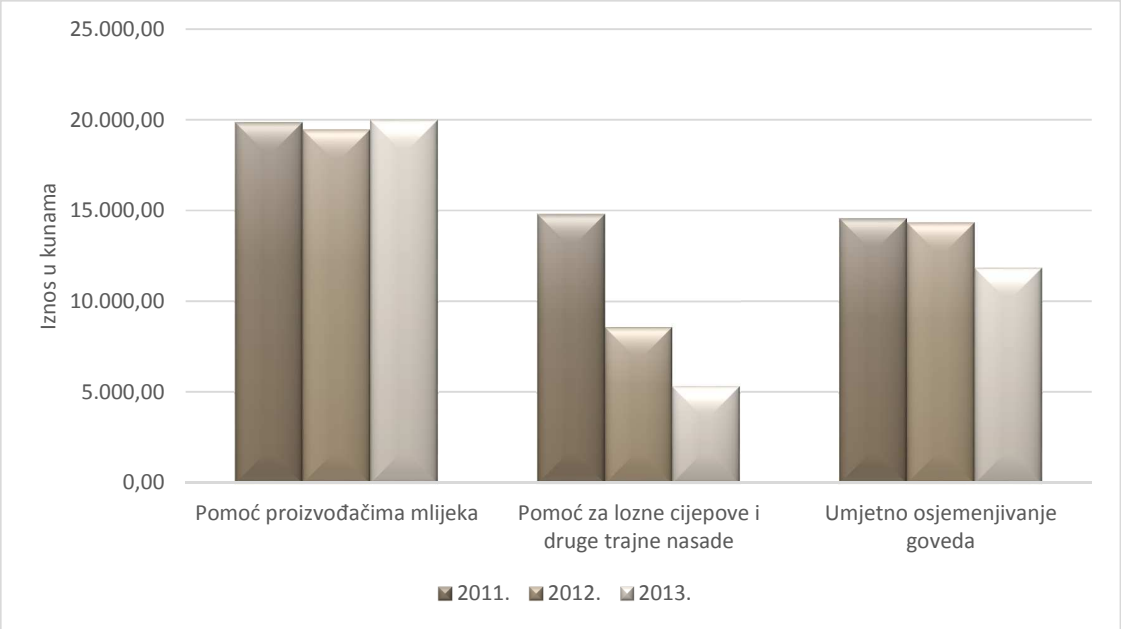

Izvor: ARKOD

Za ratarstvo su pogodne livade i pašnjaci koji zauzimaju 31,60% iskorištenih poljoprivrednih površina. Stoka koja se najčešće uzgaja su svinje i goveda, a uzgaja se još i perad. Slično kao i kod ratarstva, uzgoj stoke se također odnosi samo na osobne potrebe.

Od mjera kojima se daje potpora poljoprivrednicima na području grada Klanjca posebno se ističu pomoć proizvođačima mlijeka, pomoć za lozne cijepove i druge trajne nasade te umjetno osjemenjivanje goveda. Za ove mjere iz proračuna Grada Klanjca tijekom 2013. godine ukupno je izdvojeno 37.133,24 kuna što predstavlja smanjenje u odnosu na prijašnju godinu kada je za istu namjenu izdvojeno ukupno 42.372,60 kuna. Općenito, u vremenskom razdoblju od 2011. do 2013. godine došlo je do smanjenja novčanih sredstava koja se izdvajaju za mjere kojima se daje potpora poljoprivrednicima. Tako je primjetno smanjenje iznosa koji se izdvajaju radi pomoći za lozne cijepove i druge trajne nasade te umjetno osjemenjivanje goveda. Detaljan prikaz izdataka iz proračuna Grada Klanjca za mjere kojima se daje potpora poljoprivrednicima dan je na Grafikonu 17.

GRAFIKON 17 Potpore poljoprivrednicima sa klanječkog područja, 2011.-2013.

Izvor: Državni zavod za statistiku; Obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

3.8 STANJE OKOLIŠA

Područje grada Klanjca ne obiluje mineralnim sirovinama, ali je zato bogato šumom kao prirodnom vrijednošću. Šume nemaju samo gospodarsko značenje nego pružaju i brojne posredne ekološke koristi poput: pročišćavanje onečišćenog zraka; usklađivanje režima i stanja voda; zaštita od erozije, bujica i poplava; zaštita od buke; pogodnost za rekreaciju i zdravstveni turizam; usklađivanje plodnosti zemljišta. Upravo iz navedenih razloga ekološka vrijednost šuma višestruko premašuje njezinu sirovinsku vrijednost. Smanjenje šumskih površina predstavlja veliki problem i danas zauzimaju svega 30-40% područja. Stoga bi trebalo sanirati sadašnje šumske površine, te uz pošumljavanje obnoviti degradirane i postojeće površine. Gospodarenje šumama treba biti u skladu sa zakonima i propisima poput Zakon o šumama (NN 140/05), Zakon o prostornom uređenju (NN 30/1994), Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prostornom uređenju (NN 68/1998) i ostalim podzakonskim aktima. Šumske površine smještene na sjevernim strmim padinama i dubokim jarcima sastoje se od bukve. Osunčane padine bregova prekrivene su zajednicama hrasta kitnjaka i graba, te šumama hrasta kitnjaka i običnog graba s primjesama bukve. Na južnim padinama Cesargradske gore zastupljena je, za ovo područje neobična, zajednica hrasta medunca i crnog graba. Uz obale rijeke Sutle i ostalih vodotoka rastu šumske zajednice vrba i topola. Na klanječkom području očuvane su biljne vrste koje su potisnute u ostalim dijelovima Republike Hrvatske. Među njima svakako valja izdvojiti uskolisnu peruniku, hrvatski klinčić i kranjski ljiljan. Promatrajući faunu, klanječko područje karakterizira velik broj ptičjih vrsta. Primjerice, u šumama bukve obitava lještarka, crna žuna, crvendač. Na rubovima šuma gnijezde se ptičje vrste poput crnog kosa, šojke, zebe, divlje grlice. Za područje uz obalu rijeke Sutle karakteristične su ptičje vrste poput slavuja i sive vrane, dok su za samo mjesto Klanjec karakteristične grlice, crni kos, siva vrana, češljugar, palčić, bijela pliska.

Spomenuto je kako se od poljoprivrednih površina ističu oranice, vinogradi, voćnjaci i livade. Na osunčanim padinama Cesargradske gore i u južnim dijelovima pobrđa nalaze se vinogradi. Blage padine gorja i doline rijeka i potoka prekrivene su oranicama na kojima se prvenstveno uzgajaju kukuruz, te rijetko pšenica, zob, ječam i krmno bilje. Voćnjaci se uglavnom nalaze oko okućnica i u njima se uzgajaju tradicionalne sorte voćaka poput kruške, jabuke i šljive.

Najvažnija tekućica na klanječkom području je rijeka Sutla. Ona izvire na južnim obroncima Maceljske gore na 718 metara nadmorske visine te je u čitavom svome toku granična rijeka između Republike Hrvatske i Republike Slovenije. Sama dolina rijeke Sutle sastoji se od dva proširenja i sutjeske Zelenjak koja se nalazi između Klanjca i Kumrovca. Od ostalih vodotoka na području Klanjca valja istaknuti potoke Lučelnica i Brezina.

3.9 DRUGA PODRUČJA RELEVANTNA ZA RAZVOJ

Pokazatelj indeksa razvijenosti računa se na temelju stope nezaposlenosti, dohotka po stanovniku, proračunskih prihoda jedinice lokalne/regionalne samouprave po stanovniku, općeg kretanja stanovnika te stope obrazovanosti. Pri tome, prilikom izračuna indeksa razvijenosti svaki od navedenih pokazatelja ima određeni ponder (udio u ukupnoj vrijednosti indeksa razvijenosti). Stopa nezaposlenosti ima udio od 30%, a dohodak po stanovniku ima udio od 25%. Preostali pokazatelji (proračunski prihodi jedinica lokalne/regionalne samouprave po stanovniku, opće kretanje stanovništva i stopa obrazovanosti) imaju udjele u ukupnoj vrijednosti indeksa razvijenosti od 15%. Valja napomenuti kako se vrijednost indeksa razvijenosti računa svake tri godine.

Pokazatelj stope nezaposlenosti računa se kao omjer broja nezaposlenih te zbroja svih zaposlenih te nezaposlenih osoba na području pojedine jedinice lokalne/regionalne samouprave. Broj nezaposlenih osoba dobiva se na temelju podataka Hrvatskog zavoda za zapošljavanje o broju registriranih nezaposlenih osoba, dok se broj zaposlenih dobiva na temelju podataka Porezne uprave o broju zaposlenih na razini lokalne/regionalne samouprave tijekom jedne kalendarske godine. Vrijednost pokazatelja stope nezaposlenosti za područje grada Klanjca u vremenskom razdoblju od 2010. do 2012. godine iznosila je 14,30% što je više u odnosu na stopu nezaposlenosti Krapinsko-zagorske županije koja je iznosila 12,90%.

Pokazatelj dohotka po stanovniku predstavlja omjer ukupnog iznosa dohotka kojeg su tijekom jednog poreznog razdoblja (kalendarske godine) ostvarili porezni obveznici, fizičke osobe s prebivalištem ili uobičajenim boravištem na području jedinice lokalne/regionalne samouprave. Dohodak od samostalne djelatnosti podrazumijeva dohodak umanjen za propisana umanjenja i preneseni gubitak, sukladno Zakonu o porezu na dohodak. Za izračun pokazatelja dohotka po stanovniku koriste se podaci Porezne uprave o isplaćenim dohocima i podaci Državnog zavoda za statistiku o broju stanovnika u jedinici lokalne/regionalne samouprave. Vrijednost pokazatelja dohodak po stanovniku za klanječko područje u vremenskom razdoblju od 2010. do 2012. godine iznosi 27.899 kuna što je više u odnosu na vrijednost ovog pokazatelja za Krapinsko-zagorsku županiju (25.432 kuna).

Pokazatelj proračunskih prihoda jedinice lokalne/regionalne samouprave po stanovniku predstavlja omjer ostvarenih prihoda jedinice lokalne/regionalne samouprave umanjen za propisane slučajeve te broja stanovnika na području jedinice lokalne/regionalne samouprave. Propisani slučajevi uključuju prihode prikupljene od: domaćih i stranih donacija; posebnih ugovora; ostvarenih na temelju

dodatnih udjela u porezu na dohodak i pomoći za izravnanja za financiranje decentraliziranih funkcija; od prireza porezu na dohodak. Za izračun pokazatelja proračunskih prihoda jedinice lokalne/regionalne samouprave po stanovniku koriste se podaci Ministarstva financija o prihodima proračuna jedinice lokalne/regionalne samouprave te podaci Državnog zavoda za statistiku o broju stanovnika na području jedinice lokalne/regionalne samouprave. Prema dostupnim podacima, vrijednost proračunski prihodi po stanovniku za područje grada Klanjca su u vremenskom razdoblju od 2010. do 2012. godine iznosili 1.478 kuna što je manje u odnosu na Krapinsko-zagorsku županiju gdje vrijednost ovog pokazatelja iznosi 1.772 kune.

Pokazatelj općeg kretanja stanovništva predstavlja omjer usporedivog broja stanovnika jedinice lokalne/regionalne samouprave tijekom zadnja dva popisa stanovništva u Republici Hrvatskoj. Kako bi se izračunao ovaj pokazatelj potrebni su podaci Državnog zavoda za statistiku o broju stanovnika na području jedinice lokalne/regionalne samouprave dobivenih iz zadnja dva popisa stanovništva. Vrijednost pokazatelja općeg kretanja stanovništva za područje grada Klanjca u vremenskom razdoblju od 2001. do 2011. godine iznosi 92,6 što je manje u odnosu na vrijednost pokazatelja za Krapinsko-zagorsku županiju.

Posljednji pokazatelj, stope obrazovanosti, izračunava se kao udio stanovništva sa završenom srednjom školom i višom razinom obrazovanosti u skupini stanovništva jedinice lokalne/regionalne samouprave čija je dob između 16 i 65 godina. Kako bi se izračunao ovaj pokazatelj potrebni su podaci Državnog zavoda za statistiku o obrazovnoj strukturi stanovništva Republike Hrvatske te broja stanovnika u dobi između 16 i 65 godina na području jedinice lokalne/regionalne samouprave. Gledajući vrijednost ovog pokazatelja za područje Klanjca, uočeno je kako ona iznosi 64,51% te da je manja u odnosu na vrijednost za Krapinsko-zagorsku županiju gdje iznosi 69,67%.

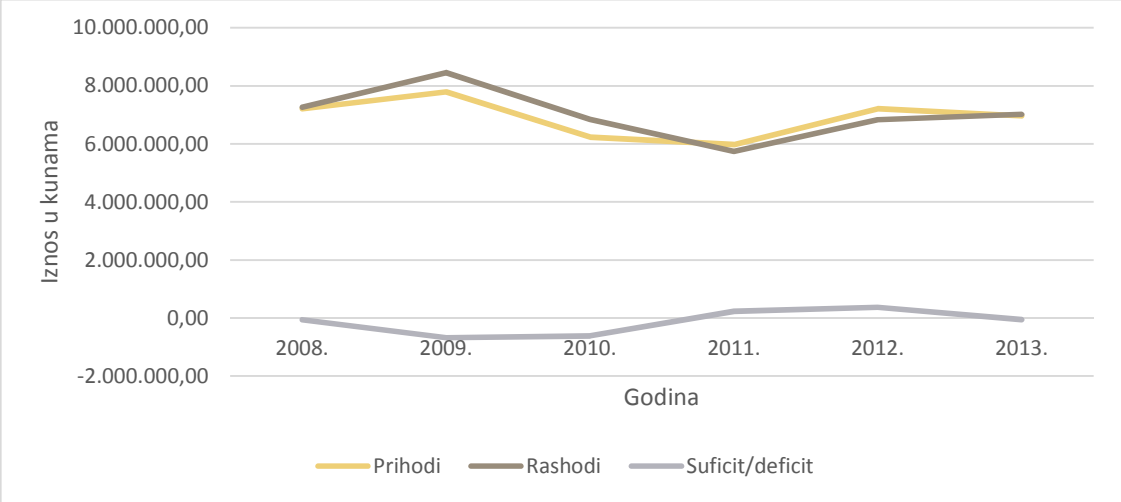
Na temelju vrijednosti svih nabrojanih pokazatelja, izračunato je kako indeks razvijenosti za grad Klanjec iznosi 86,15%. Ova vrijednost ga svrstava u 3. skupinu jedinica lokalne samouprave čiji se indeksi razvijenosti kreću u rasponu od 75% do 100%. Bitno je napomenuti da status potpomognutog područja imaju jedinice lokalne samouprave čiji indeksi razvijenosti imaju vrijednost manju od 75% prosjeka Republike Hrvatske.

3.10 ANALIZA KAPACITETA LOKALNE SAMOUPRAVE

U vremenskom razdoblju od 2008. do 2013. godine zabilježena je fluktuacija prihoda i rashoda Grada Klanjca. Naime, prihodi i rashodi su rasli sve do 2009. godine kada su bili najveći (u 2009. godini ukupni prihodi iznosili su 7.788.075,37 kuna a ukupni rashodi 8.459.528,60 kuna). Nakon toga prihodi i rashodi padaju do 2011. godine kada su njihovi iznosi bili najmanji (u 2011. godini ukupni

prihodi iznosili su 5.974.081,35 kuna dok su ukupni rashodi iznosili 5.738.773,22 kuna). Tijekom 2012. godine prihodi i rashodi ponovno bilježe porast, pa prihodi iznose 7.210.463,39 kuna a rashodi 6.837.149,79 kuna. Te u konačnici, tijekom 2013. godine dolazi do ponovnog pada prihoda (6.966.531,94nkune) i porasta rashoda (7.017.928,14 kuna). Valja napomenuti kako je u 2008., 2009., 2010. i 2013. godini zabilježen proračunski deficit. Najveći proračunski deficit zabilježen je u 2009. godini kada je iznosio 671.453,23 kune, a najmanji je bio u 2008. godini kada je iznosio 49.474,26 kuna. Detaljan prikaz kretanja prihoda, rashoda i suficita/deficita u proračunu Grada Klanjca dan je na Grafikonu 18.

GRAFIKON 18 Kretanje proračunskih prihoda, rashoda i suficita/deficita, 2008.-2013.

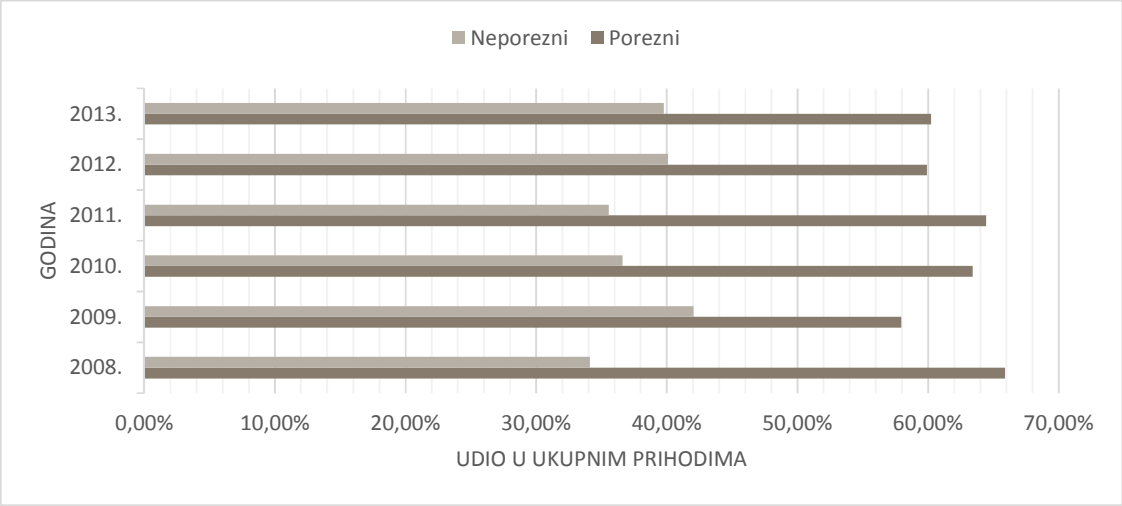

Izvor: proračuna Grada Klanjca; Obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Obzirom na izvore, prihodi se mogu podijeliti na porezne i neporezne prihode. U skupinu neporeznih prihoda ubrajaju se prihodi od potpora; prihodi od imovine; prihodi od prodaje roba i usluga; prihodi od prodaje nefinancijske imovine; prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi i naknada te ostali prihodi. Gledajući apsolutne vrijednosti poreznih prihoda uočeno je kako su se u razdoblju od 2008. do 2011. godine smanjivali sve dok nisu dostigli najniže vrijednosti (u 2011. godini vrijednost poreznih prihoda iznosila je 3.849.580,42 kune). Nakon toga, tijekom 2012. godine dolazi do porasta poreznih prihoda sve do iznosa od 4.319.306,57 kuna te ponovnog pada tijekom 2013. godine (4.195.004,13 kuna). Zanimljivo je da su ukupni prihodi Grada Klanjca bili najniži upravo u godini kada su porezni prihodi bili najmanji. Smanjenje poreznih prihoda povezano je sa povećanjem broja nezaposlenih na području Klanjca. Gledajući relativni udio poreznih prihoda u ukupnim prihodima uočena je njihova

fluktuacija u rasponu od 57,95% (2009. godina) do 65,89% (2008. godina). Prikaz kretanja poreznih i neporeznih prihoda u sklopu ukupnih prihoda Grada Klanjca dan je na Grafikonu 19.

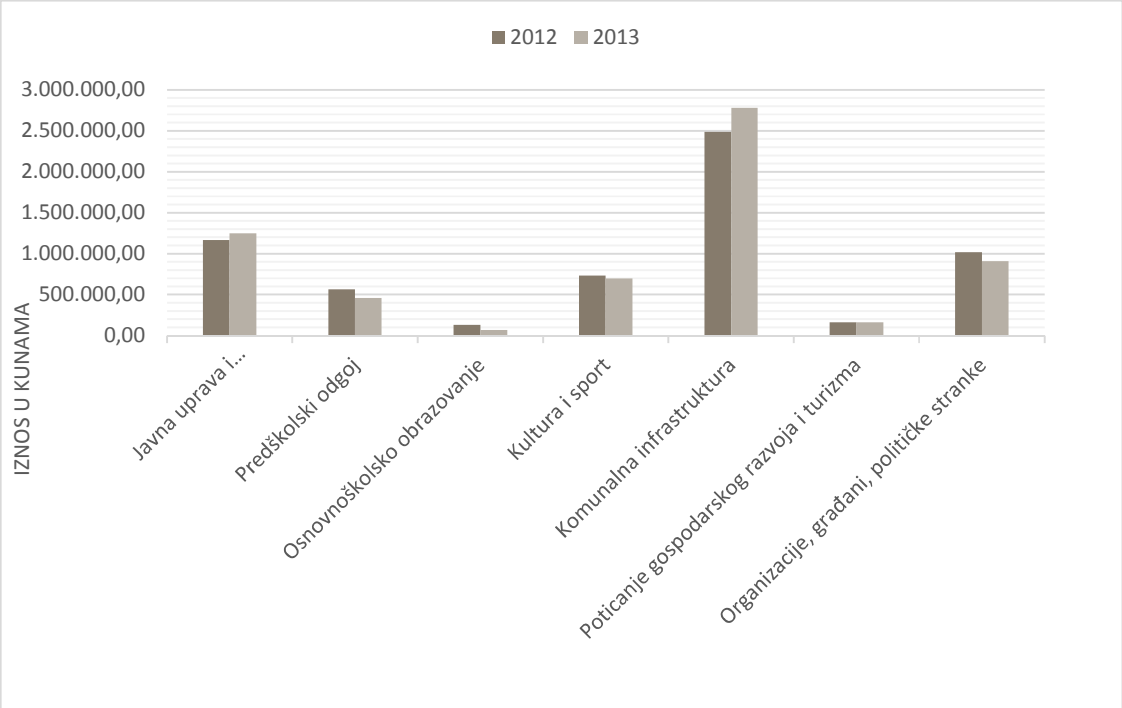
GRAFIKON 19 Udio poreznih i neporeznih prihoda i ukupnim prihodima Grada Klanjca, 2008.-2013.

Izvor: Proračun Grada Klanjca; Obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Usporedbom vrijednosti rashoda Grada Klanjca tijekom 2012. i 2013. godini uočen je njihov porast u 2013. godini. Analizom rashoda s obzirom na funkcijsku klasifikaciju uočeno je kako najveći iznos otpada na stavku komunalne infrastrukture. Navedena stavka uključuje troškove vezane za tekuće održavanje postojeće komunalne infrastrukture i troškove izgradnje nove komunalne infrastrukture. Troškovi navedene stavke u 2012. godini iznosili su 2.486.167,17 kuna, a u 2013. godini 2.779.020,94 kune. Razlog tome su veće investicije iz proračuna Grada u održavanje klizišta, cesta i javnih površina te veći izdaci za zimsku službu. Osim ove stavke, porast vrijednosti u odnosu na 2012. godinu bilježi i stavka javne uprave i administracije. Preostale stavke (predškolski odgoj; osnovnoškolsko obrazovanje; kultura i sport; poticanje gospodarskog razvoja i turizma; organizacije, građani i političke stranke) bilježe smanjenje vrijednosti u odnosu na 2012. godinu. Zanimljivo je kako su dvije najveće stavke (komunalna infrastruktura; javna uprava i administracija) u odnosu na 2012. godinu zabilježile porast vrijednosti što je u konačnici dovelo do porasta ukupnih rashoda. Usporedni prikaz rashoda s obzirom na funkcijsku klasifikaciju tijekom 2012. i 2013. godine dan je na Grafikonu 20.

GRAFIKON 20 Usporedni prikaz proračunskih rashoda s obzirom na funkcijsku klasifikaciju tijekom 2012. i 2013. godine

Izvor: Proračun Grada Klanjca; Obrada: Zagorska razvojna agencija

U vremenskom razdoblju od 2014. do 2016. godine planira se provedba razvojnih projekata koji se većinom odnose na uređenje i izgradnju komunalne te prometne infrastrukture (izgradnja nogostupa, izgradnja vodovodne mreže, asfaltiranje nerazvrstanih cesta, izgradnja javne rasvjete, uređenje komunalne infrastrukture u poslovnoj zoni).

3.10.1 Zaštita i spašavanje

Dobrovoljno vatrogasno društvo Klanjec osnovano je u jesen 1888. godine inicijativom kotarskog službenika Korbara. Danas se DVD Klanjec ubraja u kategoriju središnjeg gradskog društva sa postrojbom od 26 obučenih vatrogasaca raznih vatrogasnih zvanja: od ispitanih vatrogasaca do vatrogasnih časnika. Glavna briga Društva danas izgradnja je neophodnog vatrogasnog spremišta i garaže za koju je već ishođena potrebna građevinska dozvola. Uz vatrogasnu djelatnost, Društvo je organiziralo ili sudjelovalo u gotovo svim društvenim i kulturnim manifestacijama. Godine 2013. financiranje Vatrogasne zajednice grada Klanjca od strane Grada iznosilo je 216.750,00 kuna. Ono je veće od financiranja iz 2011. godine kada je iznosilo 181.000,00 kuna, odnosno neznatno manje od 2012. godine kada je Vatrogasna zajednica financirana sa 181.000,00 kuna.

4 SWOT ANALIZA

SNAGE	OBRAZLOŽENJE
GEOPROMETNI POLOŽAJ, PRIRODNI RESURSI I OKOLIŠ	
• Blizina većih urbanih središta u Krapinsko-zagorskoj županiji i Grada Zagreba kao glavnog grada RH • Povoljni klimatski uvjeti • Očuvani okoliš • Tlo pogodno za razvoj voćarstva i vinogradarstva • Očuvane šumske površine	• Udaljenost od grada Zaboka iznosi 18 kilometara, Pregrade 20 kilometara, Krapine 28 kilometara, udaljenost od Zagreba iznosi 56 kilometara, a do spoja na autocestu Zabok – Zagreb udaljenost je 19 kilometara • Prevladava kontinentalno-humidni tip klime, umjereno kišovita i topla ljeta i hladne zime, pogodna insulacija (66 sunčanih dana) za razvoj vinogradarstva • Bogatstvo šume kao prirodnog resursa, velik broj ptičjih vrsta, očuvane poljoprivredne površine (oranice, livade, vinogradi i voćnjaci), dolina rijeke Sutle kao dio NATURA 2000 • Tip tla: pseudoglej i rendzina karakterističan za brežuljkasti reljef, sunčana razdoblja od 1800 do 1900 sati pogoduju razvoju vinogradarstva
STANOVNIŠTVO I LJUDSKI RESURSI	
• Organiziran sustav dodjele stipendija srednjoškolcima i studentima • Kvalitetna obrazovna struktura stanovništva	• Pravilnik o dodjeli stipendija – kriteriji se temelje na uspjehu i socijalnom statusu što omogućava poticanje izvrsnosti, ali promiče i socijalnu jednakost u društvu • Ukupno 8% visokoobrazovanog stanovništva starijeg od 15 godina, 42% stanovništva a srednjom stručnom spremom te 48% stanovništva starijeg od 15 godina sa završenom samo srednjom školom (uglavnom stanovništvo starije do 50 godina)
INFRASTRUKTURA	
• Veći broj razvojnih projekata koji se odnose na daljnji razvoj komunalne infrastrukture • Razvijena cestovna mreža na području Klanjca (78,5 km) • Razvijena vodoopskrbna mreža (izgrađenost cjevovoda na klanječkom području iznosi 92% ukupne pokrivenosti mrežom) • Razvijena plinska mreža	• Kontinuirana ulaganja lokalne samouprave u pripremu projektno-tehničke dokumentacije rezultirala je pripremljenim projektima za izgradnju kanalizacijskog sustava te modernizaciju / izgradnju lokalnih cesta – planirana ulaganja u izgradnju nogostupa, izgradnja vodovodne mreže, asfaltiranje nerazvrstanih cesta, javna rasvjeta, uređenje komunalne infrastrukture u poslovnoj zoni

• Izdvajanje znatnog novčanog iznosa iz proračuna Grada Klanjca radi održavanja postojeće i razvoja nove komunalne i prometne infrastrukture	• Područjem prolazi državna cesta D 205, županijske ceste u ukupnoj duljini od 10,20 km te 9,17 kilometara lokalnih cesta • Izgrađeno ukupno 75 km cjevovoda od čega su 22 kilometra magistralni cjevovodi te 53 kilometra opskrbni cjevovodi koji opskrbljuju 99% stanovništva pitkom vodom • 310 kilometara plinske mreže je izgrađeno, područjem Klanjca prolazi magistralni plinovod od 26 bara • U 2013. godini iz proračuna Grada Klanjca izdvojeno je 2,7 mio kuna za potrebe sanacije / izgradnje komunalne / cestovne infrastrukture (11% više nego 2012. godine)
GOSPODARSTVO	
• Postojanje poslovnih zona Lepoglavec 1 i Lepoglavec 2 namijenjenih razvoju poduzetništva • Velik broj obrtnika (50) i poduzetnika (196) sa klanječkog područja • Trend porasta zaposlenih stanovnika Klanjca	• Slobodna površina zone Lepoglavec 2 – 5,79 ha, 3,78 ha u vlasništvu Grada • 8% svih obrtnika Krapinsko-zagorske županije posluje na području grada Klanjca • Rast broja poduzetnika (46 poduzetnika 2012. godine i 50 poduzetnika 2013. godine) • Porast broja zaposlenih za 7% u 2013. godini u odnosu na 2011. godinu
DRUŠTVENE DJELATNOSTI	
• Kvalitetne ustanove osnovnoškolskog i predškolskog obrazovanja i odgoja • Kvalitetan rad udruga civilnog društva • Trend povećanja izdataka iz proračuna za financiranje rada udruga civilnog društva Vrijedna kulturna baština na području Klanjca • Razvijen sustav socijalne skrbi	• Osnovna škola koja zadovoljava kapacitete lokalnog područja • Na području grada Klanjca postoji dječji vrtić koji provodi redovni pedagoški program • Kulturna baština - franjevački samostan i crkva Navještenja Blažene Djevice Marije, kompleks dvorca "Novi Dvori Klanječki", zbirka inkunabula, grad višestoljetne kulturne tradicije (Erdody, 36 plemićkih kurija u zapisima, no malo ih je očuvanih, prva javna škola) • 31 udruga na području gada Klanjca, izdvajanje sredstava iz proračuna za rad udruga, udruge rade na promicanju klanječkih vrijednost i tradicije i sudjeluju i kreiranju javne politike • Socijalna skrb za identificirane ranjive skupine društva: naknade građanima i kućanstvima u novcu, darovi rodiljama i naknade građanima i kućanstvima u naravi na temelju socijalnog statusa i rješenja Centra za socijalnu skrb

UPRAVLJANJE RAZVOJEM	
• Porast svijesti o dostupnosti sredstava iz europskih fondova namijenjenih pripremi i provedbi razvojnih projekata • Izrađen prostorni plan kojim je utvrđeno područje budućih građevinskih zahvata	• Zadovoljeni uvjeti prostornog planiranja i usmjeren razvoj u skladu s odrednicama prostora • Građani / pravne i fizičke osobe s područja Klanjca zainteresirani za pripremu projekata za financiranje iz fondova EU, uključenost Grada kao institucije i Kulturnog centra u provedbu kapitalnih projekata (Studio Galerije Antuna Augustinčića), organizacija radionica za pripremu i provođenje EU projekata
PRILIKE	OBRAZLOŽENJE
GEOPROMETNI POLOŽAJ, PRIRODNI RESURSI I OKOLIŠ	
• Mogućnost korištenja očuvanog krajolika kao jednog od temelja turističke ponude • Mogućnost za intenzivni razvoj voćarstva i vinogradarstva • Postojanje zakonske regulative koja potiče zaštitu vrijednog krajolika • Blizina Republike Slovenije • Izgradnja prometnog pravca Zabok – Marija Bistrica	• Identificirana lovišta kao mogućnost razvoja lovnog turizma, identificirana ribogojilišta, očuvana priroda pogodna za rekreativni turizam • Pogodna struktura tla i insolacija za razvoj voćarstva i vinogradarstva • Ulaganja u zaštićeni krajolik te održavanje kvalitete okoliša identificirano je kao jedan od investicijskoj prioriteta unutar Operativnog programa RH ”Konkurentnost i kohezija” za razdoblje 2014. – 2020. • Ulaskom u Europsku uniju otvaraju se nova tržišta, a grad Klanjec ima velike prilike obzirom na udaljenost od Brežica 23 km, te udaljenost od Celja 56 km – prilike na gospodarskom planu, turisti, ostvarivanje suradnje i razmjena • Blizina nove trase prometnog pravca Zabok – Marija Bistrica otvorit će istok županije kao potencijalno tržište te povezati Klanjec sa sjevernim županijama
STANOVNIŠTVO I LJUDSKI RESURSI	
• Povećanje udjela visokoobrazovanog stanovništva zbog blizine obrazovnih središta (Zagreb, Zabok) i dodjele stipendija	• Kvalitetna politika dodjele pomoći studentima i učenicima za vrijeme njihovog školovanja te podizanje kvalitete života dovest će do naseljavanja novog stanovništva
INFRASTRUKTURA	
• Dostupnost financijskih sredstava iz europskih fondova za daljnji razvoj komunalne infrastrukture	• Program ruralnog razvoja 2014. – 2020. nudi mogućnosti financiranja troškova izgradnje kanalizacijske mreže i ulaganja u nerazvrstane ceste

• Obnova željezničke pruge Savski Marof – Kumrovec – DG – Imeno i razvoj tranzitnog prometa zbog blizine državne granice sa Republikom Slovenijom	• Financiranje putem Hrvatskih željeznica i uvrštavanje u strateške projekte RH omogućit će revitalizaciju pruge te poboljšati prometnu povezanost grada Klanjca i omogućiti tranzitni prijevoz robe
GOSPODARSTVO	
• Daljnji razvoj poslovnih zona Lepoglavec 1 i Lepoglavec 2 radi daljnje izgradnje komunalne infrastrukture i potpora poduzetnicima • Tehnološka modernizacija tvrtki i potpora ulaganjima u postojeće gospodarske subjekte • Razvoj poljoprivredne proizvodnje u sklopu obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava • Osmišljavanje zajedničkog turističkog proizvoda Krapinsko-zagorske županije i jačanje sektora turizma • Oblikovanje trenutne ponude kulturnog turizma na području grada Klanjca (Galerija Antuna Augustinčića, Kuća europskih himni, Franjevački samostan, sarkofazi) kao jednog turističkog proizvoda • Razvoj smještajnih kapaciteta u tradicionalnim agroturizmima • Blizina Tuheljskih Toplica i Termi Tuhelj • Autohtona sorta vinove loze – Sokol	• Potpora ulaganju u poslovno okruženje putem natječaja Ministarstva poduzetništva i u suradnji s Krapinsko-zagorskom županijom, promoviranje zona i ulaganja u suradnji sa Zagorskom razvojnom agencijom • Financiranje tehnološke modernizacije i uvođenje inovacija u tvrtke te certificiranje kroz nove natječaje Ministarstva poduzetništva • Poticanje razvoja poljoprivrede i podrška razvoju poljoprivrednih gospodarstva kroz Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014.-2020. • Povezivanje turističkih subjekata u Krapinsko-zagorskoj županiji i osmišljavanje zajedničkog turističkog proizvoda, definiranje turističke ponude kroz Master plan razvoja turizma Krapinsko-zagorske županije • Oblikovanje smještajnih kapaciteta kao potpora razvoju kulturnog turizma • Osmišljavanje dodatne ponude za posjetitelje Termi Tuhelj • Mogućnosti razvoja brenda temeljenog na autohtonoj sorti vinove loze – Sokol
DRUŠTVENE DJELATNOSTI	
• Sve veći interes stanovništva na lokalnoj i nacionalnoj razini za očuvanjem kulturne baštine • Jačanje socijalnih usluga za djecu • Izvaninstitucionalna skrb za starije stanovništvo	• Uključivanje kulturne baštine u privatnom vlasništvu (kuće građene u tradicijskom stilu, kurije i sl.) u turističku ponudu i stavljanje u javnu funkciju • Nedostatak logopedskog kabineta kao dio socijalne usluge za djecu predškolske i školske dobi – mogućnost osnivanja logopedskog kabineta u suradnji sa susjednim lokalnim jedinicama • Upotpunjavanje socijalne usluge osmišljavanjem oblika izvaninstitucionalne skrbi za starije i nemoćne osobe kroz financijsku potporu Europskog socijalnog fonda te uz aktivnosti organizacija civilnog društva na županijskoj i lokalnoj razini
UPRAVLJANJE RAZVOJEM	

• Mogućnost razvoja Klanjca kroz pripremu kvalitetnih projekata koji se mogu financirati iz europskih fondova • Povećanje sposobnosti za pripremu kvalitetnih razvojnih projekata na lokalnoj razini zahvaljujući provedenoj edukaciji • Jačanje administrativnih kapaciteta lokalne uprave • Uvođenje e-usluga javne uprave • Mogućnost sufinanciranja projekata uz pomoć fondova Republike Hrvatske	• Priprema tehničke dokumentacije za infrastrukturne projekte kroz financijsku podršku Programa lokalnog razvoja Krapinsko-zagorske županije te programe resornih ministarstava • Kontinuirano educiranje lokalnih dionika kroz specijalizirane radionice o EU fondovima • Jačanje kapaciteta lokalne uprave kroz sudjelovanje na radionicama Državne škole za javnu upravu • Vlastito sufinanciranje projekata koji se provode uz pomoć fondova EU bit će djelomično osigurano uspostavom fonda na nacionalnoj razini putem kojeg će se moći koristiti određeni postotak sredstava za financiranje vlastitog dijela doprinosa projektu
SLABOSTI	**OBRAZLOŽENJE**
GEOPROMETNI POLOŽAJ, PRIRODNI RESURSI I OKOLIŠ	
• Nepovoljan prometni položaj u odnosu na glavne prometne pravce koji prolaze Krapinsko-zagorskom županijom • Tlo nije pogodno za razvoj ratarstva • Nedostatak mineralnih sirovina • Neiskorišteni prirodni potencijali	• Isključenost iz sustava značajnih prometnih koridora koji prolaze Krapinsko-zagorskom županijom u smjeru sjever – jug; prostorna razdvojenost cestovnih i željezničkih sustava • Konfiguracija i sastav tla (pesudoglej, rendzina) ne pogoduje ratarskim kulturama – žitarice, povrće • Očuvan okoliš i prirodni potencijali nisu iskorišteni u turističke svrhe i ne stvaraju dodanu vrijednost
STANOVNIŠTVO I LJUDSKI RESURSI	
• Depopulacija i daljnje smanjenje broja stanovnika • Sve veći udio starog stanovništva u ukupnom stanovništvu • Veliki broj umirovljenika (26,96% u ukupnoj populaciji)	• U razdoblju od 2001. do 2011. godine smanjen broj stanovnika za 11% • Demografsko starenje posljedica je smanjenja broja mladog stanovništva, negativnog prirodnog prirasta te produženog očekivanog trajanja života • Koeficijent starosti iznosi 23,7% što znači da populacija ulazi u proces starenja (kada je koeficijent starosti veći od 12% populacija ulazi u proces starenja) • 68% radno aktivnog stanovništva (od toga zaposleno 44%), 20% stanovnika u dobi od 0 – 15 godina
INFRASTRUKTURA	
• Znatna duljina cestovne mreže i dalje nije asfaltirana (34 km)	• Ukupna duljina prometnica na području grada Klanjca iznosi 78,5 km, od čega je asfaltirano 44,35 km odnosno 43% prometnica nije asfaltirano

• Nedovoljno razvijen sustav odvodnje otpadnih voda (duljina kanalizacijske mreže iznosi svega 4 km) • Zapuštenost i daljnje propadanje željezničke pruge na relaciji Savski Marof – Kumrovec – DG - Imeno	• 20% stanovništva priključeno je na sustav odvodnje što je manje od županijskog prosjeka (21%) i državnog prosjeka (44%) • Željeznička pruga nije izgrađena u punom profilu te nije spojena s prugom Zidani most – Maribor čime nije ostvaren dodatni poticaj razvoja
GOSPODARSTVO	
• Visoka stopa nezaposlenosti (21,5%) • Malene poljoprivredne površine koje ne pogoduju intenzivnijoj poljoprivrednoj proizvodnji • Nedovoljno iskorišten turistički potencijal • Nedostatni smještajni kapaciteti na užem području Klanjca	• Rast nezaposlenosti tijekom 2013. godine uzrokovan smanjenjem broja obrta na području Klanjca, ali i šire te daljnje produbljivanje gospodarske krize koja je ograničila poslovne aktivnosti • Rascjepkanost poljoprivrednih površina te manja prosječna površina poljoprivrednog zemljišta po obiteljskom gospodarstvu (0,8 ha što je manje od županijskog prosjeka 1,1 ha) • Neiskorištena kulturna baština i očuvan krajolik pri osmišljavanju turističke ponude • Registrirano samo 9 soba u pansionu Stara Vodenica
DRUŠTVENE DJELATNOSTI	
• Nepostojanje specijalističkih liječničkih ordinacija na području Klanjca • Dječji vrtić ne zadovoljava potrebe i premalog je kapaciteta	• Postojeći Dom zdravlja ne udovoljava trenutnim potrebama • Grad sufinancira boravak djece u dječjim vrtićima u drugim jedinicama lokalne samouprave • Sukladno pedagoškim standardima, postojeći vrtić i jaslice ne udovoljavaju traženim minimalnim standardima
UPRAVLJANJE RAZVOJEM	
• Nedostatak educiranosti i iskustva u pripremi i provedbi razvojnih projekata koji se mogu financirati iz europskih fondova • Nedovoljan interes organizacija civilnog društva za pripremu i provedbu razvojnih projekata, budući da se većina prijavljenih projekata odnosi na uređenje prometne i komunalne infrastrukture • Manjak financijskih sredstava u proračunu za provođenje svih razvojnih projekata	• Javna uprava nije dovoljno educirana za pripremu projekata za financiranje iz EU fondova • Slaba iskorištenost fondova EU od strane organizacija civilnog društva • Ograničeni kapaciteti lokalnog proračuna uslijed centralizacije te smanjenja poreznih prihoda proračuna zbog povećanja nezaposlenosti
PRIJETNJE	**OBRAZLOŽENJE**
GEOPROMETNI POLOŽAJ, PRIRODNI RESURSI I OKOLIŠ	
• Pojava zagađenja okoliša u slučaju nekontroliranog daljnjeg razvoja poslovnih zona Lepoglavec 1 i Lepoglavec 2	• Daljnji nekontrolirani razvoj poslovnih zona i pojava teške industrije može dovesti do smanjenja kvalitete zraka, otpuštanja štetnih tvari u okoliš te jače zagaditi prirodnu baštinu

STANOVNIŠTVO I LJUDSKI RESURSI	
• Opasnost da se broj radno sposobnog stanovništva u budućnosti još više smanji radi starenja stanovništva i povećanja udjela starije populacije • Pritisak na održivost mirovinskog sustava zbog starenja stanovništva i posljedičnog povećanja broja umirovljenika • Nastavak trenda iseljavanja mlađeg stanovništva	• Indeks starenja stanovništva upućuje na pojavu demografske erozije koja može smanjiti radni kontingent te dovesti do nestabilnog tržišta rada • Starenje stanovništva povećat će udio umirovljenika u odnosu na ukupni broj zaposlenih što će dovesti do neodrživog mirovinskog sustava • Odlazak mlađeg, radno aktivnog stanovništva u veća urbana središta zbog radnih mjesta i boljih životnih uvjeta dodatno će smanjiti broj stanovnika područja
INFRASTRUKTURA	
• Opasnost od prometne izolacije zbog nepovoljnog prometnog položaja u odnosu na glavne prometne pravce koji prolaze Krapinsko-zagorskom županijom	• Nefunkcionalna željeznička mreža dovodi do prometne izoliranosti • Nedostatak ulaganja u poboljšanje prometne mreže – razvrstanih i nerazvrstanih prometnica
GOSPODARSTVO	
• Daljnje propadanje obrta i zatvaranje radnih mjesta zbog nastavka nepovoljnih gospodarskih kretanja	• Smanjenje broja obrta za 15% u razdoblju od 2011. – 2013. godine zbog utjecaja globalne krize, značajno smanjenje proizvodnih i uslužnih obrta uslijed promjene zakonske regulative
DRUŠTVENE DJELATNOSTI	
• Propadanje kulturne baštine radi nedostatka novčanih sredstava i nedovoljne zainteresiranosti stanovništva	• Nemogućnost ulaganja u obnovu i revitalizaciju kulturne baštine zbog nepripremljene tehničke dokumentacije i nedostatka sredstava za provedbu investicije
UPRAVLJANJE RAZVOJEM	
• Nedostatak financijskih sredstava na lokalnoj, županijskoj i nacionalnoj razini za provođenje razvojnih projekata	• Ograničeni proračuni te nepovoljni kreditni uvjeti na tržištu mogu dovesti do smanjenja raspoloživih resursa za provedbu / financiranje razvojnih projekata

5 CILJEVI I PRIORITETI RAZVOJA

Postavljanje strateških ciljeva podrazumijeva njihovo definiranje i kontrolu usklađenosti. Za definiranje ciljeva i prioriteta su važne sljedeće stvari:

- strateški ciljevi proizlaze iz vizije razvoja i definiranih strateških fokusa; oni predstavljaju prvu transformaciju i konkretizaciju vizije i fokusa;
- predstavljaju glavne pravce dostizanja vizije i izražavaju krajnje rezultate koje namjeravamo postići do kraja planiranog perioda (za programsko razdoblje 2014. – 2020. godina).

Kontrola usklađenosti obuhvaća horizontalnu dimenziju (međusobna, intersektorska usklađenost ciljeva) i vertikalnu dimenziju (usklađenost sa ciljevima i orijentacijama nadređenih strategija i planova).

Planiranjem lokalnog ekonomskog razvoja unapređuje se ekonomski kapacitet te konkurentnost Grada Klanjca čime se osigurava ekonomska budućnost i kvaliteta za sve građane. Uspješno planiranje ekonomskog razvoja i ostvarenje plana podrazumijeva aktivno učešće i suradnju partnera iz javnog, privatnog i nevladinog sektora, i vodi stvaranju boljih uvjeta za ekonomski rast i zapošljavanje. Ciljevi i prioriteti razvoja povezani su sa programskom i organizacijskom klasifikacijom proračuna Grada Klanjca. Time se povezuju svi strateški dokumenti Grada sa proračunskim planiranjem. Ciljevi predstavljaju jasan smjer kretanja i djelovanja Grada Klanjca u 7-godišnjem razdoblju uz poštivanje načela partnerstva i suradnje s ostalim lokalnim dionicima.

Vizija, misija i strateški ciljevi razvoja Grada Klanjca sadrže opis planiranog i održivog sustava sveobuhvatnog budućeg postignuća u razvoju. Strateški ciljevi sadrže konzistentan i sažeti opis namjeravanih ishoda s jasno izraženim i mjerljivim postignućima koja proizlaze iz vizije.

Ciljevi razvoja određeni su na način da su:

- mjerljivi - kako bi se mogla procijeniti njihova ostvarljivost,
- ostvarivi – definiran je minimum prihvatljive razine izvodivosti,
- jasno formulirani – maksimalno su izbjegavane općenite formulacije,
- s određenim rokom ostvarenja,
- međusobno sukladni – ne preklapaju se,

- sveobuhvatni,
- kontinuirani,
- društveno i okolišno prihvatljivi,
- takvi da pridonose razvoju županije i grada Klanjca,
- sukladni ciljevima Strategije regionalnog razvoja Republike Hrvatske, statističke regije Kontinentalne Hrvatske te Krapinsko-zagorske županije.

Prioriteti proizlaze iz vizije i razrađuju strateške ciljeve. Predstavljaju intervencije i aktivnosti u nekom sektoru/području te okvir za pripremu i izradu konkretnih razvojnih projekata. Opis i sadržaj prioriteta uključuje:

- naziv,
- svrhu, cilj i obrazloženje,
- rezultat i razvojni učinak,
- nositelje, korisnike i ciljne skupine,
- mehanizme provedbe – aktivnosti / projekte
- pokazatelje za praćenje rezultata i razvojnih učinaka.

Ciljevi razvoja proizlaze iz definirane vizije i misije razvoja Grada Klanjca. Razvoj grada Klanjca temelji se na načelima:

1. jednakosti – gradska uprava i glavni dionici lokalnog razvoja usmjerit će sve svoje aktivnosti na osiguravanje jednakosti i ravnopravnosti svih građana grada Klanjca te svih posjetitelja i prijatelja Grada;
2. demokracije – odluke se donose i provode poštivanjem načela demokracije;
3. homogenosti – Grad Klanjec njeguje prijateljstvo u zajednici, međusobno uvažavanje stanovnika te potporu lokalne zajednice;
4. poštovanja – njegovat će se povijesno i kulturno nasljeđe grada, otvorenost prema novim vrijednostima uz poštovanje tradicije kraja i osobina svakog građanina.

Vizija grada Klanjca proizlazi iz gore navedenih načela, predstavlja kratki opis stanja u koje grad Klanjec predloženim ciljevima razvoja želi stići do 2020. godine. Misija razvoja grada Klanjca opisuje način na koji će se definirana vizija ostvariti uz poštovanje posebnosti grada kao cjeline.

VIZIJA
• Grad Klanjec - mali grad velikih i plemenitih ljudi, kulture i tradicije
MISIJA
• Grad Klanjec prostor je bogatog duha plemenitaškog Zagorja, građanske kulture i umjetničke tradicije.
• Korištenjem bogatog kulturog nasljeđa svjetski poznatih ljudi - Antuna Augustinčića, Antuna Mihanovića, Otona Ivekovića te hrvatske plemenite aristokracije kao što su grofovi Erdody, grad Klanjec će postati poznat kao mali grad velikih znamenitosti koji nudi život sa stilom na pitoresknoj kulturnoj karti srednje Europe.
• Harmonijom poduzetništva i društveno - kulturnog turizma, znanjem i sposobnošću svih stanovnika, ovaj grad će omogućiti kvalitetan i prosperitetan životni standard svojim građanima.

U nastavku je prikazan raspis pojedinih ciljeva i prioriteta poštujući gore navedena načela. Svaki od četiri postavljena cilja nosi jednaku težinu i važnost. Ciljevi su međusobno uvjetovani i odnose se na područja gospodarskog rasta, ekološke održivosti i društvene stabilnosti.

CILJ 1 - OSNAŽIVANJE GOSPODARSTVA, KONKURENTNO PODUZETNIŠTVO I OBRTNIŠTVO

Prioritet 1.1. - Stvaranje poticajnog okruženja za razvoj poduzetništva i obrtništva

Prioritet 1.2. - Razvoj novih turističkih inicijativa

Prioritet 1.3. - Razvoj poljoprivrednih djelatnosti

CILJ 2 - FUNKCIONALNA KOMUNALNA I PROMETNA INFRASTRUKTURA

Prioritet 2.1. - Uređena prometna infrastruktura u funkciji razvoja zajednice

Prioritet 2.2. - Uspostavljena komunalna infrastruktura i podizanje kvalitete života

CILJ 3 - KULTURNO - POVIJESNA BAŠTINA, ZNANJE I ISKUSTVO U FUNKCIJI ODRŽIVOG RAZVOJA ZAJEDNICE

Prioritet 3.1. - Očuvajne kulturno - povijesne osnove

Prioritet 3.2. - Održivo upravljanje okolišem i planiranje budućih zahvata u prostoru

Prioritet 3.3. - Njegovanje kutlurnog stvaralaštva

CILJ 4 - KVALITETNE USLUGE U RURALNOM PROSTORU

Prioritet 4.1. - Unapređenje postojećeg sustava odgoja i obrazovanja

Prioritet 4.2. - Socijalna odgovornost i pravda te jednake mogućnosti za sve

Prioritet 4.3 - Poticanje zdravijeg načina života

Prioritet 4.4. - Stvaranje partnerskih odnosa na svim razinama i jačanje lokalne uprave

CILJ 1 OSNAŽIVANJE GOSPODARSTVA, KONKURENTNO PODUZETNIŠTVO I OBRTNIŠTVO

PRIORITET 1.1. STVARANJE POTICAJNOG OKRUŽENJA ZA RAZVOJ PODUZETNIŠTVA I OBRTNIŠTVA	
Svrha prioriteta	Svrha prioriteta je olakšavanje poslovanja postojećih gospodarskih subjekata (obrtnika i poduzetnika) na području grada i unutar postojeće gospodarske zone. Ovom mjerom je obuhvaćeno privlačenje novih ulaganja u gospodarstvo i popunjavanje slobodnog prostora poslovne zone Lepoglavec 2 u skladu sa studijom isplativosti ulaganja i planom ulaganja. Direktan rezultat mjere je porast ulaganja u gospodarstvo kao posljedica bolje komunalne opremljenosti zone. Mjerom se želi pružiti potpora za modernizaciju poslovanja i podržavanje ulaganja u tehnološke procese gospodarskih subjekata, a kako bi se doprinijelo rastu konkurentnosti, povećanju broja radnih mjesta te postigli bolji rezultati poslovanja.
Aktivnosti / projekti	Priprema plana ulaganja u zonu Formiranje jedinstvene baze podataka o zoni Marketinške aktivnosti za promoviranje ulaganja u suradnji s drugim jedinicama lokalne samouprave Modernizacija tehnoloških procesa u tvrtkama / obrtima, nabava opreme, uvođenje inovacija u tehnološke procese, proširenje proizvodnog asortimana, uvođenje inovacija u procese, certificiranje tvrtke / obrta međunarodno priznatim certifikatima, uvođenje sustava kontrole Izgradnja komunalne infrastrukture u poslovnoj zoni Otkup zemljišta u privatnom vlasništvu Uspostava sustava podrške postojećim i novim investitorima (u pripremi projektno tehničke dokumentacije i ishođenju dozvola) Re-certificiranje zone za ulaganja Provođenje radionica za poduzetnike / obrtnike o mogućnostima realizacije ulaganja Potpora poduzetnicima i obrtnicima kroz sufinanciranje kamata na poduzetničke kredite
Ciljne skupine	Gospodarski subjekti, potencijalni investitori
Nositelji prioriteta	Grad Klanjec, Krapinsko-zagorska županija, Zagorska razvojna agencija d.o.o.
Pokazatelji uspješnosti	Površina zemljišta zone u vlasništvu Grada Klanjca, broj poduzetnika u zoni, broj novih investitora, broj odobrenih subvencija na poduzetničke kredite, broj zaposlenih u zoni, izgrađenost komunalne i cestovne infrastrukture u zoni

PRIORITET 1.2. RAZVOJ NOVIH TURISTIČKIH INICIJATIVA	
Svrha prioriteta	Razvoj turističke destinacije i brendiranje grada kao kolijevke hrvatske državnosti, mjesto razvoja građanstva i plemićkih obitelji. Razvijanjem novih programa pratiti će se tržišni trendovi, raditi na promociji grada Klanjca te će se diversificirati turistički proizvod. Povezivanjem turističkih djelatnika sustavno će se raditi na razvoju turističke ponude. Aktivnosti su usmjerene prema unapređenju ponude turističkih proizvoda i usluga, povećanje smještajnih kapaciteta te korištenje kulturne i povijesne baštine u turističke svrhe.
Aktivnosti / projekti	Razvoj brenda grada Umrežavanje turističke zajednice sa turističkim zajednicama susjednih lokalnih jedinica kako bi se formirao zajednički turistički proizvod Jačanje suradnje sa Muzejima Hrvatskog zagorja u pripremi i provođenju projekata turističkog značaja Izgradnja Kuća europskih himni i uključivanje u turističku ponudu Korištenje Studija Galerije Antuna Augustinčića kao dodatne turističke atrakcije Izgradnja smještajnih kapaciteta Organiziranje turističkih manifestacija sa regionalnim i nacionalnim karakterom Potpora udrugama koje promoviraju turistički potencijal grada Klanjca te osmišljavaju nove turističke proizvode (igraonice, manifestacije, događanja i sl.) Poticaj razvoju agroturizma Razvoj kulturnog turizma na bazi kvalitetne kulturne osnove u suradnji s glavnim dionicima Uspostava Wi-Fi otvorene zone
Ciljne skupine	Stanovnici grada Klanjca, turisti, stanovništvo Krapinsko-zagorske županije
Nositelji prioriteta	Grad Klanjec, Turistička zajednica Grada Klanjca, Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije
Pokazatelji uspješnosti	Broj smještajnih kapaciteta, broj noćenja, broj posjetitelja manifestacija, broj manifestacija, broj turističkih proizvoda uvrštenih u ponudu KZŽ, broj obnovljenih objekata kulturne baštine uključenih u turističku ponudu

PRIORITET 1.3. RAZVOJ POLJOPRIVREDNIH DJELATNOSTI	
Svrha prioriteta	Poboljšanje gospodarskih rezultata svih poljoprivrednih gospodarstava i olakšavanje restrukturiranja i modernizacije s ciljem povećanja sudjelovanja na tržištu te poljoprivredna diversifikacija. Poticaj razvoju vinogradarstva i voćarstva te bavljenja uzgojem domaćih životinja. Uvođenjem i primjenom inovativnih poljoprivrednih tehnologija te okrupnjivanjem zemljišta osigurat će se potrebne

	količine te kvaliteta poljoprivrednih proizvoda na tržištu. Poticanje stvaranja nasada novih poljoprivrednih kultura s naglaskom na stvaranje i brendiranje gotovog proizvoda.
Aktivnosti / projekti	Okrupnjivanje zemljišta Potpore za modernizaciju poljoprivredne proizvodnje – poticanje ulaganja u vinarstvo, ulaganja u materijalnu imovinu za potrebe poljoprivredne proizvodnje, potpore za ulaganja u poljoprivredna gospodarstva Zaštita i promocija autohtone sorte vina – Sokol Potpora udrugama u sektoru poljoprivredne proizvodnje Organizacija radionica za poljoprivrednike Diversifikacija djelatnosti na poljoprivrednom gospodarstvu Promocija poljoprivredne proizvodnje Povezivanje poljoprivrednih proizvođača radi stvaranja zajedničkog poljoprivrednog proizvoda više dodane vrijednosti Organiziranje otkupa gotovog proizvoda Subvencioniranje kamata na kredite za poljoprivrednu proizvodnju
Ciljne skupine	Vlasnici neobrađenog zemljišta, poljoprivredna gospodarstva
Nositelji prioriteta	Grad Klanjec, Krapinsko-zagorska županija, Ministarstvo poljoprivrede
Pokazatelji uspješnosti	Prosječna veličina zemljišta po kućanstvu, površina obrađenog poljoprivrednog zemljišta, broj projekata u sektoru poljoprivrede i promocije (udruge)

CILJ 2 FUNKCIONALNA PROMETNA I KOMUNALNA INFRASTRUKTURA

PRIORITET 2.1. Uređena prometna infrastruktura u funkciji razvoja zajednice	
Svrha prioriteta	Područje grada Klanjca relativno je prometno izolirano od ostatka Krapinsko – zagorske županije. Potrebna je sanacija pojedinih cestovnih pravaca koji su u lošem stanju. Održavanje i obnova kolnika, opreme na cestama te modernizacija i rekonstrukcija najkritičnijih dionica podići će ukupnu razinu kvalitete cestovne mreže i ostale prometne infrastrukture.
Aktivnosti / projekti	Revitalizacija željezničke pruge Asfaltiranje / modernizacija nerazvrstanih cesta / lokalnih, regionalnih i državnih cesta Sanacija klizišta Projektiranje tehničke dokumentacije za modernizaciju cestovne infrastrukture

	Daljnja modernizacija javne rasvjete Izgradnja nogostupa Održavanje cestovne mreže u zimskim uvjetima Uspostava širokopojasne internetske mreže
Ciljne skupine	Građani grada Klanjca
Nositelji prioriteta	Grad Klanjec, Županijska uprava za ceste Krapinsko-zagorske županije, Hrvatske ceste
Pokazatelji uspješnosti	Broj saniranih klizišta, dužina modernizirane željezničke mreže, dužina saniranih / moderniziranih županijskih cesta, državnih cesta i lokalnih nerazvrstanih cesta, dužina nogostupa

PRIORITET 2.2. Uspostavljena komunalna infrastruktura i podizanje kvalitete života	
Svrha prioriteta	Kvalitetan sustav komunalne infrastrukture podrazumijeva uređen sustav odvodnje otpadnih voda, vodoopskrbe, prikupljanja i odlaganja otpada. Izgradnja cjelovitog sustava gospodarenja otpadom nužna je sukladno zakonskim propisima kako bi se osigurala zaštita podzemnih i površinskih voda, tla i zraka. Sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda ujedno pridonosi višoj kvaliteti života i većem stupnju zaštite okoliša.
Aktivnosti / projekti	Izrada tehničke dokumentacije za modernizaciju / izgradnju komunalne infrastrukture Izgradnja kanalizacijske mreže i priključenje kućanstava Izgradnja reciklažnog dvorišta Uređenje zelenih otoka
Ciljne skupine	Građani grada Klanjca
Nositelji prioriteta	Grad Klanjec, Zagorski vodovod d.o.o., Zelenjak d.o.o.
Pokazatelji uspješnosti	Broj zelenih otoka, broj priključaka na kanalizacijsku mrežu, dužina kanalizacijske mreže

CILJ 3 KULTURNO - POVIJESNA BAŠTINA, ZNANJE I ISKUSTVO U FUNKCIJI ODRŽIVOG RAZVOJA ZAJEDNICE

PRIORITET 3.1. OČUVANJE KULTURNO – POVIJESNE OSNOVE	
Svrha prioriteta	Grad Klanjec obiluje spomenicima kulturne baštine koje je potrebno dodatno valorizirati i zaštititi sukladno pravilima struke. U proteklom razdoblju izvedeni su loši zahvati estetske i arhitektonsko-građevinske prirode na povijesnim građevinama te je nužna obnova. Ujedno, potrebno je valoriziranu kulturnu baštinu uključiti u turističku i kulturnu ponudu grada Klanjca kao osnovu razvoja kulturnog turizma i oblikovanja objedinjene turističke ponude.

Aktivnosti / projekti	Valorizacija svih objekata kulturne baštine Provođenje mjera sanacije kulturne baštine – nepokretnih materijalnih dobara – ulaganje u obnovu kulturnih dobara i povijesnih građevina te obnovu povijesne arhitekture Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa nad kulturnom baštinom Sanacija i obnova Franjevačkog samostana Daljnja obnova sarkofaga Uspostava Kuće europskih himni sa Zavičajnom zbirkom u prostoru franjevačkog samostana Otvaranje zatvorenog fundusa Antuna Augustinčića kroz uspostavu Studija galerije Antuna Augustinčića te održavanje radionica o povijesti umjetnosti i kiparstva kao dijela kulture grada Klanjca Stimulacija ulaganja u obnovu graditeljske baštine
Ciljne skupine	Vlasnici kulturnih objekata, građani grada Klanjca, turisti
Nositelji prioriteta	Grad Klanjec, Krapinsko-zagorska županija, Ministarstvo kulture, Ministarstvo turizma
Pokazatelji uspješnosti	Broj obnovljenih objekata kulturne baštine, broj novo uspostavljenih povijesno-umjetničkih institucija, broj turističkih paketa koji uključuju posjet uspostavljenim kulturnim objektima

PRIORITET 3.2. ODRŽIVO UPRAVLJANJE OKOLIŠEM I PLANIRANJE BUDUĆIH ZAHVATA U PROSTORU	
Svrha prioriteta	Održivo upravljanje prirodnim potencijalima podrazumijeva integraciju gospodarskih, socijalnih i ekoloških pitanja kako bi se osiguralo da gospodarski i društveni rast nema negativan utjecaj na okoliš. Svrha mjere je identificirati i zaštiti prirodne vrijednosti u funkciji održivog razvoja te uređenje i očuvanje zaštićenih dijelova prirode. Potrebno je prepoznati, pažljivo koristiti i očuvati bogatu biološku te krajobraznu raznolikost. Provedbom mjera energetske učinkovitosti pozitivno će se utjecati na očuvanje okoliša. Održivo upravljanje okolišem usko je vezano s prostornim planiranjem te je potrebno ulagati u programe na razini Grada.
Aktivnosti / projekti	Izrada prometnog rješenja centra Klanjca Revitalizacija napuštenih povijesnih naselja i njihovih dijelova zbog preseljenja na nove lokacije u centru Klanjca Obnova pročelja u centru Klanjca Izrada i revizija /aktualizacija dokumenata prostornog planiranja Zaštita prirodnih dobara – kontrola nad krčenjem šuma (privatne šume) Uređenje zapuštenih prirodnih površina (travnjaci) Provođenje programa udruga u području zaštite okoliša i ekologije Edukacije o zaštiti okoliša Uređenje vodotoka i očuvanje ekosistema Uvođenje mjera energetske učinkovitosti u kućanstvima i industriji

Ciljne skupine	Građani grada Klanjca, privatni šumovlasnici, udruge u sektoru ekologije
Nositelji prioriteta	Grad Klanjec, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Krapinsko-zagorske županije, Krapinsko-zagorska županija
Pokazatelji uspješnosti	Broj projekata u sektoru zaštite okoliša, izrađen plan gospodarenja šumama, broj radionica za zaštitu prirode, broj kućanstava koja koriste obnovljive izvore energije, broj poslovnih subjekata koji koriste obnovljive izvore energije, broj dokumenata prostornog planiranja

PRIORITET 3.3. NJEGOVANJE KULTURNOG STVARALAŠTVA	
Svrha prioriteta	Mjera se donosi na kulturno održiv razvoj te participativno razvijanje i provedbu kulturne politike koja potiče umjetnost, umjetničko obrazovanje te jačanje sudjelovanja građana / organizacija civilnog društva u svekolikom kulturnom životu. Predviđene aktivnosti usmjerene su na očuvanje kulturne raznolikosti, promicanje kulture kao razvojne snage društva. Svrha je osnažiti kulturno poduzetništvo, profilirati grad Klanjec kao središte kulture i tradicije te implementirati kulturnu baštinu u suvremenim uvjetima. Ključne gospodarske aktivnosti koje se temelje na kulturnoj baštini, ponajprije kulturni turizam i poduzetništvo utemeljeno na kulturnoj baštini.
Aktivnosti / projekti	Potpora djelovanju udruga u kulturi Osmišljavanje i provođenje radionica za poticanje kulturnog stvaralaštva Organizacija kulturnih manifestacija u funkciji prezentacije kulturne baštine kraja Potpora radu knjižnice i čitaonice kao mjesta promicanja kulturnog stvaralaštva, obrazovanja i djelovanja u promociji baštine Promicanje Kulturnog centra Klanjec kao centra za razvoj kulturnog stvaralaštva, čuvara povijesti, tradicije i nematerijalne kulturne baštine klanječkog kraja
Ciljne skupine	Kulturni centar Klanjec, udruge u sektoru kulture, gradska knjižnica, građani grada Klanjca, turisti
Nositelji prioriteta	Grad Klanjec, Krapinsko-zagorska županija, Matica hrvatska, Kajkaviana
Pokazatelji uspješnosti	Broj kulturnih manifestacija, broj posjetitelja kulturnih manifestacija, veličina knjižnog fonda, broj članova knjižnice, broj projekata Kulturnog centra Klanjec

CILJ 4 KVALITETNE USLUGE U RURALNOM PROSTORU

PRIORITET 4.1. UNAPREĐENJE POSTJEĆEG SUSTAVA ODGOJA I OBRAZOVANJA	
Svrha prioriteta	Ovim prioritetom želi se utjecati na povećanje kvalitete obrazovanja te uspostavu sustava koji će producirati nove vještine kroz sustav obrazovanja i osposobljavanja. Sustav obrazovanja nužno je uskladiti s EU standardima te poboljšati pedagoške standarde kroz suradnju sva tri sektora – javnog, poslovnog i civilnog. Unapređenje uvjeta za dostupnost i kvalitetu svih oblika odgoja i obrazovanja.
Aktivnosti / projekti	Izgradnja i opremanje novog dječjeg vrtića i jaslica zbog nedovoljnih prostornih kapaciteta trenutnog vrtića Povećanje postotnog iznosa sufinanciranja boravka djece u vrtiću Provođenje dodatnih odgojno-obrazovnih programa u vrtiću Opremanje škole modernom opremom u skladu sa pedagoškim standardima Postavljanje infrastrukture za uspostavu računalne mreže za e-školu Diversifikacija ponude izvannastavnih aktivnosti za učenike osnovne škole Provođenje programa cjeloživotnog učenja Promocija cjeloživotnog učenja Pružanje novčane pomoći učenicima i studentima Sufinanciranje troškova prijevoza učenicima osnovnih i srednjih škola
Ciljne skupine	Osnovna škola, dječji vrtić, učenici, studenti, obitelji s djecom s područja grada Klanjca, svi građani
Nositelji prioriteta	Grad Klanjec, Krapinsko-zagorska županija, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Ured državne uprave u Krapinsko-zagorskoj županiji
Pokazatelji uspješnosti	Broj pomoći za učenike srednjih škola, broj pomoći za studente, visina materijalnog ulaganja u osnovnu školu, broj djece u vrtiću / jaslicama, broj učenika kojima se sufinanciraju troškovi prijevoza

PRIORITET 4.2. SOCIJALNA ODGOVORNOST I PRAVDA TE JEDNAKE MOGUĆNOSTI ZA SVE	
Svrha prioriteta	Cilj prioriteta je pružiti jednake mogućnosti rasta i razvoja svih građana grada Klanjca. Osobama koje su u socijalno osjetljivom položaju u društvu pružit će se potpora kroz ciljane aktivnosti. Programom potpore obiteljima s više djece i pronatalitetnom politikom pokušat će se utjecati na smanjenje negativnog prirodnog prirasta.
Aktivnosti / projekti	Potpora za novorođenčad Sufinanciranje programa za djecu s teškoćama u razvoj Programi za socijalno isključene obitelji Sufinanciranje produženog boravka u osnovnoj školi Osmišljavanje programa i oblika institucionalne i izvaninstitucionalne pomoći za stare i nemoćne Infrastruktura prilagođena osobama s invaliditetom

	Potpora radu udruga u pružanju i širenju mreže socijalnih usluga u zajednici Uspostava logopedskog kabineta
Ciljne skupine	Osobe s invaliditetom, umirovljenici, djeca, novorođenčad, osobe kojima prijeti socijalna isključenost
Nositelji prioriteta	Grad Klanjec, obrazovne ustanove, udruge, Crveni križ, privatni investitori
Pokazatelji uspješnosti	Broj korisnika socijalnih usluga, broj mobilnih timova, broj pomoćnika / asistenata u nastavi, broj udruga koje pružaju usluge u sektoru socijalne pomoći

PRIORITET 4.3. POTICANJE ZDRAVIJEG NAČINA ŽIVOTA	
Svrha prioriteta	Stvaranje pozitivnih socijalnih pomaka kroz promicanje i poticanje vrednota zdravog načina života (sportom, aktivnim načinom života, zdravom prehranom). Podrška i međusobna suradnja svih dionika unutar i izvan lokalne zajednice radi lakše razmjene iskustva, spoznaja, ideja, aktivnosti te praktične pomoći. Ovom mjerom želi se omogućiti bolja kvaliteta okoliša, zdraviji način života te pristup uslugama koje su primjerene potrebama građana.
Aktivnosti / projekti	Održavanje i izgradnja sportskih objekata Uređenje rekreativnih sportskih objekata – šetnice, biciklističke staze, planinarske rute Izgradnja dječjih igrališta Izgradnja / obnova / rekonstrukcija Doma zdravlja Opremanje objekata primarne zdravstvene zaštite Provođenje zdravstvenog odgoja Potpora radu udruga u sektoru promocije sporta
Ciljne skupine	Građani grada Klanjca, turisti
Nositelji prioriteta	Grad Klanjec, Zavod za javno zdravstvo Krapinsko-zagorske županije, sportske i druge udruge, obrazovne ustanove
Pokazatelji uspješnosti	Broj sportskih objekata, dužina biciklističke staze / planinarske rute / šetnice, broj dječjih igrališta, broj projekata udruga u sektoru zdravstva / zdravlja

PRIORITET 4.4. STVARANJE PARTNERSKIH ODNOSA NA SVIM RAZINAMA I JAČANJE LOKALNE UPRAVE	
Svrha prioriteta	Cilj prioriteta je jačanje kapaciteta javne uprave i olakšavanje komunikacije građanstva s javnom upravom kroz uspostavu sustava javne e–uprave, uvođenje sustava kvalitete u gradsku upravu. Transparentnost javnog sustava postići će se jačanjem sposobnosti, znanja, vještina i kontinuiranim usavršavanjem službenika i

	predstavnika lokalne samouprave. Podizanje razine kvalitete zaštite stvari, imovine i ljudi kroz civilnu zaštitu, dobrovoljna vatrogasna društva te aktivnostima javne vatrogasne postrojbe. Stvaranjem partnerskih odnosa političkih opcija koje kreiraju javnu politiku Grada Klanjca doprinijet će povećanju stupnja uključenosti, motiviranosti i svijesti lokalne zajednice.
Aktivnosti / projekti	Edukacije javne uprave Unapređenje zaštite ljudskih prava i prava pojedinaca te promicanje rasne, spolne i rodne jednakosti Unapređenje kapaciteta vatrogasnih društava (DVD, JVP) kroz jačanje ljudskih i materijalnih kapaciteta Jačanje institucionalnog kapaciteta JLS kroz transparentan rad predstavničkog i izvršnog tijela Osiguravanje materijalnih preduvjeta za neometan rad službenika gradske uprave Njegovanje partnerskih odnosa s pobratimljenim gradovima / općinama pripremom i provođenjem zajedničkih projekata
Ciljne skupine	Građani, javna uprava
Nositelji prioriteta	Grad Klanjec, Ured državne uprave u Krapinsko-zagorskoj županiji, DVD, JVP
Pokazatelji uspješnosti	Broj edukacija za službenike javne uprave, broj polaznika edukacija, broj služenih prigovora na rad javne uprave, brzina izlaska na intervenciju DVD-a i JVP

6 USKLAĐENOST STRATEGIJE SA EUROPSKIM, NACIONALNIM I REGIONALNIM STRATEŠKIM CILJEVIMA U RAZDOBLJU 2014. – 2020. GODINE

Temeljem glavnih pretpostavki strateškog planiranja izrađena je ova **lokalna razvojna strategija**. Prilikom izrade Strategije primijenila su se osnovna načela koja odražavaju koncept solidarnosti. Njome se izražava moralna dimenzija društvenog sustava, koncept konkurentnosti jedinica lokalne samouprave te koncept održivosti. Prioritetni ciljevi razvoja usklađeni su sa relevantnim dokumentima na svim razinama planiranja kako bi se osigurala vertikalna kohezija razvojnih ciljeva i prioriteta i ispunili zadani prioriteti. Vremensko razdoblje za koje se Strategija izrađuje odnosi se na programsko razdoblje na razini Europske unije – period 2014. godina – 2020. godina.

Odgovorno i pro aktivno upravljanje razvojem razlog je izrade ove Strategije. To se odnosi na stvaralačko i kreativno oblikovanje budućnosti te sistematično upravljanje aktivnostima u cilju ostvarenja zadanih ciljeva. Odgovorno upravljanje odnosi se na odgovornost spram građana, uključujući i buduće generacije. U izradi Strategije, poduzete su sve aktivnosti ka osiguranju sukladnosti dokumenta s važnim strateškim dokumentima na europskoj, nacionalnoj i regionalnoj razini, a to su:

1. Na europskoj razini – Europa 2020, Promocija kulturnih i kreativnih sektora za rast i poslove u EU, URBACT program, CLLD – *Community – Led Local Development.*

2. Na nacionalnoj razini – Sporazum o partnerstvu i Nacionalni program reformi (2014.), Strategija razvoja poduzetništva u Republici Hrvatskoj 2013.–2020, Pametna specijalizacija, Program ruralnog razvoja 2014. – 2020., Strategija prometnog razvitka Republike Hrvatske, Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti Republike Hrvatske (2014. – 2020.), Strateški plan ministarstva uprave za 2014. – 2016., Strategija razvoja strukovnog obrazovanja u Republici Hrvatskoj (2008. – 2013.), nacrt Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.“, Industrijska strategija Republike Hrvatske 2014. – 2020., Strategija razvoja turizma, Akcijski plan za provedbu Strategije razvoja poduzetništva žena u Republici Hrvatskoj. 2014. – 2020., Operativni programi za razdoblje 2007. – 2013. godine,

nacrt Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“, Strategijom očuvanja, zaštite i održivog gospodarskog korištenja kulturne baštine Republike Hrvatske za razdoblje 2011.– 2015. godine.

3. Na regionalnoj razini – Strategija razvoja Krapinsko-zagorske županije 2011. – 2014., Županijski program djelovanja za mlade Krapinsko-zagorske županije 2012. – 2016., Akcijski plan za provedbu mjera Nacionalne politike za ravnopravnost spolova za razdoblje 2011. – 2015. godine na području Krapinsko-zagorske županije, Akcijski plan socijalnih usluga za 2014. godinu za Krapinsko-zagorsku županiju, Strategija razvoja ljudskih potencijala Krapinsko-zagorske županije 2014. – 2020. godine

Na razini Europske unije, Lokalna razvojna strategija usklađena je sa:

1. **Europa 2020 –** Strategija Europa 2020. donosi viziju europske socijalne tržišne ekonomije za 21. stoljeće. Predlažu se tri prioriteta koji se međusobno nadopunjuju: pametan rast - razvijanjem ekonomije utemeljene na znanju i inovaciji; održiv rast - promicanje ekonomije koja učinkovitije iskorištava resurse, koja je zelenija i konkurentnija te uključiv rast - njegovanje ekonomije s visokom stopom zaposlenosti koja donosi društvenu i teritorijalnu povezanost. S tom namjerom Europska komisija predlaže sljedeće glavne ciljeve EU: 75 % populacije u dobi između 20- 64 godina trebalo bi biti zaposleno; 3% BDP-a EU treba investirati u istraživanje i razvoj; treba ispuniti klimatsko-energetske ciljeve „20/20/20“ (uključujući i povećanje do 30% smanjenja emisije ukoliko okolnosti dozvoljavaju); postotak osoba koje rano napuste školovanje trebao bi biti ispod 10%, a najmanje 40% mlađe generacije trebalo bi završiti tercijarni stupanj obrazovanja te bi 20 milijuna manje ljudi trebalo biti u opasnosti od siromaštva.
2. **CLLD –** ***Community – Led Local Development*** – Europska unija daje smjernice za planiranje lokalnog razvoja u cilju maksimalnog iskorištavanja strukturnih fondova. Primijenjena metodologija koja se primjenjuje fokusira se na lokalne razine, a u razvoj se uključuju lokalne razvojne grupe (LAG). Sami ciljevi se planiraju u odnosu na lokalne potrebe i potencijale te razvoj uključuje inovativne pristupe lokalnom kontekstu, umrežavanje i suradnju.
3. **URBACT –** program Europske unije koji promiče razmjenu i obrazovne programe namijenjene održivom urbanom razvoju. Omogućuje da gradovi, zajedničkim djelovanjem,

razvijaju rješenja za urbane izazove i time se pozicioniraju kao ključni dionik u kompleksima društvenim promjenama. U skladu je sa postavljenim smjernicama rasta Lisabon - Gothenburg strategija koja prioritizira konkurentnost, rast i zapošljavanje.

4. **Promocija kulturnih i kreativnih sektora za rast i poslove u EU** - razmatra promociju modernog nadzornog okruženja te niz političkih inicijativa. Komisija želi Strategijom potaknuti jače partnerstvo između različitih politika, osobito kulture, turizma, industrije, obrazovanja, ekonomije, urbanog i regionalnog razvoja te prostornog planiranja. Također, planira se pokrenuti EU financiranje ka povećanju podrške za sektore, posebice kroz predloženi program Kreativna Europe 2014. – 2020., koji iznosi 1.8 milijarde €, te kroz fondove Kohezijske politike.

Na razini Republike Hrvatske, Lokalna razvojna strategija usklađena je sa:

1. **Sporazum o partnerstvu i Nacionalni program reformi** (2014) u Republici Hrvatskoj formulira prioritete Vlade za smanjenje nezaposlenosti i uočavanje neusklađenosti i manjkavosti, očuvanje radnih mjesta i sprječavanje daljnje nezaposlenosti, te daljnjem radu na fleksibilnom i mobilnom tržištu rada, povezujući obrazovanje i tržište rada putem Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (HKO), te poboljšanje djelotvornosti institucija tržišta rada.
2. **Strategija razvoja turizma –** glavni ciljevi spomenute Strategije usmjereni su na obogaćivanje postojećih i generiranje novih turističkih sadržaja i doživljaja, sustavno podizanje razine znanja, vještina i obrazovanja turističkih djelatnika, čime će se kontinuirano unaprjeđivati postojeća kvaliteta i izvrsnost usluge, stvaranje preduvjeta za jačanje poduzetništva, čime će se omogućiti ulazak u novi investicijski ciklus, stvaranje novih radnih mjesta i samozapošljavanje, učinkovito brendiranje Hrvatske i njenih turističkih regija, čime će se postići kvalitativno diferenciranje od konkurencije i osiguranje tržišne prepoznatljivosti.
3. **Strategija razvoja poduzetništva u Republici Hrvatskoj 2013.-2020.** donosi se u skladu s Ekonomskim programom Republike Hrvatske 2013. godine. Cilj je jačanje poduzetničkog potencijala i unapređenje kulture poduzetništva. Gospodarstvo i poduzetništvo, kako Republike Hrvatske tako i Europske unije, dugoročno će napredovati samo ako veliki broj hrvatskih građana prepozna poduzetništvo kao atraktivnu opciju. Strateški ciljevi odnose se na unapređenje ekonomske uspješnosti maloga gospodarstva u sektorima proizvođačkih i uslužnih djelatnosti većim razvijanje raznih financijskih mogućnosti za subjekte maloga gospodarstva i uklanjanje financijskog jaza za malo gospodarstvo, pružanje potpore

osnivanju novih poduzeća, rast broja aktivnih poduzeća i jačanje institucija koje pružaju potporu poduzetnicima kako bi se na taj način pridonijelo ravnomjernijem i uravnoteženom razvoju hrvatskih regija, pružanje potpore većem razvoju subjekata maloga gospodarstva jačanjem njihove uprave, uvođenjem i djelovanjem većeg broja visokokvalificiranih zaposlenika te podupiranjem cjeloživotnog učenja zaposlenih u subjektima maloga gospodarstva.

4. **Strateški plan ministarstva uprave za 2014.-2016. – glavni ciljevi ovog strateškog područja su: un**aprijediti sustav javne uprave, izgraditi korisnički usmjerenu upravu, unaprijediti stručnost i kvalitetu u pružanju upravnih usluga, unapređenje kvalitete javnih usluga kroz djelotvornu primjenu ICT-a u radu javne uprave.
5. **Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014. - 2020. i Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. –** Strategija razvoja grada Klanjca usklađena je sa investicijskim prioritetima: razvoj infrastrukture širokopojasne mreže sljedeće generacije u područjima bez infrastrukture širokopojasne mreže sljedeće generacije i bez dovoljno komercijalnog interesa (operatera na tržištu elektroničkih komunikacija); povećanje korištenja ICT-a u komunikaciji između građana i javne administracije putem uspostave ICT strukture i ˝software˝ rješenja; olakšanje pristupa izvorima financiranja za male i srednje velike poduzetnika; stvaranje povoljnih uvjeta za poduzetništvo uspostavom visoko-kvalitetne poslovne podrške; unapređenje rezultata i rasta MSP-a; poboljšanje inovativnosti MSP-a, promicanje energetske učinkovitosti i upotrebe OIE te smanjenje potrošnje energije u proizvodnim industrijama; promicanje učinkovitog korištenja energetskih izvora i smanjenje korištenja energije u privatnom uslužnom sektoru (turizam, uredski prostor i trgovina); energetska obnova javnih zgrada i zgrada stambenog sektora koji su energetske klase D ili niže; poboljšanje sustava javne energetske infrastrukture – rasvjete i toplinarstva; poboljšanje sustava gospodarenja otpadom s ciljem povećanja odvojenog prikupljanja i recikliranja / uporabe otpada; poboljšanje stanja voda (vodnih tijela) kroz razvoj sustava i mreže odvodnje te pročišćavanje otpadnih voda; poboljšanje zaštite i korištenja kulturne baštine u svrhu razvoja turističke ponude i usluga; poboljšanje djelotvornog upravljanja zaštićenim područjima kroz razvoj posjetiteljske infrastrukture, jačanje regionalne mobilnosti i povezanosti kroz poboljšanje regionalnih cesta, eliminaciju regionalnih cestovnih uskih grla i sigurnosnih crnih točaka; poboljšanje teritorijalne kohezije i povezanosti te dostupnosti fizički izoliranih područja, poboljšanje pristupa visoko kvalitetnim zdravstvenim uslugama putem prijelaza sa institucionalne skrbi na skrb u zajednici, poboljšanje socijalne infrastrukture s

ciljem smanjenja siromaštva i regionalnih nejednakosti te omogućavanje pristupa uslugama na lokalnoj razini; unapređivanje životnih uvjeta u ugroženim područjima putem podrške uključivom rastu s ciljem smanjenja socijalne nejednakosti, isključenosti i siromaštva

6. **Operativni programi za razdoblje 2007. – 2013. godine** – usklađuju investicijske prioritete i mjere Republike Hrvatske u prošlom programskom razdoblju u sektorima prometa, okoliša, regionalne konkurentnosti i ljudskih potencijala. Strategija razvoja grada Klanjca usklađena je s mjerama u operativnim programima i fokusira se na poboljšanje komunalne infrastrukture, uspostavu održivog prometnog sustava, razvoj ljudskih potencijala i ustanova za obrazovanje te promiče učinkovitu javnu upravu.
7. **Pametna specijalizacija** je novi koncept politike inovacija osmišljen kako bi se promicalo učinkovito djelotvorno korištenje investicija u istraživanje. Cilj je potaknuti regionalne inovacije u cilju postizanja gospodarskog rasta i prosperiteta, omogućujući da se regije usredotočite na njihove prednosti. Izgrađenost na čvrstim analizama regionalnih sredstava i tehnologije cilj je Strategija pametne specijalizacije. To bi također trebalo uključivati analizu potencijalnih partnera u drugim regijama.
8. **Akcijski plan za provedbu Strategije razvoja poduzetništva žena u Republici Hrvatskoj. 2014. – 2020. –** akcijski plan predstavlja niz mjera i aktivnosti koje će se provoditi za postizanje zadanih ciljeva: poboljšanje usklađenosti i umreženosti javnih politika, poboljšanje sustavne podrške poduzetništvu žena, uvođenje poduzetništva žena u cjelokupnu institucionalnu infrastrukturu te promocija poduzetništva žena.
9. **Industrijska strategija Republike Hrvatske 2014. - 2020. -** procjenjuje kako će se povećati stopa zaposlenosti do 5 postotnih bodova do 2020, s naglaskom na srednje visoke tehnologije proizvodnje, komunikaciju i informatiku, u skladu s pametnim specijalizacijskim okvirima, a imajući u vidu zahtjeve rastućeg "zelenog gospodarstva". To zahtijeva znatna ulaganja u razvoj nastavnih planova i programa, atraktivnost i kvalitetu strukovnog obrazovanja i naukovanja, uz zadržavanje ljudskog kapitala starijih radnika već zaposlenih radnika, kao i sustav koordinacije i suradnje između poslovnog, obrazovnog sustava i znanstveno-istraživačkog sektora.
10. **Strategija prometnog razvitka Republike Hrvatske –** predstavlja smislen i planski razvoj prometnog sektora u Republici Hrvatskoj, a obuhvaća 6 prethodno izrađenih sektorskih prometnih strategija od kojih su za Lokalnu razvojnu strategiju grada Klanjca bitne – ceste, javna gradska, prigradska i regionalna mobilnost.

11. **Strategija razvoja sustava strukovnog obrazovanja u Republici Hrvatskoj 2008. – 2013. -** izazovi brzog razvoja novih znanja i tehnologija, čestih promjena na tržištu rada i sve veće potražnje za visoko kvalificiranom radnom snagom, demografskog starenja stanovništva, procesa globalizacije i pristupanja Republike Hrvatske Europskoj Uniji kao središnji prioritet nameću razvoj društva temeljenog na znanju i procesu cjeloživotnog učenja. Strategija razvoja sustava strukovnog obrazovanja u Republici Hrvatskoj 2008. – 2013. oslanja se i na načela i ciljeve Lisabonske deklaracije Obrazovanje i stručno usavršavanje do 2010. godine iz 2000. godine koja poziva zemlje članice na osuvremenjivanje obrazovnih sustava kako bi Europska unija postala najkonkurentnija i najdinamičnija ekonomija utemeljena na znanju. Europski prioriteti i strategije razvoja strukovnog obrazovanja potvrđeni su i u Kopenhaškoj deklaraciji (2002.), Izjavama iz Maastrichta (2004.) i Helsinkija (2006). Ciljevi donošenja S*trategije razvoja sustava strukovnog obrazovanja u Republici Hrvatskoj 2008. – 2013.* su: odrediti pravce razvoja strukovnog obrazovanja i načina njihove realizacije, utvrditi parametre promjena strukovnog obrazovanja, uspostaviti mehanizme sustavnog praćenja i ostvarivanja ciljeva, promicati jednaka prava i uvjete učenja za sve, promicati strukovno obrazovanje i osposobljavanje, unaprijediti kvalitetu strukovnog obrazovanja te izgraditi mehanizme usporedivosti i priznavanja hrvatskih strukovnih kvalifikacija u Europi (Europski kvalifikacijski okvir).
12. **Program ruralnog razvoja 2014. – 2020. -** definira način na koji će se dostići ciljevi Zajedničke poljoprivredne politike, a odnose se konkurentnost poljoprivrede, održivo gospodarenje resursima i uravnotežen razvoj ruralnih područja.
13. **Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti Republike Hrvatske (2014. – 2020.) -** bazira se na osiguravanju uvjeta za ostvarenje tri glavna cilja: borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti te smanjenje nejednakosti u društvu; sprječavanje nastanka novih kategorija siromašnih, kao i smanjenja broja siromašnih i socijalno isključenih osoba; uspostava koordiniranog sustava potpore skupinama u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti. Važno je istaknuti kako je anti diskriminacijska politika polazni princip u ostvarenju navedenih prioriteta i ciljeva. Strateška područja sadrže nekoliko glavnih strateških aktivnosti te načine njihove provedbe koje će se detaljnije razraditi u okviru trogodišnjeg programa provedbe na nacionalnoj razini, a koji će zahtijevati izradu odgovarajućih dokumenata na regionalnoj i lokalnoj razini. Dokument zastupa aktualnu europsku i međunarodnu politiku i sadrži poveznice s europskim i međunarodnim dokumentima ovoga karaktera te planira korištenje europskih i međunarodnih fondova za

realizaciju dijela predviđenih strateških aktivnosti.

14. **Strategija očuvanja, zaštite i održivog gospodarskog korištenja kulturne baštine Republike Hrvatske za razdoblje 2011.–2015.** - sadrži smjernice i mjere kao okvir za konkretne razvojne projekte za održivo korištenje kulturne baštine. Ciljevi navedeni u Strategiji obuhvaćaju stvaranje sveobuhvatne osnove za korištenje kulturne baštine kao razvojnog resursa u skladu sa smjernicama razvoja kulture i zaštite kulturne baštine te regionalnog razvoja i gospodarskog razvoja u cjelini, kao i sa standardima EU-a te međunarodnih institucija; osiguravanje pouzdanog institucionalnog i programskog temelja koji jamči uvjete za identificiranje, pripremu i kandidiranje projekata za sredstva državnih institucija Republike Hrvatske, fondova EU-a i međunarodnih institucija te drugih izvora financiranja; razvijanje i osnaživanje sposobnosti i vještina stručnjaka u Ministarstvu kulture i drugim tijelima državne uprave i organizacijama, te stručnjaka i nositelja razvoja u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za uspješno pripremanje i upravljanje projektima održivog korištenja kulturne baštine; jačanje partnerstva (sudjelovanje javnosti) i informiranje stručne i šire javnosti o važnosti kulturne baštine kao razvojnog resursa i mogućnostima njezina gospodarskog korištenja u skladu s načelima i praksom održivog razvoja.

Na regionalnoj razini, Strategija je usklađena sa strateškim dokumentima:

1. **Strategija razvoja Krapinsko-zagorske županije 2011. – 2015.** - županijska razvojna strategija je temeljni planski dokument namijenjen planiranju održivog društveno-gospodarskog razvoja svake županije. Sva 4 cilja razvoja Krapinsko-zagorske županije predočene su smjernice poboljšanja kvalitete života i poticanje zapošljavanja, obrazovanja i socijalnog uključivanja.
2. **Strategija razvoja ljudskih potencijala Krapinsko-zagorske županije 2014. – 2020.** – osnovni cilj strategije je dostizanje veće zaposlenosti uz konkurentno društveno i odgovorno gospodarstvo. Strategija razvoja grada Klanjca usklađena je sa Strategijom razvoja ljudskih potencijala utoliko što doprinosi postizanju navedenih ciljeva: Unapređenje znanja, vještina i kompetencija u funkciji konkurentnog gospodarstva; razvoj i usklađivanje programa obrazovanja s potrebama tržišta rada te povećanje razine zapošljivosti, produktivnosti i socijalne kohezije.
3. **Županijski program djelovanja za mlade Krapinsko-zagorske županije 2012. – 2016**. – programom djelovanja za mlade definiraju se aktivnosti usmjerene na podupiranje razvoja u

području obrazovanja i informatizacije, zapošljavanja i poduzetništva, socijalne politike, zdravstvene zaštite, aktivnog sudjelovanja mladih u društvu, izgradnja civilnog društva i volonterskog rada, kulture mladih i slobodnog vremena te mobilnosti, informiranja i savjetovanja. Program usmjerava aktivnosti u socijalno poduzetništvo, ekologiju, kulturu i ravnopravnost te održivi razvoj.

4. **Akcijski plan za provedbu mjera Nacionalne politike za ravnopravnost spolova za razdoblje 2011. – 2015. godine na području Krapinsko-zagorske županije –** planom se promiče ravnopravnost spolova kao temeljna ustavna vrednota. U skladu s tim, osmišljavaju se aktivnosti koje će rezultirati podizanjem znanja i svijesti o ljudskim pravima žena i ravnopravnosti spolova s naglaskom na projekte usmjerene na pružanje pomoći ženama žrtvama nasilja, ženama s invaliditetom i pripadnicama nacionalnih manjina. U dijelu tržišta rada i poduzetništva, potpomagat će se aktivnosti usmjerene na unapređenje konkurentnosti žena na tržištu rada te ojačati poduzetništvo žena. Poticat će se veće sudjelovanje muškaraca u brizi oko djece i ojačati institucionalna skrb za djecu te starije i nemoćne članove/ice obitelji.
5. **Akcijski plan socijalnih usluga za 2014. godinu za Krapinsko-zagorsku županiju –** akcijski plan usmjeren je na pružanje socijalnih usluga za djecu i mlade u riziku kroz aktivnosti udomiteljstva, te osnivanje mobilnih timova za ranu intervenciju te edukacijsko.-rehabilitacijskih skupina za djecu predškolske dobi. Usporedo s ovim aktivnostima, osmišljene su aktivnosti i za stare i nemoćne u vidu osnivanja savjetovališta za oboljele, dnevnih centara te promicanje volonterstvo pri pružanju socijalnih usluga. Akcijski plan predviđa i aktivnosti za dugotrajno nezaposlene osobe u vidu osnivanja klubova podrške, osmišljavanja novih oblika zapošljavanja i promoviranje socijalnog poduzetništva.
6. **Strategija održivog korištenja energije Krapinsko-zagorske županije -** prihvaća koncept održivog razvitka Županije u cilju zaštite njezinih ljudskih i prirodnih resursa; usmjerava se na strateško poticanje korištenja obnovljivih izvora kao domaćih, sigurnih i čistih izvora energije; pruža kontinuiranu podršku učinkovitom korištenju energije u svim sektorima ljudskog djelovanja - zgradarstvu, prometu, industriji, poljoprivredi te se usuglašava s institucionalnim i zakonskim okvirima na nacionalnoj i EU razini.

7 PROVEDBA STRATEGIJE

Strategija se provodi ispunjavanjem zadanih ciljeva i prioriteta implementacijom projekata i aktivnosti koje provode glavni dionici lokalnog razvoja. U glavne dionike lokalnog razvoja ubrajamo:

1. Grad Klanjec kao jedinicu lokalne samouprave koja je pokretač razvoja; svojim aktivnostima navedenim u Planu razvojnih programa i proračunu doprinosi dostizanju zadanih ciljeva;
2. Javna uprava, jedinica regionalne samouprave – Krapinsko-zagorska županija, tijela državne uprave i tijela u vlasništvu Krapinsko-zagorske županije svojim redovnim aktivnostima i projektima / programima mogu doprinijeti ostvarenju ciljeva razvoja;
3. Ostali dionici – privatni i civilni sektor koji kroz svoje aktivnosti i programe doprinose postizanju definiranih ciljanih vrijednosti razvoja.

Kako bi se funkcionalno planiralo provođenje Strategije, a poštujući načela partnerstva i suradnje, izrađuju se akcijski planovi provedbe za navedena tri sektora / tri vrste glavnih dionika u procesu provedbe Strategije.

Grad Klanjec izrađuje Akcijski plan provedbe koji je usklađen sa programskom proračunskom klasifikacijom. Tako Akcijski plan preuzima ulogu Plana razvojnih programa sukladno Zakonu o proračunu. Na taj način se povezuje proračunsko planiranje sa strateškim planiranjem.

Kako bi se imao pregled nad aktivnostima koje su izvan područja utjecaja Grada Klanjca kao jedinice lokalne samouprave, a s ciljem osiguravanja međusobne sukladnosti planiranih aktivnosti, izrađuje se Baza projekata koja ukazuje na planirane investicije ostalih dionika te javne nacionalne / regionalne uprave, a koje su u skladu s definiranim ciljevima razvoja.

7.1 Akcijski plan

Akcijski plan implementacije daje pregled prioritetnih projekata i mjera, uključujući njihove veze sa strateškim i sektorskim ciljevima, kao i najbitnije elemente za njihovu implementaciju. Akcijski plan provedbe Strategije izrađuje se jednom godišnje i usvaja zajedno sa proračunom za narednu fiskalnu godinu, a prema obrascu u PRILOGU II.

Za aktivnosti i mjere čija realizacija započinje u prvoj godini, u odgovarajućem formatu sažeto se navode elementi važni za planiranje i praćenje njihove implementacije: naziv programa / aktivnosti, proračunska klasifikacija, plan financijskih sredstava za narednu godinu te projekcije za naredne dvije, pokazatelji rezultata, polazne vrijednosti u baznoj godini (godini sastavljanja Akcijskog plana) te ciljane vrijednosti za tri godine. Akcijski plan preuzima ulogu Plana razvojnih programa sukladno Zakonu o proračunu i predstavlja strateško-planski dokument koji stvara dobru pretpostavku za povezivanje svih strateških dokumenata jedinice sa proračunskim planiranjem.

Pokazatelji rezultata sastavni su dio akcijskog plana kako bi se pratila uspješnost provedbe. Indikatori, odnosno pokazatelji rezultata, definirani su na razini prioriteta u svakom cilju te su sistematično, sa polaznom vrijednosti u 2013. godini te ciljanom vrijednosti u 2020. godini, prikazani u tablici 3.

Osnova za pripremu Akcijskog plana je koordinacija među glavnim dionicima lokalnog razvoja koji su navedeni u institucionalnom okviru. Nositelj pripreme Akcijskog plana su službenici gradske uprave uz intenzivnu suradnju sa Partnerskim vijećem i predstavničkim tijelom Grada. Akcijski plan priprema se zajedno s proračunom za narednu fiskalnu godinu, a u skladu sa definiranim proračunskim stavkama i aktivnostima. Svaka proračunska stavka mora biti usklađena sa definiranim ciljem i prioritetom razvoja u Strategiji te funkcionalno usklađena sa strukturom Akcijskog plana (Prilog II). Akcijski plan usvaja se zajedno sa usvajanjem prijedloga proračuna za narednu fiskalnu godinu na sjednici gradskog vijeća.

TABLICA 3 - Pregled indikatora po ciljevima i prioritetima

CILJ	PRIORITET	INDIKATOR	JEDINCIA MJERE	IZVOR PODATKA	TRENUTNA VRIJEDNOST (2013.)	CILJANA VRIJEDNOST (2020.)
OSNAŽIVANJE GOSPODARSTVA, KONKURENTNO PODUZETNIŠTVO I OBRTNIŠTVO	1.1. Stvaranje poticajnog okruženja za razvoj poduzetništva i obrtništva	Površina zemljišta zone u vlasništvu Grada Klanjca	M^2	Grad	37.800	10.000
		Broj poduzetnika u zoni	Broj	Grad	3	12
		Broj novih investitora	Broj	Grad	0	9
		Broj odobrenih subvencija za poduzetničke kredite	Broj	Grad	3	20
		Broj zaposlenih u zoni	Broj	Grad	130	230
		Izgrađenost komunalne i cestovne infrastrukture u zoni	%	Grad	15	100
	1.2. Razvoj novih turističkih inicijativa	Smještajni kapaciteti	Broj	TZ Grada Klanjca	23	100
		Broj noćenja	Broj	TZ Grada Klanjca	274	4000
		Broj posjetitelja manifestacija	Broj	TZ Grada Klanjca	3500	12000
		Broj manifestacija	Broj	TZ Grada Klanjca	6	12
		Broj obnovljenih objekata kulturne baštine uključenih u turističku ponudu	Broj	TZ Grada Klanjca, Grad Klanjec	6	10
		Broj turističkih proizvoda uvrštenih u ponudu KZŽ	Broj	TZ Grada Klanjca	4	11
	1.3. Razvoj poljoprivrednih djelatnosti	Prosječna veličina zemljišta po kućanstvu	ha	APRRR	0,8	1,5
		Površina obrađenog poljoprivrednog zemljišta	ha	APRRR	525,66	700
		Broj projekata u sektoru poljoprivrede i promocije	Broj	Grad	0	3

CILJ	PRIORITET	INDIKATOR	JEDINCIA MJERE	IZVOR PODATKA	TRENUTNA VRIJEDNOST (2013.)	CILJANA VRIJEDNOST (2020.)
FUNKCIONALNA PROEMTNA I KOMUNALNA INFRASTRUKTURA	2.1. Uređena prometna infrastruktura u funkciji razvoja zajednice	Broj saniranih klizišta	Broj	Grad Klanjec	2	10
		Dužina modernizirane željezničke mreže	km	Grad Klanjec, HŽ	0	6
		Dužina moderniziranih / saniranih županijskih cesta	km	Grad Klanjec, ŽUC	14	20
		Dužina sanirane / modernizirane državne ceste	km	Grad Klanjec / HC	0	4
		Dužina izgrađene / modernizirane nerazvrstane ceste	km	Grad Klanjec	24,5	40
		Dužina nogostupa	km	Grad Klanjec	2,2	5
	2.2. Uspostavljena komunalna infrastruktura i podizanje kvalitete života	Broj zelenih otoka	Broj	Grad Klanjec	4	10
		Broj priključaka na kanalizacijsku mrežu	Broj	Grad Klanjec, Zagorski vodovod	213	500
		Dužina kanalizacijske mreže	km	Grad Klanjec, Zagorski vodovod	4	10

CILJ	PRIORITET	INDIKATOR	JEDINCIA MJERE	IZVOR PODATKA	TRENUTNA VRIJEDNOST (2013.)	CILJANA VRIJEDNOST (2020.)
KULTURNO-POVIJESNA BAŠTINA, ZNANJE I ISKUSTVO U FUNKCIJI ODRŽIVOG RAZVOJA ZAJEDNICE	3.1. Očuvanje kulturno – povijesne osnove	Broj obnovljenih objekata kulturne baštine	Broj	TZ Grada Klanjca	6	10
		Broj novo-uspostavljenih kulturno-umjetničkih institucija	Broj	TZ Grada Klanjca	3	4
		Broj turističkih paketa koji uključuju posjet uspostavljenim kulturnim objektima	Broj	TZ Grada Klanjca	2	9
	3.2. Održivo upravljanje okolišem i planiranje budućih zahvata u prostoru	Broj projekata u sektoru zaštite okoliša	Broj	Grad Klanjec	2	8
		Izrađen plan gospodarenja šumama	DA / NE	Grad Klanjec	NE	DA
		Broj radionica za zaštitu prirode	Broj	Grad Klanjec	1	10
		Broj kućanstava koja koriste obnovljive izvore energije	Broj	Grad Klanjec	10	30
		Broj dokumenata prostornog planiranja	Broj	Grad Klanjec	3	6
	3.3. Njegovanje kulturnog stvaralaštva	Broj kulturnih manifestacija	Broj	Grad Klanjec, TZ Grada Klanjca	32	45
		Broj posjetitelja kulturnih manifestacija	Broj	Grad Klanjec, TZ Grada Klanjca	2240	4500
		Veličina knjižnog fonda	Broj građe	Grad Klanjec, gradska knjižnica	30853	50500
		Broj članova knjižnice	Broj	Grad Klanjec, gradska knjižnica	428	750
		Broj projekata Kulturnog centra Klanjec	Broj	Grad Klanjec, Kulturni centar	2	5

CILJ	PRIORITET	INDIKATOR	JEDINCIA MJERE	IZVOR PODATKA	TRENUTNA VRIJEDNOST (2013.)	CILJANA VRIJEDNOST (2020.)
KVALITETNE USLUGE U RURALNOM PROSTORU	4.1. Unapređenje postojećeg sustava odgoja i obrazovanja	Broj danih pomoći za učenike srednjih škola	Broj	Grad Klanjec	12	20
		Broj danih pomoći za studente	Broj	Grad Klanjec	6	10
		Visina materijalnog ulaganja u osnovnu školu	000 kuna	Grad Klanjec, KZŽ, OŠ	0	1
		Broj djece u vrtiću i jaslicama	Broj	Grad Klanjec	41	70
		Broj učenika kojima se sufinanciraju troškovi prijevoza	Broj	Grad Klanjec	97	110
	4.2. Socijalna odgovornost i pravda te jednake mogućnosti za sve	Broj korisnika socijalnih usluga	Broj	Grad Klanjec	39	20
		Broj mobilnih timova	Broj	Grad Klanjec	0	1
		Broj pomoćnika / asistenata u nastavi	Broj	Grad Klanjec	1	2
		Broj udruga koje pružaju pomoć u sektoru socijalne potpore	Broj	Grad Klanjec	1	2
	4.3. Poticanje zdravijeg načina života	Broj sportskih objekata	Broj	Grad Klanjec	7	12
		Dužina biciklističke staze / planinarske rute / šetnice	km	Grad Klanjec, TZ Grada Klanjca	6,5	20
		Broj dječjih igrališta	Broj	Grad Klanjec	5	8
		Broj projekata udruga u sektoru zdravstva / zdravlja	Broj	Grad Klanjec	2	6
	4.4. Stvaranje partnerskih odnosa na svim razinama i jačanje lokalne uprave	Broj edukacija za službenike javne uprave	Broj	Grad Klanjec	7	15
		Broj polaznika edukacija za javnu upravu	Broj	Grad Klanjec	5	7
		Broj službenih prigovora na rad javne uprave	Broj	Grad Klanjec	0	0
		Brzina izlaska na intervenciju DVD-a	minuta	DVD	5	5
		Brzina izlaska na intervenciju JVP-a	minuta	JVP	1	1

7.2 Baza projekata grada Klanjca

Osim Akcijskog plana koji se izrađuje za razinu proračunskog planiranja i predstavlja operacionalizaciju strategije kroz Plan razvojnih programa, u svrhu praćenja provedbe Strategije izrađuje se Baza projekata grada Klanjca. Ova Baza pruža uvid u aktivnosti / projekte / mjere koje provode identificirani glavni dionici (gospodarski subjekti, javne tvrtke, institucije, županija, civilni sektor), a direktno doprinose ostvarenju zadanih ciljeva Strategije.

Baza projekata uspostavlja se nakon službenog usvajanja Strategije od strane gradskog vijeća. Po usvajanju Strategije, gradske službe pripremaju poziv za dostavu projektnih prijedloga te stvaraju Bazu projekata.

Svrha Baze projekata nije financiranje projekata, već se Baza uspostavlja radi sustavnog pregleda aktivnosti na području grada pri čemu se vlasništvo nad projektnom idejom u potpunosti poštuje. Baza mora okupiti veći broj projekata šireg kruga dionika koji ciljaju na ostvarivanje različitih prioriteta razvoja navedenih u ovoj Strategiji.

Poziv za dostavu projektnih prijedloga objavljuje se jednom godišnje. Projekti i projektne ideje prikupljaju se putem obrasca čiji je sadržaj prikazan u Prilogu 3. Prikupljeni projekti sistematično se prikazuju u Bazi čiji je sadržaj prikazan u Prilogu 4. Statusi prikupljenih projekata ažuriraju se jednom godišnje.

Baza projekata analizira se jednom godišnje u svrhu davanja izvješća Partnerskom vijeću za izradu Strategije te gradskom vijeću. Analiza Baze projekata grada Klanjca prikazuje:

1. Broj projekata obzirom na sektor
2. Broj projekata obzirom na vrijednost;
3. Broj i vrstu projekata obzirom na organizacijski oblik nositelja projekta;
4. Broj i vrstu projekta obzirom na tehničku pripremljenost projekta;
5. Broj projekata obzirom na fazu u kojoj se projekt nalazi.

Pripremljena analiza projekata u Bazi projekata grada Klanjca sastavni je dio Narativnog izvješća o provedbi projekta.

7.3 Financijski okvir

Financijski okvir Strategije razvoja grada Klanjca važan je upravljački alat te omogućuje:

1. Sustavno i pravovremeno planiranje i osiguravanje potrebnih izvora financiranja;
2. Poštivanje načela komplementarnosti financijskih izvora i udruživanja financijskih sredstava potrebnih za provedbu Strategije;
3. Praćenje očekivanih izdataka realizacije Strategije i planova te njihovo korigiranje i prilagođavanje raspoloživim financijskim izvorima.

Plan je prilagođen trogodišnjem ciklusu proračunskog planiranja koji podrazumijeva detaljno planiranje za prvu godinu i orijentacijski za ostale dvije sa stalnim ponavljanjem ovog načela. Time se jasno pokazuje veza proračunskog planiranja sa ostalim izvorima financiranja što indikativni plan čini ključnim alatom za planiranje i praćenje financiranja Strategije.

Kako bi se mogao izraditi kvalitetni financijski plan provedbe, nužne su podloge za njegovu izradu, a to su:

1. Akcijski plan provedbe;
2. Okvirna financijska sredstva predviđena za provedbu mjera definiranih sektorskim programima;
3. Procjena proračunskih mogućnosti i kreditnog potencijala;
4. Procjena financijskih sredstava iz drugih izvora financiranja u što spadaju nacionalna sredstva, europski fondovi, donacije, sredstva javnih poduzeća, privatnog sektora, građana; nužno je predvidjeti opseg i mogućnost njihovog korištenja za implementaciju pojedinih mjera.

Osnovna struktura indikativnog financijskog plana prikazana je u Prilogu 5. Financijski okvir provedbe prikazan je kao skup prioritetnih projekata i mjera neposredno vezanih sa relevantnim ciljevima i mjerama. Sumiranjem financijskih iznosa za svaku godinu dolazi se do zbirnog pregleda izdataka po godinama i izvorima financiranja. Financiranje se zatim usklađuje sa dinamikom proračuna – proračunskih prihoda i rashoda (projekcije) te prema raspoloživosti ostalih izvora financiranja, prebacivanjem izdataka između godina, mjera i projekata.

8 PRAĆENJE PROVEDBE STRATEGIJE

U prethodnom poglavlju opisani su funkcionalni alati provedbe Strategije kako bi se postigla koordiniranost i usmjerenost financijskih ulaganja za postizanje definiranih ciljeva. Praćenje provedbe putem sistematiziranog obrasca dobivaju se potrebne povratne informacije o ulaganjima glavnih dionika s jedne strane (financijsko izvješće) te status, odnosno postignute vrijednosti, zadanih indikatora.

Financijske i kvalitativne povratne informacije koje se prikupe kroz pripremu Izvješća o provedbi indikator su za izradu Akcijskog plana i usmjeravanja sredstava u prioritete koji se dostižu zadane vrijednosti ili ukazuju na potrebu redefiniranja postavljenih ciljeva. Ujedno, tijekom provedbe i praćenja provedbe, Izvješće o provedbi može ukazati da je određeni cilj / prioritet postignut te da nisu potrebna daljnja izdašnija ulaganja te da se sredstva i aktivnosti mogu preusmjeriti / kanalizirati u druge prioritete koji nisu dostigli zadane parametre. Sumirano, sama svrha praćenja provedbe Strategije je osiguravanje dovoljno informacija za nositelje provedbe strategije za donošenje ocjena o ključnim elementima, a to su:

1. Uspješnost postizanja ciljeva u promatranom razdoblju;
2. Razlozi za nedostizanje postavljenih ciljeva i promišljanje o mogućim rješenjima;
3. Adekvatnost planiranja resursa za dostizanje ciljeva, odnosno prijedlozi za realokaciju resursa u slučaju potrebe;
4. Financijska učinkovitost mjera
5. Partnerstvo s ključnim socio-ekonomskim dionicima.

Jedan od glavnih identificiranih rizika u procesu strateškog planiranja je upravo sustavno neprovođenje zadanih mjera / prioriteta / ciljeva. Kako bi se maksimalno anulirala pojavnost rizika, predložene su mjere, odnosno definirani su minimalni zahtjevi koje je potrebno ispuniti kako bi se osigurala provedba Strategije:

1. Nositelji Strategije (gradsko vijeće, gradska uprava, Partnersko vijeće za izradu Strategije) izrađuju Akcijski plan (postupak opisan u Poglavlju 7);
2. Izrađuje se financijski okvir provedbe Strategije koji procjenjuje kapacitete lokalnog proračuna i ostale izvore (Poglavlje 7);
3. Prikupljaju se projekti u Bazi projekata (Poglavlje 7)

4. Prati se provedba Strategije putem metodološki usklađenog procesa sa regionalnom razinom (Poglavlje 8.1.).

8.1 Izvještavanje o provedbi Strategije

Osnovni ciljevi izvještavanja o provedbi Strategije su:

- Cilj 1 – prikazivanje provedenih razvojnih mjera / aktivnosti u jednoj kalendarskoj / fiskalnoj godini;
- Cilj 2 – prikaz postignutih rezultata provedenih razvojnih mjera i praćenje pomoću zadanih indikatora.

Praćenje financijskog i kvalitativnog učinka provedenih mjera vrši se putem pripreme godišnjeg Izvješća o provedbi Strategije. Izvješće se sastoji od financijskog i narativnog dijela (Prilog 6). U financijskom izvještaju se ukratko opisuje koje su sve razvojne mjere poduzete u izvještajnom razdoblju te se daje kratak izvještaj o financiranju provedbe skupine razvojnih mjera u izvještajnom razdoblju. To znači da se opisuju ukupno planirana sredstva za ostvarivanje skupine razvojnih mjera u izvještajnom razdoblju te utrošena sredstva za provedbu skupine mjera u izvještajnom razdoblju prema izvorima financiranja (državni proračun, županijski proračun, lokalni proračun, pomoći Europske unije, javna poduzeća, ostali izvori (javno-privatna partnerstva, koncesije, sredstva privatnog sektora), ukupno. Drugi dio financijskog izvješća sastoji se od izvještaja o pokazateljima rezultata - opisni i tablični dio. U opisnom se dijelu ukratko opisuju postignuti konkretni rezultati provedenih razvojnih mjera u izvještajnom razdoblju pomoću pokazatelja rezultata[3]. Za svaku mjeru koja je identificirana u Strategiji odabrani su pokazatelji rezultata. Tablični dio sumarno prikazuje pokazatelje rezultata, njegov opis, jedinicu mjere, izvor podatka, polaznu vrijednost u baznoj godini te trenutnu vrijednost u izvještajnom razdoblju i ciljanu vrijednost za naredno razdoblje.

Narativni dio izvješća o provedbi sastoji se od sumarnog prikaza provedenih mjera i ocjeni izvršenja planiranih sredstava. U narativnom dijelu opisuju se glavni dionici koji su sudjelovali u provedbi i sastavljanju izvješća te realizacija planiranih sredstava i postignuti zadani pokazatelji rezultata prema grupama razvojnih mjera. Narativnom dijelu dodaje se i izvješće o statusu projekata unutar Baze projekata.

[3] Pokazatelj rezultata najčešće mjeri konkretno postignuće u fizičkim ili monetarnim jedinicama kao npr., broj osoba koje su prošle trening.

9 INSTITUCIONALNI OKVIR PROVEDBE STRATEGIJE

Održivo upravljanje lokalnim razvojem počiva na načelu partnerstva, suradnje i uključivanja lokalne zajednice u procese odlučivanja. Grad Klanjec, kao temeljna načela svog razvoja postavlja transparentnost, demokraciju, jednakost i homogenost u zajednici. Kako bi ispunila temeljna načela planiranja lokalnog razvoja i Strategiju izradila i kvalitetno provela, gradska uprava Grada Klanjca uspostavila je Partnersko vijeće za izradu Strategije razvoja grada Klanjca (pospi članova dan je u prilogu 1). Partnersko vijeće predstavlja lokalne dionike, sugerira smjernice razvoja, osmišljava predviđene aktivnosti unutar prioriteta poštujući načela jednakosti i partnerstva. Partnersko vijeće dio je institucionalnog okvira provedbe Strategije te njegovi članovi predstavljaju i glavno tijelo za praćenje i provedbu Strategije.

Uspostavljen institucionalni okvir nužan je za maksimiziranje prilika vezanih uz korištenje sredstava te osiguravanje odgovarajućeg administrativnog kapaciteta kako bi se osigurala učinkovita provedba, nadziranje i procjena Strategije sa stajališta upravljanja i financijske kontrole. Institucionalni okvir Strategije predstavljaju svi glavni dionici lokalnog razvoja koji svojim usmjerenim djelovanjem i koncentracijom sredstava doprinose ostvarenju postavljenih ciljeva. Glavni dionici, njihova uloga u pripremi, provedbi i praćenju Strategije prikazana je u tablici u nastavku.

DIONIK	ULOGA U PRIPREMI	ULOGA U PROVEDBI	ULOGA U PRAĆENJU I OCJENI PROVEDE
GRADSKO VIJEĆE	Redovito prima izvješća o tijeku pripreme Strategije, sudjeluje u procesu javne rasprave te potvrđuje i usvaja dokument	Provodi aktivnosti komunikacijskog plana, diseminira postignute rezultate, animira ciljne skupine za usmjereno i ciljano djelovanje, inicira i sudjeluje u provedbi projekata, potvrđuje i usvaja akcijski plan.	Prima i usvaja izvješća o provedbi, nadzire i kontrolira provedbu, razmatra rezultate i učinke provedbe u odnosu na postavljene ciljeve te inicira dopune i izmjene akcijskog plana i Strategije.
GRADONAČELNIK	Sudjeluje na sastancima Partnerskog vijeća, usvaja predložene mjere razvoja, predlaže potrebne	Potvrđuje akcijski i komunikacijski plan Strategije i priprema za usvajanje na sjednici gradskog vijeća, inicira i sudjeluje u pripremi i	Daje prijedloge za izradu Akcijskog plana, inicira projekte i realizaciju projektnih ideja, promovira postignute rezultate,

	izmjene i nadopune. Komunicira s gradskim vijećem i upoznaje članove vijeća s tijekom izrade i provedbe Strategije.	provedbi razvojnih projekata te usvaja predložene projekte. Provodi aktivnosti zadane komunikacijskim planom.	vrši monitoring nad ispunjavanjem zadanih ciljeva te predlaže dodatne mjere u slučaju neispunjavanja zadanog cilja.
GRADSKA UPRAVA	Organizira i sudjeluje na sastancima Partnerskog vijeća, prikuplja potrebne podatke za situacijsku i SWOT analizu, prikuplja podatke o indikatorima te u suradnji s Partnerskim vijećem izrađuje plan razvojnih prioriteta i ostale dijelove Strategije.	Zadaci u provedbi: redoviti pregledi stanja prema zadanim indikatorima i ocjenjivanje utjecaja provedenih mjera na razvoj, praćenje i ocjena napretka Strategije u skladu s utvrđenim ciljevima Strategije i Akcijskim planom, priprema akcijskog plana za svaku godinu, koordinacija rada Partnerskog vijeća, gradonačelnika i gradskog vijeća.	Priprema izvješća o provedbi strategija, prikuplja potrebne podatke, daje objektivnu kvantitativnu i kvalitativnu ocjenu provedbe.
PARTNERSKO VIJEĆE	Sudjeluje na radionicama za izradu Strategije, ukazuje na mogućnosti razvoja i otvorene prijetnje. Identificira snage i slabosti lokalnog područja, usmjerava razvoj, daje prijedlog sadržaja strateških ciljeva i mjera.	Razmatra otvorena pitanja, daje mišljenje i prijedloge o značajnim pitanjima iz područja stručnosti njegovih članova. Sudjeluje u provedbi komunikacijskog plana.	Prati rezultate i razvojne učinke predloženih mjera te priprema podloge za izradu izvješća o provedbi Strategije.
GOSPODARSKI SUBJEKTI OBRAZOVNE USTANOVE ORGANIZACIJE CIVILNOG DRUŠTVA	Ove skupine predstavljaju glavne dionike izrade Strategije. Sudjeluju u procesu javne rasprave, daju prijedloge i komentare.	Svojim djelovanjem i provedbom aktivnosti doprinose ostvarenju zadanih ciljeva.	Dostavljaju podatke o provedenim aktivnostima, iznosima ulaganja i sl. u skladu s postavljenim indikatorima.

10 KOMUNIKACIJSKA STRATEGIJA

Komunikacijska strategija izrađuje se radi ispunjavanja načela transparentnosti i dostupnosti podataka široj zajednici. Ujedno, kako bi se lokalna zajednica uključila u procese upravljanja razvojem na lokalnoj razini, potrebno joj je na jasan i koordiniran sustav ukazati na definirane ciljeve razvoja grada Klanjca u narednom razdoblju od 2014. – 2020. godine. Zajedničkim djelovanjem, koncentracijom sredstava, partnerstvom, suradnjom te uključivanjem cjelokupne zajednice, osigurat će se postizanje zadane misije i vizije razvoja grada Klanjca.

Kako bi se diseminirali rezultati Strategije te ojačala svijest o samom postojanju strateškog okvira razvoja, osmišljene su aktivnosti Komunikacijske strategije. Osnovna svrha izrade Komunikacijske strategije se pružanje informacija i promoviranje programa i operacija. Informacije su upućene lokalnoj zajednici, glavnim dionicima i nositeljima razvoja.

Sve aktivnosti koje će se poduzimati u okviru Komunikacijske strategije pridržavat će se načela transparentnosti u komunikaciji:

1. informacije će biti prezentirane u jasnom, pristupačnom i razumljivom obliku
2. aktivnosti će se temeljiti na usmjeravanju svih relevantnih poruka ciljanim skupinama
3. ciljane skupine bit će uzete u obzir već prilikom razvijanja i korištenja komunikacijskih alata
4. sve će aktivnosti biti komplementarne i konzistentne, te će težiti uspostavljanju dopunjujućih komunikacijskih alata i odašiljanju cjelovite poruke;
5. uspostavit će se sistem praćenja i ažuriranja informacija, kako bi iste bile u tijeku s vremenom i potencijalnim promjenama situacije.

Ciljne skupine na koje su usmjerene komunikacijske aktivnosti su dionici koji imaju aktivnu ulogu u ostvarenju ciljeva i mjera razvoja područja grada Klanjca, a to su:

1. Javnost – važno je javnost upoznati sa predviđenim ciljevima razvoja te dodanom vrijednosti koja će se stvoriti implementacijom predviđenih aktivnosti. Ova interesna skupina bit će upoznata sa Strategijom putem internetskih stranica grada, Kulturnog centra, društvenih mreža i medija.

2. Mediji će također imati značajnu ulogu u prijenosu informacija ciljnoj skupini, posebno kroz objavu u regionalnom i lokalnom tisku te putem emisija i promidžbi na radiju i televiziji. Mediji predstavljaju komunikacijski kanal za prijenos informacija, ne samo široj javnosti, nego i potencijalnim korisnicima. Komunikacija s medijima bit će proaktivna i uključivat će priopćenja za novinare, brošure, letke i obavijesti za novinare, za čiju pripremu će biti zadužen tim unutar gradske uprave.

3. Šira zajednica / potencijalni korisnici - osim institucija izravno uključenih u upravljanje i provedbu Strategije, potrebno je u provedbu uključiti širu zajednicu: privatni sektor i poslovne organizacije, sindikate, obrazovni, znanstveni i istraživački sektor, nevladin sektor. Ovo je ciljna skupina, čiji članovi mogu imati značajnu ulogu kod određivanja uspjeha provođenja Strategije. Za svaku podgrupu koja je uključena u ovaj segment ciljne skupine, razvija se prilagođena metoda komunikacije.

4. Partneri u provedbi – partneri u provedbi su obrtnička i gospodarska komora, Zavod za zapošljavanje, Regionalna energetska agencija sjeverozapadne Hrvatske, Zagorska razvojna agencija d.o.o., Centar za socijalnu skrb, Crveni križ, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Krapinsko-zagorske županije, Krapinsko-zagorska županija te svi ostali nosioci mjera definirani unutar pojedinog prioritetnog cilja.

Aktivnosti koje će se provoditi unutar Komunikacijskog akcijskog plana prikazane su u nastavku.

Aktivnost	Ciljana skupina	Metoda	Trošak	Izvor troška	Vrijeme implementacije
Uspostava komunikacijske strukture koja doprinosi širenju informacija	Javnost, mediji, šira zajednica, potencijalni korisnici, partneri u provedbi	Definirati vizualni identitet Strategije, implementirati ga na Internet stranicu, imenovati osobu za kontakt u slučaju upita	5.000,00 kuna	Lokalni proračun	Siječanj – ožujak 2015. godina
Predstavljanje Strategije	Javnost, mediji, šira zajednica, potencijalni korisnici, partneri u provedbi	Organizirati javno predstavljanje strategije nakon njezina usvajanja, jednom polugodišnje organizirati sastanak vijeća za izradu radi utvrđivanja potrebe za izmjenama	0,00	n/a	kontinuirano
Osigurati da sva tijela uključena u provedbu Strategije	Javnost, mediji, šira zajednica,	Osigurati kanale komunikacije sa partnerima u provedbi	0,00	n/a	kontinuirano

posjeduju potrebne alate kako bi mogla odgovoriti na sve komunikacijske i promidžbene zahtjeve	potencijalni korisnici, partneri u provedbi	Strategije koji će osigurati protok svježih informacija vezanih za razvoj i postizanje ciljeva, prioriteta i mjera navedenih u Strategiji, organizirati jednu radionicu godišnje za predstavnike partnera kako bi ih se informiralo o novim metodama i komunikacijskim alatima			
Kreirati sažetak strategije kako bi bila čitljivija i dostupnija javnosti	Javnost, mediji, šira zajednica, potencijalni korisnici, partneri u provedbi	Kreirati sažetak strategije sa glavnim ciljevima razvoja koja će se lako diseminirati prema krajnjim korisnicima čime će se direktno utjecati na jačanje svijesti o zajedničkim ciljevima	2.000,00 kuna	Lokalni proračun	Siječanj – ožujak 2015.

Prilog I - Partnersko vijeće za izradu Strategije razvoja grada Klanjca

Članovi Partnerskog vijeća za izradu Strategije razvoja grada Klanjca:

1. Željko Kolar
2. Milan Husnjak
3. Filip Sever
4. Dalibor Šoban
5. Alisa Šoban
6. Darko Novosel
7. Branimir Lovrečki
8. Goran Iveković
9. Gordan Šoban
10. Milan Kušanić
11. Igor Jambrešić
12. Tanja Ivek
13. Božidar Gorup
14. Ivan Petrišić (ml.)
15. Snježana Horvatin
16. Mladen Županić
17. Martina Jantol
18. Melita Ulama

PRILOG II – Akcijski plan

CILJ	PRIORITET	PROGRAM / AKTIVNOST		FINANCIJSKA SREDSTVA			POKAZATELJ REZULTATA					
		Šifra aktivnosti / programa	Naziv	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.	Naziv	Jedinica mjere	Trenutna vrijednost 2014.	Ciljana vrijednost 2015.	Ciljana vrijednost 2016.	Ciljana vrijednost 2017.
1.	1.1.											
	1.2.											
	1.3.											
2.	2.1.											
	2.2.											
3.	3.1.											
	3.2.											
	3.3.											
4	4.1.											

	4.2.											
	4.3.											
	4.4.											

PRILOG III – Prijedlog obrasca za prikupljanje projekata

Osnovne informacije o projektu

Naziv projekta:	
Lokacija projekta:	
Očekivano trajanje projekta:	
Procjena vrijednosti projekta u HRK:	

Informacije o prijavitelju

Naziv prijavitelja:	
Osoba ovlaštena za zastupanje:	
Kontakt osoba:	
Adresa:	
Telefon/fax kontakt osobe:	
e-mail kontakt osobe:	
Web stranica:	

Opis projektne ideje

Kratak opis projektnih aktivnosti:	
Ciljevi projekta:	
Očekivani rezultati projekta (kvantificirati):	
Ciljane skupine:	
Krajnji korisnici projekta:	

Sektor projekta

Sektor projekta: (*odaberite jedno od ponuđenog*)	☐ gospodarstvo ☐ poljoprivreda ☐ turizam

	☐ infrastruktura ☐ obrazovanje ☐ zaštita prirode i okoliš ☐ kultura ☐ sport ☐ razvoj civilnog društva ☐ ostalo (navesti što): _____

Projektni partneri

Naziv partnera:	
Uloga partnera u projektu:	

Sufinanciranje projektne ideje

Planirana struktura financiranja projekta:	☐ vlastita sredstva (___%) ☐ gradski/općinski proračun (___%) ☐ županijski proračun (___%) ☐ sredstva iz državnog proračuna i državnih ustanova (___ %) ☐ EU fondovi (___ %) ☐ sredstva iz drugih inozemnih izvora ☐ zajam/kredit (___ %) ☐ zaklade (___%) ☐ ostali izvori (___ %) (navesti koji) _____

Tehnička pripremljenost projektne prijave

Faza zrelosti projekta: *(odabrati jedno od ponuđenog)*	☐ provedba projekta je u tijeku ☐ u tijeku je priprema za provedbu projekta ☐ projekt je u potpunosti pripremljen za prijavu na izvore financiranja i provedbu ☐ projekt je tek u fazi idejnog rješenja – prijedlog
Zemljište/objekt je u vlasništvu prijavitelja	☐ Da ☐ Ne Ako nije, objasniti: _____

	_____
PROJEKTNA DOKUMENTACIJA – označiti sa „DA“ ukoliko postoji, označiti sa „NE“ ako ne postoji ili sa „n/p“ ukoliko nije potrebna	
Projektni zadatak	
Idejno rješenje	
Idejni projekt	
Lokacijska dozvola	
Glavni projekt	
Pravomoćna građevinska dozvola/potvrda glavnog projekta[4]	
Izvedbeni projekt	
Tehničke specifikacije	
Troškovnik za radove	
2-5 nacrta	
Zahtjev za izdavanje građevinske dozvole/potvrde glavnog projekta	
Studija izvedivosti	
Analiza troškova i koristi	
Procjena utjecaja zahvata na okoliš	
Akt nadležnog tijela o provedenom postupku ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu	
Dokument kojim se dokazuje da je kod nadležnog tijela pokrenut postupak ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu	
Mišljenje konzervatora	
Investicijska studija	
Poslovni plan	
Marketinški plan	
Ostalo	

[4] Ukoliko prijavitelj ne posjeduje građevinsku dozvolu/potvrdu glavnog projekta mora dokazati da je kod ovlaštenog tijela podnio zahtjev za njeno izdavanje. Prijavitelj navedeno dokazuje zahtjevom za izdavanje građevinske dozvole/potvrde glavnog projekta kojeg je podnio ovlaštenom tijelu iz kojeg mora biti jasno vidljivo da je zahtjev zaprimljen kao i datum zaprimanja zahtjeva.

NAPOMENE:

- Prilikom ispunjavanja ovog obrasca koristite elektronski format
- Obrazac je nužno popuniti za svaku projektnu ideju (jedan prijavitelj može prijaviti više projektnih ideja)
- Poželjno je da projektni prijedlozi uključuju širi krug dionika i pozitivno utječu na razvoj zajednice
- Popunjene obrasce poslati na e-mail:

PRILOG IV – Minimalni sadržaj Baze projekata

r.br.	NAZIV PROJEKTA	PRIJAVITELJ	VRIJEDNOST PROJEKTA	SEKTOR PROJEKTA	FAZA PROJEKTA	TRAJANJE PROJEKTA
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						
10.						
11.						
12.						
13.						
14.						
15.						
16.						
17.						

PRILOG V – Financijski okvir

CILJ	PRIORITET	2014. GODINA		2015. GODINA		2016. GODINA		2017. GODINA		2018. GODINA		2019. GODINA		2020. GODINA		UKUPNO
		LOKALNI PRORAČUN	OSTALI IZVORI	LOKALNI PRORAČUN	OSTALI IZVORI	LOKALNI PRORAČUN	OSTALI IZVORI	LOKALNI PRORAČUN	OSTALI IZVORI	LOKALNI PRORAČUN	OSTALI IZVORI	LOKALNI PRORAČUN	OSTALI IZVORI	LOKALNI PRORAČUN	OSTALI IZVORI	
1.	1.1.	240.000	1.000.000	242.400	1.100.000	244.824	1.210.000	269.306	1.331.000	309.702	1.464.100	356.158	1.610.510	409.581	1.771.561	10.319.143
	1.2.	50.000	500.000	50.500	550.000	51.005	605.000	56.106	665.500	64.521	3.000.000	74.200	3.300.000	85.329	3.630.000	12.132.161
	1.3.	78.000	600.000	78.780	660.000	79.568	726.000	87.525	798.600	100.653	1.000.000	115.751	1.100.000	133.114	1.210.000	6.089.991
2.	2.1.	961.000	2.000.000	970.610	2.200.000	980.316	2.420.000	1.078.348	2.662.000	1.240.100	3.500.000	1.426.115	1.000.000	1.640.032	1.100.000	20.217.521
	2.2.	457.000	1.000.000	461.570	1.100.000	466.186	1.210.000	512.804	3.000.000	589.725	3.300.000	678.184	500.000	779.911	550.000	13.148.380
3.	3.1.	43.000	20.000.000	43.430	500.000	43.864	3.000.000	48.251	1.000.000	55.488	1.100.000	63.812	1.210.000	73.383	1.331.000	8.469.228
	3.2.	275.000	100.000	277.750	110.000	280.528	121.000	308.580	133.100	354.867	146.410	408.097	161.051	469.312	177.156	2.947.852
	3.3.	892.700	500.000	901.627	550.000	910.643	605.000	1.001.708	665.500	1.151.964	732.050	1.324.758	805.255	1.523.472	885.781	11.057.757
4.	4.1.	1.587.200	2.000.000	1.780.000	6.000.000	1.797.800	6.600.000	1.977.580	1.000.000	2.274.217	1.100.000	2.615.350	1.210.000	3.007.652	1.331.000	30.693.599
	4.2.	421.500	500.000	425.715	550.000	429.972	605.000	472.969	665.500	543.915	732.050	625.502	805.255	719.327	885.781	7.460.986
	4.3.	179.500	100.000	181.295	110.000	183.108	121.000	201.419	133.100	231.632	146.410	266.376	161.051	306.333	177.156	2.218.879
	4.4.	2.180.000	100.000	2.201.800	110.000	2.223.818	121.000	2.446.200	133.100	2.813.130	146.410	3.235.099	161.051	3.720.364	177.156	17.489.128
UKUPNO		7.364.900	28.400.000	7.615.477	13.540.000	7.691.632	17.344.000	8.460.795	12.187.400	9.729.914	16.367.430	11.189.401	12.024.173	12.867.812	13.226.590	142.244.624

PRILOG VI – Obrasci za izvještavanje

Obrazac financijskog izvješća

R. Br.	PODRUČJE RAZVOJA	PRIORITET LRS	Planirana sredstva za provedbu skupine mjera u izvještajnom razdoblju							Utrošena sredstva za provedbu skupine mjera u izvještajnom razdoblju						
			Državni proračun	Županijski proračun	Lokalni proračun	Pomoći Europske unije	Javna poduzeća	Ostali izvori	Sveukupno	Državni proračun	Županijski proračun	Lokalni proračun	Pomoći Europske unije	Javna poduzeća	Ostali izvori	Sveukupno
1.	Gospodarstvo	1.1.							0,00							0,00
		1.2.							0,00							0,00
		1.3.							0,00							0,00
UKUPNO 1.			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	Komunalna infrastruktura	2.1.							0,00							0,00
		2.2.							0,00							0,00
UKUPNO 2.			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.	Društvene djelatnosti	3.1.							0,00							0,00
		3.3.														
		4.1.														
		4.2.														
		4.3.							0,00							0,00
UKUPNO 3.			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.	Zaštita okoliša, prostor i priroda	3.2.							0,00							0,00
UKUPNO 4.			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.	Institucije	4.4.							0,00							0,00
UKUPNO 5.			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
UKUPNO 1. + 2. + 3. + 4. + 5.			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Izvještaj o pokazateljima rezultata

R.br.	Područje razvoja	PRIORITET	INDIKATOR	JEDINICA MJERE	IZVOR PODATKA	TRENUTNA VRIJEDNOST (2013.)	Ostvarena vrijednost 2014.	Ostvarena vrijednost 2015.	Ostvarena vrijednost 2016.	Ostvarena vrijednost 2017.	Ostvarena vrijednost 2018.	Ostvarena vrijednost 2019.	Ostvarena vrijednost 2020.	CILJANA VRIJEDNOST (2020.)
1.	GOSPODARSTVO	1.1.	Površina zemljišta zone u vlasništvu Grada Klanjca	M²	Grad	37.800								10.000
			Broj poduzetnika u zoni	Broj	Grad	3								12
			Broj novih investitora	Broj	Grad	0								9
			Broj odobrenih subvencija za poduzetničke kredite	Broj	Grad	3								20
			Broj zaposlenih u zoni	Broj	Grad	130								230
			Izgrađenost komunalne i cestovne infrastrukture u zoni	%	Grad	15								100
		1.2.	Smještajni kapaciteti	Broj	TZ Grada Klanjca	23								100
			Broj noćenja	Broj	TZ Grada Klanjca	274								4000
			Broj posjetitelja manifestacija	Broj	TZ Grada Klanjca	3500								12000
			Broj manifestacija	Broj	TZ Grada Klanjca	6								12
			Broj obnovljenih objekata kulturne baštine uključenih u turističku ponudu	Broj	TZ Grada Klanjca, Grad Klanjec	6								10
			Broj turističkih proizvoda uvrštenih u ponudu KZŽ	Broj	TZ Grada Klanjca	4								11
		1.3.	Prosječna veličina zemljišta po kućanstvu	ha	APRRR	0,8								1,5

			Površina obrađenog poljoprivrednog zemljišta	ha	APRRR	525,66								700
			Broj projekata u sektoru poljoprivrede i promocije	Broj	Grad	0								3
2.	KOMUNALNA INFRASTRUKTURA	2.1.	Broj saniranih klizišta	Broj	Grad Klanjec	2								10
			Dužina modernizirane željezničke mreže	km	Grad Klanjec, HŽ	0								6
			Dužina moderniziranih / saniranih županijskih cesta	km	Grad Klanjec, ŽUC	14								20
			Dužina sanirane / modernizirane državne ceste	km	Grad Klanjec / HC	0								4
			Dužina izgrađene / modernizirane nerazvrstane ceste	km	Grad Klanjec	24,5								40
			Dužina nogostupa	km	Grad Klanjec	2,2								5
		2.2.	Broj zelenih otoka	Broj	Grad Klanjec	4								10
			Broj priključaka na kanalizacijsku mrežu	Broj	Grad Klanjec, Zagorski vodovod	213								500
			Dužina kanalizacijske mreže	km	Grad Klanjec, Zagorski vodovod	4								10
3.	DRUŠTVENE DJELATNOSTI	3.1.	Broj obnovljenih objekata kulturne baštine	Broj	TZ Grada Klanjca	6								10
			Broj novo-uspostavljenih kulturno-umjetničkih institucija	Broj	TZ Grada Klanjca	3								4
			Broj turističkih paketa koji uključuju posjet uspostavljenim kulturnim objektima	Broj	TZ Grada Klanjca	2								9

		3.3.	Broj kulturnih manifestacija	Broj	Grad Klanjec, TZ Grada Klanjca	32								45
			Broj posjetitelja kulturnih manifestacija	Broj	Grad Klanjec, TZ Grada Klanjca	2240								4500
			Veličina knjižnog fonda	Broj građe	Grad Klanjec, gradska knjižnica	30853								50500
			Broj članova knjižnice	Broj	Grad Klanjec, gradska knjižnica	428								750
			Broj projekata Kulturnog centra Klanjec	Broj	Grad Klanjec, Kulturni centar	2								5
		4.1.	Broj danih pomoći za učenike srednjih škola	Broj	Grad Klanjec	12								20
			Broj danih pomoći za studente	Broj	Grad Klanjec	6								10
			Visina materijalnog ulaganja u osnovnu školu	000 kuna	Grad Klanjec, KZŽ, OŠ	0								1
			Broj djece u vrtiću i jaslicama	Broj	Grad Klanjec	41								70
			Broj učenika kojima se sufinanciraju troškovi prijevoza	Broj	Grad Klanjec	97								110
		4.2.	Broj korisnika socijalnih usluga	Broj	Grad Klanjec	39								20
			Broj mobilnih timova	Broj	Grad Klanjec	0								1
			Broj pomoćnika / asistenata u nastavi	Broj	Grad Klanjec	1								2
			Broj udruga koje pružaju pomoć u sektoru socijalne potpore	Broj	Grad Klanjec	1								2

		4.3.	Broj sportskih objekata	Broj	Grad Klanjec	7								12
			Dužina biciklističke staze / planinarske rute / šetnice	km	Grad Klanjec, TZ Grada Klanjca	6,5								20
			Broj dječjih igrališta	Broj	Grad Klanjec	5								8
			Broj projekata udruga u sektoru zdravstva / zdravlja	Broj	Grad Klanjec	2								6
4.	ZAŠTITA OKOLIŠA, PROSTOR I PRIRODA	3.2.	Broj projekata u sektoru zaštite okoliša	Broj	Grad Klanjec	2								8
			Izrađen plan gospodarenja šumama	DA / NE	Grad Klanjec	NE								DA
			Broj radionica za zaštitu prirode	Broj	Grad Klanjec	1								10
			Broj kućanstava koja koriste obnovljive izvore energije	Broj	Grad Klanjec	10								30
			Broj dokumenata prostornog planiranja	Broj	Grad Klanjec	3								6
5.	INSTITUCIJE	4.4.	Broj edukacija za službenike javne uprave	Broj	Grad Klanjec	7								15
			Broj polaznika edukacija za javnu upravu	Broj	Grad Klanjec	5								7
			Broj službenih prigovora na rad javne uprave	Broj	Grad Klanjec	0								0
			Brzina izlaska na intervenciju DVD-a	minuta	DVD	5								5
			Brzina izlaska na intervenciju JVP-a	minuta	JVP	1								1

Narativno izvješće o provedbi Strategije razvoja grada Klanjca sadrži:

1. Uvod

- Razdoblje za koje se izvještava
- Metodologija pripreme izvješća
- Izvori podataka

2. Sažetak financijskog učinka provedenih mjera

- Kratak prikaz financijskog učinka provedenih mjera / aktivnosti u izvještajnom razdoblju prema grupama razvojnih mjera i izvorima financiranja
- Opis odstupanja od definiranog financijskog okvira
- Preporuke za drugo financijsko razdoblje

3. Sažetak izvješća o pokazateljima rezultata provedbe aktivnosti

- Ocjena provedbe obzirom na postavljeni akcijski plan te aktivnosti koje provode glavni dionici (definirani institucionalnim okvirom)
- Odnos zadano / ostvareno – u odnosu na postavljene indikatore
- Preporuke za naredno financijsko razdoblje

4. Ocjena potrebe za revizijom strateškog dokumenta

- Identifikacija odstupanja u financijskoj i kvalitativnoj provedbi Strategije
- Opis glavnih prepreka u provođenju Strategije i prijedlog otklanjanja prepreka
- Obzirom na postignute indikatore, ocjena potrebe promjene Strategije

5. Ocjena suradnje glavnih dionika

- Provedene aktivnosti glavnih dionika definiranih Institucionalnim okvirom
- Osvrt na održane sastanke / radionice
- Popis provedenih aktivnosti / mjera sukladno Komunikacijskom akcijskom planu

6. Izvješće o Bazi projekata prema zadanim parametrima analize

- Izvješće o statusu Baze projekata u izvještajnom razdoblju sukladno definiranim parametrima u Strategiji

7. Popis imena i prezimena osoba koje su sastavile izvješće

- Navesti osobe koje su sudjelovale u pripremi izvješća

TUMAČ KORIŠTENIH KRATICA

HGK	Hrvatska gospodarska komora
HGK ŽK Krapina	Hrvatska gospodarska komora - Županijska komora Krapina
HOK	Hrvatska obrtnička komora
OKKZŽ	Obrtnička komora Krapinsko- zagorske županije
HUP	Hrvatska udruga poslodavaca
HZMO	Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje
HZZ	Hrvatski zavod za zapošljavanje
HZZ PU Krapina	Hrvatski zavod za zapošljavanje - Područni ured Krapina
OC KZŽ	Obiteljski centar Krapinsko- zagorske županije
OSI	Osobe s invaliditetom
RLJP	Razvoj ljudskih potencijala
HRD	*Human Resources Development* – Razvoj ljudskih potencijala
ESF	*European Social Fund* - Europski socijalni fond
ERDF	*European Regional Development Fund* - Europski fond za regionalni razvoj
IPA	Instrument pretpristupne pomoći
CARDS	*Community Assistance for Reconstruction, Development and Stabilisation* - Pomoć Zajednice za obnovu, razvoj i stabilizaciju
OP	*Operativni program*
KZŽ	Krapinsko-zagorska županija
UO KZŽ	Upravni odjel Krapinsko – zagorske županije
NUTS	*Nomenclature of Territorial Units for statistics* - Nomenklatura prostornih jedinica za statistiku
EU	*European Union* - Europska unija
EZ	Europska zajednica
DZS	Državni zavod za statistiku
RRA	Regionalna razvojna agencija
CZSS	Centar za socijalnu skrb
Agencija	Zagorska razvojna agencija d.o.o.
ŽRS	Županijska razvojna strategija
LRS	Lokalna razvojna strategija
CLLD	*Community-Led Local Development* – Lokalni razvoj pod vodstvom zajednice
LAG	Lokalna akcijska grupa
ESI	Europski strukturni fondovi

SMART ciljevi	S - *specific* (određen), S- *simple* (jednostavan), M - *measurable* (mjerljiv), M - *meaningful for you* (značajan za tebe) , A - *as if now* (kao da je u sadašnjosti), A - *achievable* (moguće ga je dostići) – A - *all areas of your life* (sva područja tvog života), R - *realistic* (realan), R - *responsible/ ecological* (odgovoran/ekološki), T - *timed* (vremenski određen), T - *toward what you want* (usmjeren prema onome što želiš)
HAKOM	Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti
HERA	Hrvatska energetska regulatorna agencija
OCD	Organizacija civilnog društva
ZJVP	Zagorska javna vatrogasna postrojba
ARKOD	Nacionalni sustav identifikacije zemljišnih parcela, evidencija uporabe poljoprivrednog zemljišta u Republici Hrvatskoj